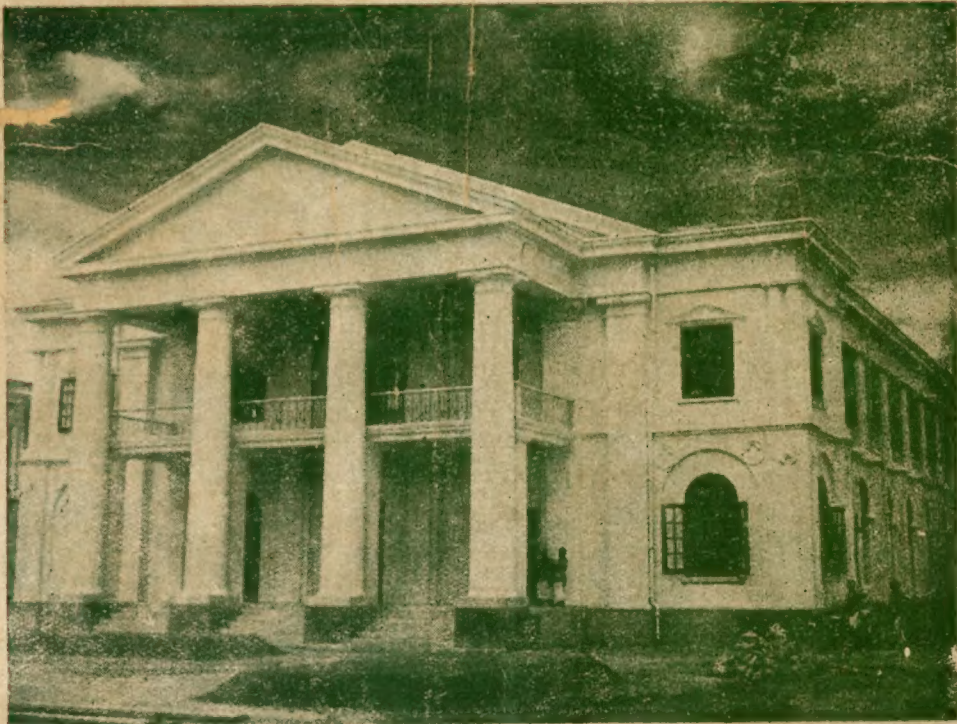

ശ്രീപിത്തിരജയന്തി.

തിരുനാഥവിശേഷാൽപ്രതി 1116.

തിരുവനന്തപുരത്തെ പുതിയ അസംബ്ലിഹാൾ.

ഹോമ്യോപ്പതിഭൗഷധങ്ങൾ

ഡാക്ടർ വെഗീസ് എച്ച്. എം. ബി.

ഹോമിയോ ഡിസ്പൻസറി, വണ്ടിപ്പെരിയാർ.

ഹോമിയോപ്പതിമരുന്നുകൾ മിതമായ നിരക്കിൽ (തൃപ്തമായ ലാഭത്തിൽ) കൊടുക്കപ്പെടും.

ഡി. ഭാസ്കരൻ & ബ്രദേഴ്സ്, വണ്ടിപ്പെരിയാർ.

സഹോദരസഹോദരികളേ!

ജവളി, പലപരക്കുസാമാനങ്ങൾ മുതലായവ ശുദ്ധമായും വില സഹായമായും കിട്ടണമെങ്കിൽ പുതിയ കെട്ടിടത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്ന ഡി. ഭാസ്കരൻ ആൻഡ് ബ്രദേഴ്സ് വക ഷാപ്പിൽ വരൂവിൻ!

D Bhaskaran & Bros. Vandi-periyar.

പ്രതിമാസലേലച്ചിട്ടി നമ്പർ 2

തലയാൾ.

അമ്പലപ്പുഴ താലൂക്കിൽ ടി പകുതിയിൽ കരൂർ മുറിയിൽ പിടുന്നാട്ടുകളത്തിൽ നിന്നും പീരുമേടൂ ചേന്ന് വണ്ടിപ്പെരിയാർ ട്രെയിനിൽ കച്ചാടം കെ. സി. ഗോപാലപിള്ള.

ഞാൻ തലയാൾനിന്ന് 10-ാം നമ്പരായി രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടു നടത്തിയിരുന്ന പ്രതിമാസലേലച്ചിട്ടി 1941 ഫെബ്രുവരിമാസത്തിൽ അവസാനിക്കുന്നതും, അതേതുടന്ന് ഒരു പ്രതിമാസലേലച്ചിട്ടി കൂടെ നടത്തണമെന്ന് പല മാനുസ്ക്രൈറ്റിന്മാരും എന്റെ നിർബന്ധിക്കുന്നതിനാൽ 1940 മാർച്ചമാസം 30-ാം നമ്പരായ റാഗ് ആരംഭിച്ചു പ്രതിമാസം എല്ലാ ഇംഗ്ലീഷുമാസത്തിന്റെയും അവസാന ഞായറാഴ്ചയോടും നടത്തി രണ്ടു കൊല്ലം കൊണ്ടു് അവസാനിപ്പിക്കത്തക്കവണ്ണം ഒരു പ്രതിമാസലേലച്ചിട്ടി കൂടെ വണ്ടിപ്പെരിയാർ ലുള്ള എന്റെ കച്ചവടസ്ഥലത്തുവെച്ച് നടത്തുന്നതിന്നു നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത ചിട്ടിയിൽ

20 രൂ. വീതം	500 രൂ. മുതലുള്ള	എ ക്ലാസുകളും
10 "	250 "	ബി "
5 "	125 "	സി "

ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്.

യാതൊരു കാരണവശാലും ചിട്ടിതീയതി മാറുന്നതല്ല.

തലയാൾ, കെ. സി. ഗോപാലപിള്ള,

മർച്ചുൻ, വണ്ടിപ്പെരിയാർ.

Amalgamated School of Commerce.

(Recognised by Government.)

KOTTAYAM.

The largest proprietorial School of its kind in Travancore having accommodation for more than 400 students, staffed by qualified and experienced Teachers. Students are coached up for all commercial subjects.

Book-keeping & Accountancy	Typewriting
Theory & Practice of Commerce	Shorthand
Banking & Currency	Commercial Geography

SIDE ACTIVITIES.

Farrington College of Homeopathy. Students prepared for recognised Calcutta Examinations and Diplomas granted. New session begins 3rd Vrichigom 16. Efficient instruction. Prospectus free.

New Tutorial Institute. Students prepared for B. A., B. O. L., Intermediate, E. S. L. C. Exams, Malayalam Higher and Vidwan.

Night School. Adult Classes in English in all stages. English taught from the very beginning also. Principal, T. P. Cherian B. A. L. T.

Attached to the Commercial School are:

A TYPEWRITER WORKSHOP: Where all sorts of typewriters are repaired, cleaned, overhauled and re-built. Portable typewriters however old rebuilt and made just like new. Machines bought, sold and exchanged.

A COPYING OFFICE Where you get all sorts of matter typed for a nominal charge. For distant people matter may be typed and sent by post. Special reduced rates for long judgments and Author's manuscripts etc.

PHILIPS RADIOPLAYERS

have surpassed every other make in
Quality, Performance, and Appearance.
1941 Models have just been released.

Write for particulars to:-

Titus Brothers Ltd.,

K. K. ROAD, KOTTAYAM.

THE KOTTAYAM MOTORS.

Vayaskara Road, Kottayam.

Motor works of every description will be undertaken.

SWARAJ CO.,

ചുങ്കം, കോട്ടയം.

Electro-plating സംബന്ധി
ച്ചുള്ള എല്ലാ ജോലികളും, കൂടാ
തെ സൈക്കിൾ റിപ്പാറിംഗ്,
വെച്ചുറിപ്പാറിംഗ് മുതലായവ
യും ഉത്തരവാദിത്വത്തോടുകൂടി
ചെയ്യുകൊടുക്കപ്പെടും.

ഏതു തടികൊണ്ടുമുള്ള എ
ല്ലാത്തര സാമാനങ്ങളും, മിത
മായ ചാജിന് കൃത്യസമയ
ത്ത് ഉത്തരവാദിത്വത്തോടുകൂടി
ചെയ്യുകൊടുക്കപ്പെടും.

P. I. Keshavan Achary,

Timper Merchant &
Furniture Maker.

ചുങ്കം, കോട്ടയം.

The Kerala Produce & Sales Co.,

KOTTAYAM.

DEALERS IN TEA & RUBBER.

Estate Contractors and provision suppliers.

Agents wanted every where. Apply for terms with
four Annas stamps.

ചാലാ നാരായണൻനായരുടെ

മുൻപെടുത്തിരിക്കുന്നു.

1 ചുങ്കം 8 അ. 2 നവയുഗം 8 അ. 3 നിർമ്മാണമേഖല 4 അ.

ചാലാ നാരായണൻനായർ, പുത്തൂർ.

Million & Co., Kottayam.

Gold covered jewellers Electro-platers & Rolled gold workers.

WE MANUFACTURE up-to date Sari-pins, Brooches, Chains, Bangles, Pendants, Locketts and all other jewelleryes

WHY DELAY TO

replate wristlets, Bangles chains and all other faded materials, we shall do them in the most up-to-date style & finish

A TRIAL WILL CONVINCCE YOU

IMPORTANT ALL goods manufactured and supplied by M/s MILLION & Co., Kottayam are guaranteed the excellent services for 5 YEARS.

Beware of worthless imitations.

(New catalogue free)

For your needs please apply to Manager.

Associated Radio Engineers.

Thirunakara, Kottayam, Travancore.

FOR ALL RADIO TROUBLES

Consult The Associated Radio Engineers

K. K Road, Kottayam.

A Radio Service Station well equipped with all modern instruments and tools.

Radio Engineers with years of experience at your disposal.

KRISHNA MOTORS,

AUTOMOBILE ENGINEERS.

K..K. ROAD, KOTTAYAM.

The only workshop in Kottayam with a deplomate of more than twentyfive years experience in Motor Engineering Works.

Proprietor,

P. V. Krishnan.

മ ഹാ രാ ജാ വൃ തി ര മ ന സ്യ ക ഐ ണ്ട്

നീന്നാൾ വാഴട്ടെ!

സൗഭാഗ്യദിനങ്ങൾ അടുത്തുവരുന്നു.

കൃസ്തുമസ്കാലത്തേക്കുള്ള കാർഡുകൾ
ശേഖരിപ്പിൻ.

പലവണ്ണത്തിലുള്ള ചിത്രങ്ങൾ

പരിഷ്കൃതകലണ്ടറുകൾ

റബേക്ക് നാമാനങ്ങൾ മുതലായവയും

കലാപരമായ ബുക്ക് ബയൻറിംഗ്, പിച്ച്ർഫ്രെയിമിംഗ്.

പരീക്ഷിച്ചു തൃപ്തിയടയുക.

L. F. Book Stall,
Mannanam. Branch: Kottayam.

നല്ല ഉണർവ് ഉന്മേഷവ്.

വേണമെങ്കിൽ രണ്ടുകൊല്ലത്തിലധികമായി കോട്ടയത്തു കെ. കെ.
റോഡത്തിൽ ആയുർവ്വേദപരമ്പരയിൽ ബിരുദധാരിനിൽ വില്പന നടത്തി
വരുന്നതും കമ്പോളവേലക്കുമുമ്പേ സകലരുടേയും അഭിനന്ദന
ത്തിനു പാത്രീഭവിച്ചിരിക്കുന്നതും രുചിയിലും വാസനയിലും നിറത്തി
ലും കടുപ്പത്തിലും മേന്മയേറിയതും വിശ്വാസയോഗ്യവും

യാതൊരുവിധ കലപ്പില്ലാത്തതുമായ

സൂര്യമാർക്ക്

ഇൻഡ്യൻ കാപ്പിതന്നെ വാങ്ങി ഉപയോഗിക്കണം.

വിദേശന്മാരുടെ പ്രത്യേകമേൽനോട്ടത്തിൽ വരുകയും
പൊടിക്കുകയും ചെയ്ത പാക്കറ്റുകളിൽ നിറച്ചിരിക്കുന്നു. ഏവർക്കും
വാങ്ങി ഉപയോഗിക്കത്തക്കവണ്ണം ഒരു ചക്രത്തിന്റേറ്റുമുതൽ മേലോട്ടു
പലസൈനികങ്ങളുള്ള പാക്കറ്റുകൾ ഉണ്ട്. വരുകാത്തതും വരുത്തു
മായ കാപ്പിക്കുടവും എപ്പോഴും തയ്യാർ.

പി. എം. വറഗിസ്. (മാനേജിംഗ് പ്രൊപ്പ്രൈറ്റർ)

കണ്ടംചിറ ബേക്കറി,

കോട്ടയം.

1909-ൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടത്.

ഇവിടെ എല്ലാത്തരം
കേക്കുകൾ, സപിറകൾ,
റൊട്ടികൾ, ലോസഞ്ച
സ്, ബണ്ണുകൾ, ബിസ്കു
റുകൾ, എസ്സ് ന്സ്, ജാം,
ജെല്ലി, സർബത്തു, വ
നീഗർ, ചോക്കലറുകൾ
മുതലായവ എപ്പോഴും
തയ്യാർ.

കപ്പ്, സാസർ, മുതലാ
യവ കൂലിയും
കൊടുക്കപ്പെടും.

ക്രൈ. കെ. നാരായണൻ, കണ്ടംചിറ, കോട്ടയം.

A wrist cannot be completed without a watch.

Time is the axis of modern life. A modern wrist watch serves both as an ornament and as a timekeeper. We have stocked only the most accurate timekeepers of the latest fashions. For the best selection of your watches call at ours.

Repairs One who is a born workman, who uses the best scientific instruments and works with the most accurate scientific knowledge of the working mechanisms is the most successful watchmaker. Our repairing department is staffed with such workmen—

Is your watch lying idle send it to us. We guarantee to put new life into it.

For more particulars write to:-

Krishnan Nair & Sons.
Watch Dealers & Repairers, Kottayam.

വിഷയവിവരം.

1. തിരുനാൾ മംഗളം
ബ്രഹ്മശ്രീ സി. എസ്സ്. സുബ്രഹ്മണ്യൻപാററി എം. എ.
മാതാകവി വള്ളത്തോൾ
2. മംഗളാശംസ.
3. Message from the Dewan.
4. മംഗളം
രാജശ്രീ പാലാ എസ്സ്. നാരായണൻനായർ.
5. സാഹിത്യഗവേഷണം
രാജശ്രീ എം. ജെർ. ധോലകൃഷ്ണവാര്യർ എം. എ.
6. പ്രേമധാമം
രാജശ്രീ ഡി. സെബാസ്റ്റ്യൻ, തങ്കിടിയേൽ എം. എ.
7. ഉദയഗിരിക്കോട്ട
ബ്രഹ്മശ്രീ ലക്ഷ്മിനാരായണയ്യർ ബി. എ. ബി. എൽ.
8. പൊട്ടിച്ചിരിപ്പോൻ
പൊണ്ണിക്കുളം.
9. നാസികളുടെ "ജീവിതലാളിത്വം"
രാജശ്രീ എൻ. കെ. മാധവൻനായർ ബി. എ.
10. ശ്രീകൃഷ്ണൻ ഗാന്ധിജിയും
രാജശ്രീ പി. ഭാമാമുഖൻപിള്ള ബി. എ.
11. തിരുവിതാംകൂറിലെ ദാരിദ്ര്യനിവാരണം
രാജശ്രീ കെ. ഇ. ജോബ് എം. എ. എൽ. റി.
12. കാമിനിമൂലം
രാജശ്രീ തങ്കഴി ശിവശങ്കരപ്പിള്ള.
13. ടിപ്പുകാമുകൻ
രാജശ്രീ കിഴ്കുളം എൻ. രാമൻപിള്ള എം. എ.
14. കൊച്ചിരാജ്യത്തിലെ കൊച്ചി
രാജശ്രീ പുത്തേഴത്തു രാമൻമനോൻ ബി. എ. ബി. എൽ.
15. ആശംസ
രാജശ്രീ പാലാ എസ്സ്. നാരായണൻനായർ
16. കുളകൂർ
രാജശ്രീ കാരൂർ നീലകണ്ഠപ്പിള്ള.
17. മുകുന്ദപുരം
രാജശ്രീ എം. ജെർ. കൃഷ്ണക്കുറുപ്പ് ബി. എ. എൽ. റി.
18. ധർമ്മരാജ്യം
രാജശ്രീ കുന്നത്തു കണ്ണൻ ജനാർദ്ദനൻ.
19. നിർവൃതി
രാജശ്രീ ജി. കുമാർ.
20. രവീന്ദ്രനാഥടാൾ
രാജശ്രീ പി. ശിവരാമപിള്ള എം. എ. എൽ. എൽ. ബി. എം. എൽ. എ.
21. സമരാകുളത്തിൽ
ശ്രീമതി ലളിതാംബികുമാരമ്മ.

തിരുനാൾമംഗളം.

(ബ്രഹ്മശ്രീ സി. എസ്. സുബ്രഹ്മണ്യൻപോറ്റി എം. എ.)

ചെമ്മുടയ വഞ്ചിനാടു വഴിപോലെരക്ഷിച്ചീടും
നമ്മുടെശ്രീചിത്രഭൂപൻതിരുനാളിന്നേ;
പള്ളിത്തങ്കപ്പല്ലക്കതിലെഴുന്നള്ളി തിരുമേനി
തള്ളിക്കൂട്ടം ജനാവലിയനുസേവിക്കെ,
ഭരദൈവങ്ങളെച്ചെന്ന തൊഴുതനുഗ്രഹംവാങ്ങി
പുരുപുണ്യപ്പതുകാന്തി കലൻവാഴ്വു.
ദേവാലയംതോറുമേറും മംഗളസപ്രാത്മനക
ളാവിമോദം സഭായോഗപ്രസംഗമെങ്ങും;
അന്നദാനപ്രളയവും വാദ്യമേളംവെടികളും
മന്നിതാകെ മനോഹരച്ചായങ്ങളും,
ആനപ്പുറത്തരചന്റെ ചിത്രപടമെഴുന്നള്ളി
ച്ചാനദദോഷായാത്രാദിശേഷങ്ങളും.
ജാതിമതഭേദമെന്യെ സ്ത്രീപുരുഷഭേദമെന്യെ
ബാലവൃദ്ധഭേദമെന്യെ പ്രജകളാകെ
മഹോത്സാഹം കൊണ്ടാടീടും മഹോത്സവം മറെറാന്നേതി
മ്മഹിയിലിമ്മഹിമമാറരചരണ്ടോ!
പൊന്നുതമ്പുരാണെന്നറ പ്രേമംപെററപേരിനാലി
മ്മന്നവനേ വിളിക്കുന്നപ്രജകൾഭക്ത്യാ
അന്നദാതാവെന്ന മൂന്നിലത്ഥമൊരുമത്തുനാമം
ധന്യമാർക്കമകക്കാമ്പിൽ കളിരുപൊക്കം
ചക്രവർത്തിയ്ക്കിഷ്ടസഖി, ചക്രപാണിയ്ക്കിഷ്ടദാസൻ,
വിക്രമാർക്കസമന്തഭൂപൻ ജയിപ്പതാക!
സർവ്വഭൂതികളും പേൻ നിർവൃതിപുണ്ടേറെനാളി
യുവ്വരീശൻ ധർമ്മരാജ്യം ഭരിപ്പതാക!

മോദംവായ്ക്കുന്ന വേണാട്ടിനുമഴുവനിതാ ചിത്തിരത്തമ്പുരാൻതൻ
പാദാംഭോജം പതിഞ്ഞു പരമിരുപതിനോടൊമ്പതൊക്കുംവയസ്സിൽ;
ഭൂതിയ്ക്കായിച്ചീരും വാണരുക പരിഞ്ഞപ്രജണനീയൈവനസ്ഥൻ
നീതിക്കണ്ണുള്ള തേജസിനിയിളയമഹാരാണിതന്നാദ്യപുത്രൻ!

മഹാകവി വള്ളത്തോൾ.

Sri Chitra Jayanti.

ശ്രീ ചിത്തിരജയന്തി

“എം. എൻ. നായർ മാസികയുടെ

തിരുനാൾ വാർഷികാഭിമാന്ദ്രിതി

Bhaktivilas,

Tivandrum,

25th October 1940.

Dear Sir,

I am very glad to learn that you are bringing out a Special Edition of the “Sri Chitra Jayanti” in connection with the ensuing Birthday Celebrations of His Highness the Maharaja. I wish the venture all success.

Yours sincerely,

(Sd.)

C. L. Rameswamy Iyer.

The Managing Editor,

“M. N. Nair Magazine,”

Kottayam.

മാഗളാശംസ.

നമ്മുടെ മഹാരാജാവുതിരുമനസ്സിലേയ്ക്ക് 28 തിരുവയസ്സ് തികയുന്ന സദിനം ഈ മാസം 14-ാംനു ആണല്ലോ. തിരുമേനി ഭരണസാരം കൊരിച്ചിട്ട വാങ്ങം വെന്തേ ആയിട്ടുള്ളു. ഈ ചുരുങ്ങിയ കാലഘട്ടത്തിനുള്ളിൽ തിരുവിതാംകൂറിന് രാഷ്ട്രീയവും സാമ്പത്തികവും സാമുദായികവുമായി ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഉന്നതി അനന്യസാധാരണമാണ്. തിരുമനസ്സിലെ ഈ ചുരുങ്ങിയ ഭരണത്തിനിടയിൽ തിരുവിതാംകൂറിന് ഇൻഡ്യയിലെ നാട്ടുരാജ്യങ്ങളുടെ ഇടയിൽ അദിവിതീയമായ രാഷ്ട്രീയപ്രാധാന്യം സിദ്ധിച്ചുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇൻഡ്യയിൽ ഫെഡറേഷൻ നടപ്പിൽ വരുമ്പോൾ തിരുവിതാംകൂറിന് ഗണ്യമായ ഒരു സ്ഥാനവും ഫെഡറൽ അസംബ്ലിയിൽ ശരിയായ പ്രാതിനിധ്യവും ലഭിക്കുമെന്നുള്ളത് നമുക്കഭിമാനജനകമാണല്ലോ. നാട്ടുരാജ്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച സംഗതികളിൽ തിരുവിതാംകൂറിനെപ്പോലെ ധീരമായി അവകാശവാദം ചെയ്യുന്ന മറ്റൊരു രാജ്യവുമില്ല. തിരുമേനി ഭരണമാരംഭിച്ചപ്പോൾ ലോകം സാമ്പത്തികമായി ഏറ്റവും അധഃപതിച്ചിരുന്നു. ഒരു കാഹ്ലികരാജ്യമായ തിരുവിതാംകൂറിന് ഭീമമായ ഒരു ജനസംഖ്യ ഉള്ളതിനാൽ പഴയ കൃഷിസമ്പ്രദായങ്ങളേയും ആദായമാർഗ്ഗങ്ങളേയും അവലംബിച്ചുമാത്രം അവർ ജീവിക്കുവാൻ സാദ്ധ്യമല്ലെന്നു തിരുമേനി കണ്ട് ധീരമായ ഒരു വ്യാവസായികപദ്ധതി സ്വീകരിച്ച് സാമ്പത്തികനില ഉയർത്താൻ അക്ഷീണശ്രമം ആരംഭിച്ചു. പള്ളിവാണിജ്യപദ്ധതിയുടെ ഉൽഫാടനത്തോടുകൂടിനാം ഒരു വൈദ്യുതയുഗത്തിലെത്തി. ആലുവായിലെ പത്രാമിൾസ്, കണ്ടറ കളിമൺഫാക്ടറി, ഗർഭസ്ഥിതമായ ആലുമിനിയംഫാക്ടറി, മുതലായവുമെല്ലാം ഭരണീയർക്കും ഭരണകർത്താക്കൾക്കും ഭാസുരഭാവി സുനിശ്ചിതമാണ്. വാണിജ്യവ്യവസായാലകളുടെ പോഷണത്തിന് അത്യന്താപേക്ഷിതമായ കോററേലിഫോൺ, വിമാനത്താവളം, ട്രാൻസ്ഫോർട്ട് പദ്ധതി ഇവയും നടപ്പിലായിരിക്കുന്നു. വ്യാവസായികപുരോഗതിക്ക് സാങ്കേതികവിദ്യാഭ്യാസവും പരിശീലനവും അനുപേക്ഷണീയമാണ്. അതിനായി ഇവയ്ക്കു സർവ്വപ്രാധാന്യം നൽകിയിട്ടുള്ള ഒരു സർവ്വകലാശാലയും ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്നു. തിരുസർവ്വകലാശാലയ്ക്ക് മൂന്നുവയസ്സേ ആയിട്ടുള്ളു എങ്കിലും അതിന്റെ നേട്ടം വിപുലമാണ്. കേരളസംസ്കൃതത്തിന്റെയും കലകളുടെയും പോഷണത്തിൽ തിരുമേനിക്കുള്ള താല്പര്യത്തിന് ഈ കലാശാല പ്രത്യക്ഷലക്ഷ്യമാകുന്നു. ഇപ്രകാരം വാവിധപരിഷ്കാരങ്ങൾ നടപ്പിൽ വരുത്താൻ തിരുമനസ്സ് കൊണ്ട്, "ആധുനികതിരുവിതാംകൂറിന്റെ കർത്താവായ മാർത്താണ്ഡവർമ്മ മഹാരാജാവിന്റെ തേജസ്സും, രാമായണമാഹാരാജാവിന്റെ ആ വിശ്വമവും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനും തിരുമനസ്സിലെ ആ പ്രതിഭാവിപ്ലവവും, ആയില്യംതിരുനാൾതിരുമനസ്സിലെ ആ പ്രതാപവും, വിശാഖംതിരുനാൾതിരുമനസ്സിലെ പ്രഭാവവും, ശ്രീമൂലംതിരുനാൾതിരുമനസ്സിലെ ആ ദീനാനുകമ്പയും" ഒന്നിണങ്ങി ചിരകാലം അഴിയാൻ ഈ ശുഭാവസരത്തിൽ ഞങ്ങൾ ഭക്തിപൂർവ്വം പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

പ്രസിദ്ധീകൃതനാൾ മഹാരാജാവ് രിപ്പന പുഴ കണ്ടു.

മംഗളം.

(രാജശ്രീ പാലം നാരായണൻനായർ)

ജയിക്കട്ടെ, ജയിക്കട്ടെ, വഞ്ചിവാംശരാജഹംസം
ജയിക്കട്ടെ, ചിത്രജാത ധ്യാവതംസം!

പുഞ്ചിരിച്ചു ജഗത്തിന്റെ മുകൾത്തട്ടിലെഴുന്നള്ളി
സഞ്ചിതാഭം ശരമഞ്ജു മാന്താണുബിംബം
പക്ഷികളുണർവാടി വൃക്ഷവല്ലിനൃത്തമാടി
മക്ഷികകൾ മധു തേടിപ്പറന്നുകൂടി
സഞ്ചരിച്ചുപവമാനൻ, നെഞ്ചകം കളർത്തുനില്ക്കും
ചിഞ്ചുപൂക്കൾ തലയാട്ടി മംഗളംപാടി.

ജയിക്കട്ടെ, ജയിക്കട്ടെ
ഭൂതിയാലെ ഭാനത്തിൽ ഭൂരിസന്ദൃഷ്ടം വിതയ്ക്കുന്ന
ഭൂമിപാലൻ വിളങ്ങട്ടെ ചാമലശീലൻ
സത്യനീതി സമതപങ്ങൾ സതപരപരിഷ്കാരത്താൽ
മന്ത്യനേകം മഹാത്മാവേ! ജയിക്ക നീണാൾ
കീർത്തികൊണ്ടു കലത്തിങ്കൽ ചാരിതാത്മ്യപ്രഭുപുത്രം
കാത്തികേയ നന്മ നന്മൽ ചിത്ത രരാജൻ

ജയിക്കട്ടെ, ജയിക്കട്ടെ
തിരുവയസ്സിരുപതു മെട്ടുമിന്നമൊത്തുലേൻ
തികയുന്ന തിരുമേനി ജയിക്ക നീണാൾ
നിരുപമഗുണഗണം നിഖിലവുമൊത്തിണങ്ങും
നരവരനിതുപോലാരുലകിലുളള!
നിരവല്ലവിശുദ്ധിയാൽ നിറകതിർ വീശിനില്ക്കും
തിരുവടി വേണാടിനു വെളിച്ചമെന്നും!

ജയിക്കട്ടെ, ജയിക്കട്ടെ
വഞ്ചിശിഖികളെപ്പട്ടു വഞ്ചിതമായ് കഴങ്ങുന്ന
വഞ്ചിയെമേലുലരിക്കും മഹാനഭാവൻ
നംജനിതമോദമോടെ സൽഗുണാഡ്യയമമാണി
സഞ്ചയിച്ച പൂർവ്വപുണ്യലസൽപ്രഭാവൻ
ലക്ഷലക്ഷം പ്രജകൾക്കും രക്ഷനൽകിപ്പുറംകാശ്വത്താൻ-
ലക്ഷ്യമായിപ്രശോഭിക്കും പ്രസന്നഭാവൻ

ജയിക്കട്ടെ, ജയിക്കട്ടെ, വഞ്ചിവാംശരാജഹംസം
ജയിക്കട്ടെ, ചിത്രജാത ധ്യാവതംസം!!

സാഹിത്യ ഗവേഷണം

(രാജശ്രീ എം. ആർ. ബാലകൃഷ്ണൻ എം. എ.,
അസി. പ്രൊഫസർ, സയൻസ് കോളേജ്, തിരുവനന്തപുരം.)

‘ഗവേഷണം’ എന്ന പദത്തിന് ‘അന്വേഷണം’ ‘ആരായ്ക്കൽ’ എന്നാണർത്ഥം. ‘ഗവേഷണശാസ്ത്രം’ എന്നും ധാതു. ‘മാഗ്നിതേ മൃഗിതാനപി ഷ്യാവന്വേഷിതഗവേഷിതൌ’ എന്നും വൈജയന്തി. ഗവേഷണം തത്വാനുഗവേഷണമാണ്. പ്രകൃതിരഹസ്യങ്ങളുടെ സത്യാവസ്ഥ വെളിപ്പെടുത്തുവാൻ ശാസ്ത്രഗവേഷകൻ പ്രയത്നിക്കുന്നു. ഭൂതകാലാവസ്ഥയിൽ ഒളിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന സംഭവങ്ങളെ തേടിപ്പിടിച്ചു. പ്രകാശിപ്പിക്കുവാനത്രേ ചരിത്രഗവേഷകന്റെ നിരന്തരശ്രമം. ഒരുകാലത്തു പ്രചാരത്തിലിരുന്നതും എന്നാൽ വിസ്തൃതിയിലാണു് ഇന്നത്തെ പുരുഷാന്തരത്തിനു അപരിചിതവുമായ ഉത്തമഗുണങ്ങളേയോ അഥ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന വിജ്ഞാനസഞ്ചയത്തേയോ ഇന്നുള്ളവർക്കു് കരഗതമാക്കുവാൻ സാഹിത്യഗവേഷകൻ ഉദ്യമിക്കുന്നു. ഭാഷാനുഗവേഷകനാകട്ടെ, ഭാഷയുടെ ആഗമികവരിതത്തേയും പദാപരിണാമക്രമങ്ങളേയും ഭാഷാശാസ്ത്രം പഠിച്ചൊരു പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. എല്ലാ ഗവേഷകന്മാരുടേയും പരമോദ്ദേശ്യം പരമാർത്ഥഗവേഷണമാത്രമാണ്. അതത്രേ അവരുടെ ഏക ലക്ഷ്യം.

കേരളത്തിൽ ഈയിടെയായി ഗവേഷണത്തിൽ ഏർപ്പെടുന്നവരുടെ സംഖ്യ വർദ്ധിച്ചുവന്നുവെന്നതു് ആശ്വാസപ്രദമാണ്. ഒരു കാൽ ശതാബ്ദത്തിനിടയ്ക്കു മലയാളത്തിനും സംസ്കൃതത്തിനും ഉണ്ടായിട്ടുള്ള സകല സൗഖ്യഭാഗ്യത്തിനും ഏകദേശ കാരണമായതു് ഗവേഷണകലയുടെ വികാസമാണ്. അന്നാധി അപൂർവ്വഗുണങ്ങൾ ഈയിടെയ്ക്കു കണ്ടുകിട്ടുന്നതിനിടയായി. എന്നാൽ കിട്ടിയവയെല്ലാം പ്രകാശിപ്പിച്ചിട്ടില്ല; ഇനിയും എന്തെല്ലാം കിട്ടാൻ സാധിക്കുമെന്നറിയാത്തതിന് നമ്മുടെ അന്വേഷണം നടത്തിപ്പിടിച്ചു. വിദ്യാസമ്പന്നന്മാരായ കേരളീയർ ഇന്നായി അരയുംതലയും മുറുകേണമെന്നു്. കേരളത്തിലെ ചരിത്രം, ഭാഷ, സാഹിത്യം എന്നിവയെല്ലാം അവരുടെ അന്വേഷണപരിശ്രമം കൊണ്ടു് ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. നമ്മുടെ നാട്ടിനു നവനതയായ സംസ്കൃതം, ഹിന്ദു മതവും മതാഭ്യുദയവും. അതിന്റെ എന്തൊരംശത്തെക്കുറിച്ചു് പഠിക്കുന്നതിനു് പ്രയോജനപ്പെടുന്ന സത്യാനുഗവേഷണമത്രേ നമ്മുടെ പുരസ്കാരകരമായ ആകർഷകമാണു്.

സാഹിത്യ ഗവേഷണത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്നവർക്കു് പരമാവധി സഹായം അതാ മ. ഗവേഷണ കമ്മിറ്റി നൽകുന്നതു്. ഇതിനെക്കുറിച്ചു് അറിയാൻ

കയും വേണം. മാറിവെച്ചാൽ മാറിത്തമായി കലാശിക്കും. വിലയേറിയ അനവധിഗ്രന്ഥങ്ങൾ അനുനിമിഷം നമുക്കു നഷ്ടമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അപൂർവ്വഗ്രന്ഥങ്ങളെ വിഭേദിക്കുകയായ പണ്ഡിതന്മാർ കയ്യെലക്കി കേരളത്തിൽനിന്നും കടത്തുന്നത് അപൂർവ്വമല്ല. നാൾക്കുനാൾ ഈ പോർച്ച വർദ്ധിച്ചുവരികയുമാണ്. തനിയേ ജിണ്ണിച്ച് നശിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കു കണക്കില്ല. ഗ്രന്ഥപ്പുരകളെ സൗസ്ഥിരീകരണങ്ങളെനോന്നും കരുതി സംരക്ഷിച്ചുവന്നിരുന്നകാലം ഇങ്ങിനി വരാത്തവിധത്തിൽ മറഞ്ഞു. ഇന്ന് അവശേഷിക്കുന്ന താളിയോലപ്രതികളെ സൂക്ഷിക്കുന്നതിനൊ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനൊ വേണ്ട ഉത്സാഹം അധികംവേരും പ്രദർശിച്ചുകാണുന്നമില്ല. അവയോടു എന്തെന്നില്ലാത്ത വൈരഗ്യം ഇന്നത്തെ യുവാക്കന്മാർക്കുണ്ട്. ഈ ഭാവസ്ഥയ്ക്കു ഒരു പരിഹാരം ഉടനടക്കാണം. ഏതു സാഹിത്യത്തിന്റേയും അടിസ്ഥാനം പ്രാചീനഗ്രന്ഥസമ്പത്താണ്. പൂർണ്ണസ്വത്തുക്കളെ ഭേദിപ്പിച്ച് നന്നാക്കി സൂക്ഷിക്കേണ്ടത് നമുക്കു ക്ഷേമത്തിന് ആവശ്യമാണല്ലോ. മുട്ടമറന്ന പ്രവർത്തിച്ചാലത്തെ അനഭാവം പാരയേണ്ട ആവശ്യമില്ല.

തീരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി, മലബാർ എന്നീ മൂന്നുരാജ്യങ്ങളിലേയും ഗ്രന്ഥപ്പുരകളിൽ ഇപ്പോഴുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങൾ എന്തെല്ലാമെന്നറിയുന്നതിനൊ അവയെ സംഭരിക്കുന്നതിനൊ വേണ്ട ശ്രമം തൃപ്തികരമായി ഇതുവരെ ചെയ്തിട്ടില്ല. ഇന്നുള്ള ചെറു സംഭരിക്കുകയും അവ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന വിജ്ഞാനം വിതരണം ചെയ്യുകയുമത്രെ. ഈ പുരസ്കാരത്തിന് മാതൃഭൂമിയോടും സാസ്താക്കൾക്കും ചെയ്യാനുള്ള ഒരു പ്രധാന കർത്തവ്യം. ഉള്ളതെല്ലാം സംഭരിക്കുന്നതിനും സൂക്ഷിക്കുന്നതിനും അതതു ഗവണ്മെന്റ് ശ്രദ്ധിച്ചാലേ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ഈയിടെയായി തിരുവിതാംകൂർ സർവ്വകലാശാലാലവക താളിയോല ഗ്രന്ഥശേഖരത്തിലേയ്ക്കു രാജശ്രീ എ. ഗോപാലമേനവനവർകളുടെ അക്ഷിപ്രയത്നത്തിന്റെ ഫലമായി മാത്രം ആയിരത്തനാലേഴ് ഗ്രന്ഥങ്ങൾ രാജ്യത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽനിന്നും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളത് സ്മരണീയമാണ്. തിരുവനന്തപുരം, എറണാകുളം, കോഴിക്കോട് എന്നീ മൂന്നുപട്ടണങ്ങളിൽ, അതതു രാജ്യത്തിൽനിന്ന് ലഭിക്കാവുന്ന താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് സൂക്ഷിക്കുന്നതിന്, കോഴിക്കോട് അദ്ധ്യക്ഷനായിരുന്ന മന്ദിരങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതായാൽ ഒരു വലിയ അനുഗ്രഹമായി. സർവ്വകലാശാലാലവകയായ തിരുവനന്തപുരത്തുള്ള പൗരസ്ത്യ മതപണ്ഡിതന്മാർ ഈ നിലയിലുള്ള ഒരു സ്ഥാപനമായിത്തീരുമെന്നതിന്നു സംശയമില്ല.

ഈ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങൾ മാത്രം സംഭരിക്കാൻ പാടില്ല. കേരളത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽ നാല്പതു ചതുരട്ടി മാത്രം ശേഖരിക്കുന്നതിനും ശ്രദ്ധിക്കണം. ഓരോ രോജിത്താൽ മാത്രം വിശദീകരിക്കാൻ പ്രയാസിച്ചുവന്ന ഇത്തരം

ഗാനങ്ങൾ പാരമ്പര്യവഴിക്ക് വൃദ്ധന്മാരുടെ 'മനയോല'യിൽ മാത്രമാണ് ഇന്നും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ഇരുളടഞ്ഞ ദേശചരിത്രത്തിൽ അനല്പമായ പ്രകാശം ഈ നൽകും. കണ്യതവിപ്പാട്ട്, കണിയാകുളംപാട്ട്, തിരുവാ തപ്പാട്ട്, ദിവാൻവെററി, വടക്കൻപാട്ടുകൾ എന്നു തുടങ്ങിയവ വളരെ ചരിത്രപ്രാധാന്യമുള്ളവയാണ്. അതാതു കാലത്തെ സമുദായസ്ഥിതികൾ അവയിൽ പ്രതിഫലിച്ചു കാണുന്നുവെന്നത് അവയുടെ മാറു വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. എന്നത്തേക്കുമായി മാഞ്ഞുപോകുന്നതിനു മുമ്പ് ഇവയെ സമാഹരിച്ച് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. സ്തോത്രങ്ങൾ, മുകുതകൾ എന്നിവയും അസംഖ്യം എഴുതുകയുണ്ടായിട്ടുള്ളതെ വായ്പാഠമായി നിലനിന്നു വരുന്നുണ്ട്. ഇങ്ങനെ ഗ്രന്ഥരൂപത്തിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളവയും അല്ലാത്തവയുമായ സകല കൃതികളേയും സംഭരിച്ച് സൂക്ഷിക്കുന്നതിന് സ്ഥാപനങ്ങളുണ്ടായാൽ ഗവേഷണകലയ്ക്കു വികാസവും വൈപുല്യവും കൈവരാതെയിരിക്കുകയില്ല.

ഇങ്ങനെ ഗവേഷണശാലകളും പണിയെടുക്കുവാൻ ഉത്സാഹമുള്ള പണ്ഡിതന്മാരും ഉണ്ടാകണം. ഗവേഷണത്തിൽ ഏറ്റെടുക്കുവാൻ മില പ്രത്യേക സിദ്ധികൾ ആവശ്യമാണ്. കാര്യം പാണ്ഡിത്യം, വിപുലമായ ഗ്രന്ഥപരിചയം, ക്ഷമാവലം, നിരന്തരോത്സാഹം, ഉത്തമോപാധികൾ, എന്നു തുടങ്ങിയ ഗുണങ്ങളുള്ളവരേ ഈ അരങ്ങത്തു വരേണ്ടതുള്ളൂ. വാളുടക്കു നവകുപ്പും വെളിച്ചപ്പെടാനുള്ള രംഗമല്ല അത്. സമുദായത്തിനോ, സാഹിത്യത്തിനോ ഗണനീയമായ പ്രയോജനം ഗവേഷണം കൊണ്ടു ലഭിക്കണമെങ്കിൽ വിദ്യാവൃദ്ധന്മാർ തന്നെ അതിൽ പ്രാവീണ്യം ഉണ്ടാകണം. കേരളത്തിലെ സാഹിത്യഗവേഷണം തൃപ്തികരമായ വിധത്തിൽ ഇതുവരെ വികസിച്ചിട്ടില്ല. അതിനുള്ള പ്രധാന കാരണം അനുകൂല പരിതഃസ്ഥിതികളുടെ അഭാവമാണ്. അതിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നവരുടെ നൂതനതകളും ഒട്ടൊക്കെ കാരണമായിട്ടുണ്ട്. പരമാർത്ഥദർശനമാണ് ഗവേഷകന്റെ പരമലക്ഷ്യമെന്നുള്ളത് നമ്മുടെ ഗവേഷകന്മാരിൽ പലരും വിസ്മരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്നു. 'ഞാൻ പിടിച്ചമുഖലിനു കൊമ്പു മുന്നേറുന്ന' മനുസ്ഥിതി പ്രദർശിപ്പിക്കാത്ത ഗവേഷകന്മാർ നമ്മുടെ ഇടയിൽ ചുരുക്കം. സ്വപക്ഷസ്ഥാപനത്തെയും സത്യപ്രകാശനകാഷയെ ഗ്രസിച്ചുപോകുന്നത് അപൂർവ്വമല്ല. ഇതിന്നുപുറമെ, കിട്ടുന്നത് ചുടോടെ വിളമ്പണമെന്നുള്ള അതിമോഹം അനവധാനതയ്ക്കു നിദാനമാണ്. അത്രയ്ക്കു പുറമുള്ളതായ വിവരങ്ങൾ നൽകുന്നതിനുള്ള തിടുക്കംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന കടപ്പങ്ങൾ ചില്ലായ്മ. കിട്ടിയ പ്രമാണങ്ങളെത്തന്നെ നിഷ്കർഷിച്ച് പരിശോധിക്കുന്നതിന് ഇതിനാൽ സാധിക്കുന്നില്ല. പലഗവേഷകന്മാരും അവരവരുടെ അഭ്യൂഹങ്ങൾക്കും ഉദ്ധരണങ്ങൾക്കും ആധാരമായ താളിയോലപ്രതികളെപ്പറ്റി ശരിയായ വിവരങ്ങൾ നൽകുകയില്ല. സ്വന്താഭിപ്രായങ്ങൾക്കോ മോശമായ വാഗ്ദത്തിൽ മാറങ്ങൾ ചെയ്ത് ഗ്രന്ഥ

മാർത്താണ്ഡവർമ്മ ഇളയരാജാവ് തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്.

പംക്തികളെ പ്രദർശിപ്പിക്കുകയും 'എന്റെ കയ്യിലുള്ള ഗ്രന്ഥത്തിലിങ്ങനെയാണെന്നു' പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്യും. പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ അവയുടെ താളിയോലപ്രതികളെപ്പറ്റിയുള്ള പൂർണ്ണവിവരങ്ങൾ അറിയുന്നത് വളരെ പ്രയോജനകരമാണ്. കൃഷ്ണഗാഥ, അദ്ധ്യാത്മരാമായണം, ഭാരതം എന്നു തുടങ്ങിയ കൃതികളുടെ വടക്കനുംതെക്കനുമായ താളിയോലപ്രതികൾ തമ്മിൽ പ്രകടമായ പാഠഭേദങ്ങളുണ്ട്. ഒരു പ്രതി തെക്കനോ വടക്കനോ എന്നറിയുന്നത് പലപ്രകാരത്തിലും ഉപയോഗപ്രദമാണ്. ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണുന്ന പാഠഭേദങ്ങൾ അറിയപ്പെട്ടവയാണെന്നു പ്രദർശിപ്പിക്കാതെ സ്വന്തമായി നിർദ്ദേശിക്കുന്നതാണെന്നു ഭാവിക്കുന്നവരുമുണ്ട്. ഗവേഷകന്മാരുടെ ഇത്തരം പിന്തലാട്ടങ്ങൾകൊണ്ട് ഗവേഷണത്തിനുണ്ടായിട്ടുള്ള മാലിന്യം നിമ്നാജ്ഞനം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. ഈ വിധത്തിലുള്ള ഗവേഷണസരണിയിലെ ന്യൂനതകൾ പരിഹരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുവെങ്കിലും തത്ത്വപരമായൊരു ഏക ലക്ഷ്യം പ്രാപിക്കുവാൻ കഴികയുള്ളൂ.

മലയാളത്തിലെ പ്രാചീനകൃതികളുടെ പലതിന്റെയും പ്രസിദ്ധീകരണം ധാരാളം ആദർശഗ്രന്ഥങ്ങളെ ആധാരമാക്കിപ്പെടുത്തുന്നതിനാൽ അവയുടെ അച്ചടിപ്പതിപ്പുകൾ 'അപചാരാലിഡങ്ങളും അബദ്ധങ്ങളിലുള്ള' മാറിത്തന്നെ നൽകപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതായുള്ളു. അതായത് പുതിയ പതിപ്പുകൾ ഉണ്ടാക്കുമ്പോഴെങ്കിലും വേണ്ട സംസ്കാരം വരുത്തുവാൻ പ്രസാധകന്മാർ ശ്രദ്ധിച്ചാൽ ഉപകാരമായിരിക്കും. ചന്ദ്രോത്സവത്തിന് ഈ കഴിഞ്ഞകൊല്ലത്തിലും ഒരു പുതിയ പതിപ്പുണ്ടായിട്ടും പാസംസ്കാരത്തിന് ഒന്നും ചെയ്തതായി കാണുന്നില്ല. അതിലെ—

‘ഒരു രഥസി കളിച്ചാളുയലാടിക്കടമ്പിൻ—

പൊഴിയിലുപചിതാംഗീ യൗവനാഭോഗയോഗ്യാ’

എന്ന പംക്തി ഈ പതിപ്പിലും അതുപോലെതന്നെ. ‘പൊഴി’യെന്ന ന്നതിന് ‘കൊമ്പ്’ എന്നർത്ഥം ഇതിലെ വ്യാഖ്യാതാവും നൽകിക്കാണുന്നു. തിരുവിതാംകൂർ സർവകലാശാലവക ചന്ദ്രോത്സവത്തിന്റെ രണ്ടു താളിയോലപ്രതികളിൽ കണ്ട ‘കടമ്പിൻ പൊഴിലിലുപചിതാംഗി’ എന്ന പാഠം യുക്തതരമായി തോന്നി. ‘പൊഴി’യെന്നതിന് ‘കൊമ്പെന്നർത്ഥം കണ്ടിട്ടില്ല. ‘പൊഴ’ൽ എന്നതിന് ‘അരാം, വനം’ എന്ന അർത്ഥമുണ്ട്. ‘കടമ്പിൻ കാമ്പേ’ എന്ന് കൊടിയാറിരഥത്തിലെ പ്രയോഗം ഉത്ഭവലവുമാണ്. അതുപോലെതന്നെ,

‘ത്രജഗതി പുകൾ പൊങ്ങിടുന്നവുണ്ടുന്നനാട്ട്’ എന്ന പംക്തിയും വ്യാഖ്യാതാക്കളെ വഴിതെറ്റിച്ചതായി കാണുന്നുണ്ട്. താളിയോലപ്രതികളിലെ പാഠം ‘പുകൾപൊങ്ങിടുന്നവുണ്ടുന്നനാട്ട്’ എന്നാണ്. ‘അവുണ്ടുന്നനാട്ട്’ എന്ന പാഠം സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട് അവരുടേറിയ അങ്ങനെ യൊരു പേരു പണ്ടുണ്ടായിരുന്നവെന്നും മറ്റും നിരൂപണമായി വ്യാഖ്യാതാവിന് ഉദ്ദേശിക്കേണ്ടിവന്നു. വടക്കനാഥക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നുള്ള ശംഖുവിളി കേൾക്കാനും പ്രദക്ഷിണാവർത്തലയായ നദിയുടെ സാന്നിദ്ധ്യം

മുണ്ടാകാനും പുണ്യമായെങ്കിലേ പ്രവൃത്തിയുണ്ടെന്ന പരമാർത്ഥവും വ്യാഖ്യാതാവു വിവരിച്ചു. അതുപോലെ—

‘കേനാപി കേരളാപുത്രാധിപി

ബാലാതപേന കവിനാ കവിതാപദാനാ’

എന്ന് മൂന്നുപതപ്പകുപ്പുകളുള്ള പാക്കിയിൽ ‘കവിനാ കവിതാപദാനാ’ എന്ന പാഠഭേദം കണ്ടെത്തി നമുക്കുസാധാരണ സാഹസ്യമാർഗ്ഗം തോന്നിയിരിക്കുകയില്ല. ഇങ്ങനെ കൂടുതൽ സ്വീകാര്യവും യുക്തതയും ആയ പാഠങ്ങൾ താളിയാലപ്രതികരം ധാരാളം പരിശോധിച്ചാൽ ലഭിച്ചുവെന്നുവരും.

‘കെ. വി. എം’ ഈയിടെ വ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ‘ശ്രീമദ്വിജയചരിതം’-ത്തിൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഏകദേശ ശ്രദ്ധിച്ചിരിക്കുന്നത് ആശ്വാസപ്രദമാണ്. മുമ്പുള്ള പതിപ്പിലെ ഏതാനും അപവാദങ്ങളെ പരിഹരിച്ച് ശുദ്ധമാക്കുന്നതിന് അദ്ദേഹത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ‘ലീലാതലക’ത്തിന്റെ പുതിയ പതിപ്പിൽ വേണ്ട സംസ്കാരം ചെയ്തതുമില്ല. ശ്രീമാൻ ശിരോമണി കൃഷ്ണൻനായർ ചുണ്ടിക്കാണിച്ച ചില അപവാദങ്ങളെ ഒരു അനുബന്ധമായി ചേർത്തുകൊണ്ടുയർത്തി. ഭാഷാ രാമായണവന്യ, ഭാരതചന്ദ്ര, കണ്ണശ്ശക്തികൾ, എന്നു തുടങ്ങിയ ചില പ്രാചീനകൃതികളുടെ പതപ്പകുപ്പുകളും ശുദ്ധപാഠം തന്നെയാണെന്നു പറയുന്നതിന് നവൃത്തിയില്ല. കൂടുതൽ ഭാഗങ്ങളും പാഠഭേദങ്ങളും അദ്ദേഹം താളിയാലപ്രതികളിൽ കാണാനുണ്ട്. ഇനെയും ഇവയുടെ പുതിയപതിപ്പുകൾ ഉണ്ടാക്കേണ്ടി വരുന്ന അവാസരത്തിലേക്കു ചുണ്ടിക്കാണിക്കുന്നതും മാതൃകകൾ ഭരണിച്ച് പരിശോധിച്ച് പാഠങ്ങളെ ശുദ്ധമാക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചാൽ കൊള്ളാം.

പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് പരിപൂർണ്ണമായ ജ്ഞാനം നോക്കുന്നതിന്റെ അഭിവൃദ്ധിയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കണം. ശരിയായ സാഹസ്യചരിത്രവും നിരീക്ഷണശീലമായും തൃപ്തികരമാകണമെങ്കിൽ പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളെക്കുറിച്ച് കൂലികാഴ്ചയോടെ നോക്കേണ്ടിയിരിക്കണം. ചിലപ്പോൾ പ്രവാചകന്റെയും ഇദ്ദേഹം തിരുവധാരണ ചെയ്തിരിക്കുന്നതായ അനാധിപാദങ്ങളും വിശേഷാലപ്രഭാവങ്ങളും പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളിലുണ്ട്. ഇവയെക്കൂടിയെ പരിശോധിക്കേണ്ടതിന്റെ ശരിയായ പ്രത്യേകത സംഭവിക്കുകയുണ്ട്. സാഹസ്യചരിത്രത്തിലെ ചില പ്രശ്നങ്ങൾക്കു ഇതുതന്നെ ശരിയായ ഉത്തരം ലഭിച്ചിട്ടില്ല. മിക്കവാറും കൃതികളുടേയും കാലം, ഗ്രന്ഥകർത്താവ്, എന്നു തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളിൽ അവസാനത്തിൽ ചുരുക്കം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടല്ല. മേൽപ്രകാരം നന്നു തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയാത്തവിധത്തിലായിട്ടും ജ്യോതിഷഗ്രന്ഥങ്ങളുടേയും രചിതാക്കന്മാർ ആരെല്ലാമെന്ന് ഉണ്ടാക്കിയതിൽ തീർച്ചപ്പെടുത്തണമെന്ന് ഉപരിപ്രകാരം അത്യാവശ്യമാണ്. പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പരിശോധനയാണ് ആദ്യ

പ്രേമധാമം.

(രാജശ്രീ ഡി. സെബാസ്റ്റ്യൻ തങ്കിയേൽ എം. എ.
എസ്. ബി. കാളുജ്, ചങ്ങനാശ്ശേരി.)

ഏതൊരു മനസ്സെന്നു പുഞ്ചിരിതുകിയാ-
മധുരാംഗി വന്നിട്ടുമെന്നതുകിൽ;
അവളെയൊരാൾ കാണു തന്നെപ്പൊഴു-
മസുലഭ സ്നേഹം കൊരിക്കും;
കഴിവാതുപോലെ സപര്യനടത്തിയ-
ക്കുമനിക്കു സംതൃപ്തി ചേർത്തിട്ടുണ്ടാൻ.

അവളെയൊരാറനോട്ടു പതിച്ചിടുമ്പോ-
ളവസിതമാകുമെൻ ഭൂമിമെല്ലാം.
നരലോകത്തിന്റെ കവാട കണ്ടുണ്ടാൻ
പരവശമിത്തനായ് തീർന്നിടുമ്പോൾ,
കനിവറ മന്ത്രിതൻ കാരകാളദ്രാഗ്ധിയെൻ
കരളനു വേദന ചേർത്തിടുമ്പോൾ,
പുതുനിലാപ്പുഞ്ചിരി തുകിക്കൊണ്ടെന്നുടെ
ഏതൊരു പൊരിണി നന്നുവേരും.
അഥവാ ഞാൻജീവതമേററവും ഭാരമായ്
കരുതിക്കഴിച്ചേനേ വാസരങ്ങൾ

മലരിലും വാർദ്ധ്യമില്ലിലും, പൊന്നൊളി-
പ്പലരിയിലുമെന്നപോലെ തന്നെ
ഉഴലും ഒരിടർതൻ നെഞ്ചിടിപ്പികലും
മിഴിനിരിലുമുണ്ടെൻ പ്രേമധാമം.

മാതി ചൊല്ലുണ്ടതു്. മറ്റു പ്രശ്നങ്ങളെ അഭിമുഖീകരിക്കുമ്പോൾ ഗ്രന്ഥ
ഭാഗങ്ങളെ പ്രാണമായി സ്വീകരിക്കേണ്ടിവരുന്നതിനാൽ, പാഠങ്ങളുടെ
നിശ്ചയിച്ച കഴിപ്പങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കേണ്ടതുള്ള. പ്രാചീനഗ്രന്ഥ
ങ്ങളെക്കുറിച്ച് പരിപൂർണ്ണ ജ്ഞാനം ലഭിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് നിമിഷേണ
സാഹിത്യചരിത്രം ആരതന്നെ എഴുതിയാലും അപൂർണ്ണമായിരിക്കാനാണെ
ളുപ്പം. ഭാഷാചരിത്രത്തിന്റെ നിലയും ഇതുതന്നെ. കേരളചാണിനീയം
രണ്ടാംപതിപ്പുണ്ടാകുമ്പോൾ അനവധി പ്രാചീനഗ്രന്ഥങ്ങൾ പ്രസിദ്ധ
ങ്ങളായിട്ടുണ്ടു്. അവയെക്കൂടി ആസ്പദമാക്കി ശബ്ദപരിണാമക്രമങ്ങളേയും
മറ്റും വിശദമാക്കുന്ന ആഗമികാല്പാകരണം ഉണ്ടാകേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.
സാഹിത്യഗവേഷണം അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കുന്നതോടുകൂടി ഇവയെല്ലാം
നന്നുകൂട്ടപ്പെട്ടു വരികാം. പണ്ഡിതന്മാർ ഗവേഷണകലയിൽ കൂടുതൽ
ആത്മാർത്ഥരോടും ഉത്സാഹത്തോടും സത്യസന്ധതയോടും പ്രാർത്ഥി
ച്ചാൽ, അതു് നാട്ടുനും മാതൃഭാഷയ്ക്കുംവേണ്ടി ചെയ്യുന്ന മഹാസേവന
മായിരിക്കും.

ഉദയഗിരിക്കോട്ട.

(ബ്രഹ്മശ്രീ കെ. ലക്ഷ്മിനാരായണയ്യർ ബി. എ. ഓ. ഓ. എൽ. പത്മനാഭപുരം.)

തിരുവിതാംകൂറിലെ ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ വെച്ച് അതിപ്രധാനമായത് പത്മനാഭപുരത്തെ ഉദയഗിരിഭട്ടുമാണെന്ന് തിരുവിതാംകൂർ സന്ദർശിച്ചിട്ടുള്ള വിശിഷ്ടാതിഥികൾ, ഏതരും സമ്മതിച്ചിട്ടുളതാണ്. പ്രസ്തുത ഭട്ടുനിമ്മാണത്തെന്ന് ഹേതുഭൂതമായ പരിതസ്ഥിതികൾ സാധാരണക്കാർക്ക് ഇന്നും ഒരു പരമരഹസ്യമായി ശേഷിക്കുന്നു. പ്രഖ്യാതനായ യസ്സേഷ്യസ് ഡിലനായി എന്ന ഡച്ചുയോദ്ധാവാണ് ഈ കോട്ട കെട്ടുന്നതിന് കാരണക്കാരൻ. പതിനെട്ടാംശതകത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ ബാലമാന്താസ്ഥാപനം എന്ന വിശ്വവിശുതനായ മഹാരാജാവിന്റെ കാലത്ത് ഈ പംക്തി നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടു. അന്നത്തെ തിരുവിതാംകൂർ ദേശങ്ങളോട് വരെ മാത്രം വ്യാപിച്ചിരുന്നതും തീരെ ചെറുതും ആയിരുന്നു. ഇന്നത്തെ വടക്കൻതാലൂക്കുകൾ അന്ന് ചെറിയ ചെറിയ രാജാക്കന്മാരുടേയും ഇടപ്രഭുക്കന്മാരുടേയും ദുർഭരണത്തിനും കൊള്ളയ്ക്കും വിധേയമായിരിക്കുകയായിരുന്നു. ഈ രാജ്യങ്ങളെ കീഴടക്കുന്നതിൽ മാന്താസ്ഥാപനം മഹാരാജാവിനെ സഹായിച്ചത് രാമയ്യൻഭട്ടവാര, ഡിലനായി എന്നീ രണ്ടു സേനാനായകന്മാരായിരുന്നു. അവർ ഇരുവരും ജീവാവസാനം വരെ മഹാരാജാവിന്റെ കൃത്യനിഷ്ഠയോടും ഭക്തിയോടുകൂടി സേവിച്ചു.

പതിനെട്ടാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മദ്ധ്യഘട്ടം ഇൻഡ്യാചരിത്രത്തിൽ അതിപ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്ന ഒരു കാലമായിരുന്നു. കളവടത്തിനായി ഇൻഡ്യയിൽ കാലുകുത്തിയ പല യൂറോപ്യൻരാജ്യക്കാരും ആക്രമണത്തിനും മുഷണത്തിനും ഒരുമ്പെട്ടു. ബംഗാളിൽ, ഇംഗ്ലീഷുകാരും ഫ്രഞ്ചുകാരും തമ്മിൽ രാഷ്ട്രീയപ്രാബല്യത്തിനുവേണ്ടി നിരന്തരം പോരാടിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അത് പ്ലാനിയൂലത്തിൽ അവസാനിക്കുകയും ഫ്രഞ്ചുകാർ പരാജിതരാകുകയും ചെയ്തു. പ്രസ്തുത തോൽവി, ഇൻഡ്യയിലൊരു സാമ്രാജ്യം സ്ഥാപിക്കണമെന്നുള്ള ഫ്രഞ്ചുകാരുടെ ആഗ്രഹത്തെ അറുപ്പിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. തലോറ പശ്ചാതമബംഗാളിൽ ഇംഗ്ലീഷുകാർക്ക് പ്രാബല്യം നിലിച്ചു. അതുപോലെതന്നെ തെന്നിൻഡ്യയിൽ, പോർട്ടുഗീസുകാരും ഡച്ചുകാരും തമ്മിൽ യുദ്ധം നടന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. ഡച്ചുകാർ, നരത്തുശാലികളായിരുന്നതിനാൽ അവരുടെ കാരുസാധ്യത്തിനുവേണ്ടി, നാട്ടുരാജാക്കന്മാരെ തമ്മിൽ തല്ലിക്കൊല്ലുന്നതിൽ ഉത്സാഹിച്ചിരുന്നു. പക്ഷെ, നിർഭാഗ്യവശാൽ, കളവുൽയുദ്ധത്തിൽ അവർ തോല്പിക്കപ്പെട്ടു. പ്രസ്തുത

യുദ്ധത്തിൽ തിരുവിതാംകൂർ നായർപട്ടാളം ഡച്ചുകാരെ നിശ്ശേഷം പരാജിതരാക്കയും 24 പേരെ ബന്ധനസ്ഥരാക്കയും ചെയ്തു. ഇത് 1741 ജൂലായിമാസത്തിലാണ് സംഭവിച്ചത്. തടവുകാരെ നെതുമൃതയോടെ സൂക്ഷിക്കുന്നതിനു് മഹാരാജാവ് പ്രത്യേകം നിഷ്ഠാർപ്പിച്ചു. പ്രസ്തുത തടവുകാരിലൊരാളായ ഡിലനായി അയാളുടെ ശേഷിയും ശേഷിയും നാമതദ്വയും ആത്മാർത്ഥതയുടേതാണെന്ന് മഹാരാജാവിന്റെ പ്രീതി നമ്പാടിച്ച്, അധികാരമന്ത്രിയായ തിരുവിതാംകൂർസൈന്യത്തിൽ ഒരു ഉന്നത സ്ഥാനം നൽകി. ഇപ്രകാരം നായർപട്ടാളത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാന വിഭാഗത്തിന്റെ തലവനായപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന് 26 വയസ്സുമാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. പുതിയ ഉദ്യോഗത്തിൽ അസാമാന്യമായ സാമർത്ഥ്യം പ്രദർശിപ്പിച്ചതിനാൽ 'വലിയ കപ്പിത്താൻ' എന്ന സ്ഥാനവും ലഭിച്ചു. നായർപട്ടാളത്തെ അദ്ദേഹം തനിയുറോപ്പ്യൻരീതിയിൽ പരിശീലിപ്പിച്ചു.

യുദ്ധഭീതിമൂലം കേട്ടുകൊത്തളങ്ങളുടെ ആശ്രയം മനസ്സിലാക്കി ഡിലനായി അതിനായി ഉദ്യമിച്ചു. അദ്ദേഹം നിർമ്മിച്ചതിൽ ഏറ്റവും പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നത് ഉദയഗിരി ഭട്ടമാണ്. ഹന്ദുക്കളുടെ പരമാവിഷേഷിയായിരുന്ന ടിപ്പുസുൽത്താന്റെ ആക്രമണം ആസന്നമായിരുന്നതിനാൽ രാജ്യത്താകെയുള്ള ഭട്ടപക്ഷികളെ പുതുക്കി ശരിയാക്കി. ടിപ്പുസുൽത്താന്റെ വിക്രമങ്ങൾ ജി എ. ഹെൻട്രിയാൽ വിരചിതമായ "മൈസൂർ ക്വാറ" എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ സവിസ്തരം പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്. രാമയുൻദളവായുടെ സഹായത്തോടുകൂടി ഡിലനായി നായർപട്ടാളത്തെ ടിപ്പുവിനെതിരായി നയിച്ച് മൈസൂർപടയെ തോല്പിച്ചോടില്ല.

ഒന്നാത്തരം കർക്കശ്ശകൊണ്ടു നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഉദയഗിരിഭട്ടത്തിന് 18 അടി ഉയരവും 15 അടി വീതിയുമുണ്ട്. 90 ഏക്കർ സ്ഥലം അതിലുൾപ്പെടുന്നു. ഇതിൽ മൂക്കൽ ഭാഗവും കരിങ്കല്ലുകളാൽ നിർമ്മിച്ചതായ കുന്നംപുറമാണ്. വലിയ തോക്കുകൾ സ്ഥാപിക്കാൻതക്ക സ്ഥലം സൈനികരുടെയും അതിൽ സജ്ജീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആകപ്പാടെ ഭട്ടത്തിന് ഒരു ഭീമാകാരമുണ്ട്. ഡിലനായി അസാമാന്യ ഭേദശക്തിയുള്ള ആളായിരുന്നു എന്നാണ് കേൾവി. ഭൂർഗ്ഗനിർമ്മാണത്തിന് വേണ്ടത്ര ആശാരിമാരെ ലഭിക്കാഞ്ഞതിനാൽ അദ്ദേഹം ഒരൊറ്റ ആനയുടെ സഹായത്തോടുകൂടിയാണ് ആ കരിങ്കല്ലുകൾ മുഴുവൻ അത്യന്തം ആകർഷകമായ രീതിയിൽ പടുത്തു് കെട്ടി പൊക്കിയത്.

മാർത്താണ്ഡവർമ്മമഹാരാജാവിനെ 36 കൊല്ലത്തോളം സേവിച്ചതിനുശേഷം 1777-ൽ 62-ാമത്തെ വയസ്സിൽ അദ്ദേഹം പരലോകപ്രാപ്തനായി. ആ മഹാന്റെ അവാശിഷ്ടങ്ങൾ, ആ കോട്ടയ്ക്കകത്തുള്ളതും ഒരു കാലത്ത് റോമൻകത്തോലിക്കർ ആരാധനയ്ക്കായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതുമായ ഒരു ചെറിയ പള്ളിയിൽ നിക്ഷേപിക്കപ്പെട്ടു. തിരുവിതാംകൂറിനു വേണ്ടി വളരെ പ്രയത്നിച്ചിട്ടുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്മരണയെ ഏതൊ

പൊട്ടിച്ചിരിക്കുവാൻ.

(വെണ്ണിക്കുളം)

എട്ടാണ്ടിനപ്പുറത്തായിരുന്നു ഞാൻ?-

പൊട്ടിച്ചിരിക്കുവാൻ തോന്നുന്നിതിപ്പൊഴും!

അന്നെന്റെ ഭാവവും, ഭാഷാപ്രയോഗവും,
മൊന്നിനൊന്നേറുന്നൊരലൈത ബുദ്ധിയും,
സ്നാനവും, മന്ത്രവും, പുജാക്രമങ്ങളും,
ധ്യാനവും, മൗനവും, കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നവേ,
'സൗസിച്ചിടാനൊരുങ്ങുന്നു, യൗവനം
തന്നിലിബ്ബാഗ്രവാണെന്നായി, നാട്ടുകാർ,
'ക്കെയും' കൈവിട്ടു കാട്ടുകേറിട്ടിമി-

ചെക്കുന്നെന്നൊന്നിനാളെന്നു മുത്തശ്ശിയും:

എട്ടാണ്ടിനപ്പുറത്തായിരുന്നു ഞാൻ?-

പൊട്ടിച്ചിരിക്കുവാൻ തോന്നുന്നിതിപ്പൊഴും!

II

കാരണം കണ്ടില തെല്ലമെന്നാളിൽ ഞാൻ
നാരികുലത്തെപ്പഴിക്കാതിരിക്കുവാൻ.
സ്രീയെന്നസ്തപം വാമിക്കും വിചത്തിന്റെ
തീയേറു പൊള്ളാത്ത ജീവിതം, ജീവിതം!
ഭാഷ്യവെപ്പോററാൻ തെരുങ്ങുന്ന ഭോഷണം
ഭാരം വലിക്കുന്ന കൂററനും, കൂട്ടുകാർ.

നേരത്തും നിലനിൽത്തു ചാൻവേണ്ടി, ആയുധവിഹിനങ്ങൾ കൊത്തപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ഒരു വിചിത്രസ്താരകസ്തംഭം അവിടെ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടുകയറിയൊഴുത്തു. അതിൽ ലത്തീൻഭാഷയിൽ ഇപ്രകാരം കൊത്തിയെഴുതിയത് "പാനമാ! നിൽക്കുക, മുപ്പത്താറുവർഷം തികച്ചിതാകൂർ സർവ്വസൈന്യാധിപനായി മഹാരാജാവിനെ സ്തോമാഭരഭക്തിയോടെ സ്തോരിച്ച യുസ്തേഷ്യസ് ബെനഡിക്റ്റസ് ഡിലനായി ഇതാ ഇവിടെ ശയിക്കുന്നു. യുദ്ധമെയ്യും ഭയപ്പെടുത്തിയും കാരാങ്കുളം മുതൽ കൊച്ചിയിലേയ്ക്കുള്ള രാജ്യങ്ങൾ തന്റെ രാജാവിനുവേണ്ടി അദ്ദേഹം കീഴടക്കി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതരീതിമാടനം 62 വർഷവും 5 മാസവും കൊണ്ട്, 1777-ൽ അവസാനിപ്പിച്ചു. ആ മഹാന്റെ ആത്മാവ് നിത്യശാന്തിപ്പെടട്ടെ!"

അങ്ങമിങ്ങും നിന്ന രണ്ടുപേരെത്തിനോ,
തങ്ങളിൽ പേരുന്ന താരുണ്യവേളയിൽ;
അന്നതൊട്ടന്യോന്യ വിശ്വാസ മെന്നിയേ
മുന്നോട്ടു പോകുന്ന പോക്കുകോണേണ്ടതാം.
പുത്തൻസുമങ്ങളിൽ പുന്തേനീരപ്പന്നേ
മത്തല'രേഫമായ് ഭർത്താവു മാറിടാം;
മാനവക്കൊക്കെയും ചെന്നുമുങ്ങായ് വരും
സ്നാനഘട്ടംപോലെ തിന്നിടാം കാന്തയും!
എന്നാലുമാരണ്ടുപേരും പിരിഞ്ഞിടാ-
തൊറിച്ചു ജീവിച്ചുകൊള്ളണം പിന്നെയും!
എന്തിനിട്ടാവത്യാ കാരാലയത്തിലേ-
യ്ക്കുതിവിട്ടിട്ടു സാധുലോകത്തെ നാം?
എട്ടാണ്ടിനപ്പുറത്തായിരുന്നു ഞാൻ? -
പൊട്ടിച്ച ഹിപ്പോസ് തോന്നുന്നിതിപ്പൊഴും!

III

ബുദ്ധന്റെ ജീവിതഗ്രന്ഥം വിളക്കുന്നൊ-
രദ്ധ്വായമെപ്പോഴുമോർമ്മിച്ചിരുന്നു ഞാൻ.
പുത്രനെ പ്രാപഞ്ചികാശാവിശേഷമാം
പുഷ്പതലത്തിൽ ശയിപ്പിച്ചുകൊള്ളുവാൻ,
'വിശ്രമാരണ്യ'മെന്നുള്ള സ്നാനമെന്താടേ
വിശ്വത്തിലൊന്നും ചമച്ചു വിണ്ണോർപുരം.
ദൈവംപ്രസാദിച്ച തീർത്ഥ പൊന്മേനിയിൽ
യെഴുത്തുന്നോന്മാരും തുളുവുമാറാദരാൽ
അങ്ങുചെന്നെത്തിനാരപ്പരസ്മികളും
മങ്ങുന്ന ലാവണ്യധാമങ്ങളായിരം;
സുന്ദരനീലാംബരത്തിൽ തിളങ്ങിടും
ചന്ദ്രനെച്ചൂഴുന്ന താരാളിപോലവേ.
കന്ദർപ്പപ്പുണ്യംപോലെ ശോഭിക്കുമ-
ക്കുമ്മാമം ഗണ്ഡംതുലോം തുടക്കംവിധം,
പുളിമാൻ കണ്ണിമാൻ മന്ദാക്ഷമുറക്കൊണ്ടു
കളക്കുകക്കണ്ണിഞ്ഞു നിന്നീടവേ,
ശ്രീരത്നകംബളം തന്നിൽപ്പടിഞ്ഞിരു-
ന്നാരകത പങ്കേരുഹാഭമാം പാണിയാൽ,
കൊങ്കത്തടത്തോടുമുന വീണതൻ
പൊൻകമ്പി മീട്ടിസ്സുചെന്നപാടീടവേ,
നീളുന്ന സംഗീത വാദ്യഘോഷത്തോടേ
താളത്തിനൊപ്പിച്ചു നൃത്തമുതിർക്കവേ,
തെന്നലിൽപ്പാറുന്ന നേർത്തവെൺപട്ടമായ്
പൊന്നുയലാടിത്തിമർത്തു കൂത്താടവേ,

ഏകലർപ്പൊത്തുയിലർന്നഗാഢംഗങ്ങളോടേ
കണങ്ങിക്കുതിച്ചു നിൽക്കുമ്പോൾ,
മംഗളാകാരനിൽ സൂക്ഷ്മനായ് തങ്ങളോ-
രംഗജൻ തെല്ലൊന്നനങ്ങിയില്ലെന്നുതോ-
വാടിപ്പറ്റിച്ചുകൊണ്ടൊരണ്യഭൂമിയിൽ
ക്രിസ്തീയപായുന്ന മഞ്ജുനീർച്ചോലകൾ
കൂടിമേളിക്കുമ്പോൾ, മധ്യസ്ഥമാം ശിലാ-
കൂടംകണക്കേ കലുങ്ങാതെ ശാന്തനായ്
ലാജിത്തുമേഷമാറിരുന്നിടവേ
നാരി പരാജയം നാട്ടിൽ പ്രസിദ്ധമായ്:

IV

ഭീനക്കിടക്കയിൽ, ശുശ്രൂഷചെയ്യാൻ
'മീനാക്ഷി' വന്നെന്റെ കൈ പിടിച്ചിടവേ,
'അയ്യോ! തൊടേണ്ടെന്നു ചൊല്ലുവാൻ വെമ്പിനേൻ
മയ്യോ മന്ത്രിച്ചു, മിണ്ടാതടങ്ങുവാൻ.
താനേ വഴങ്ങിക്കൊടുത്തെന്നാൾക്കു ഞാൻ
വാന്നീര, മാപഗയെന്നു മട്ടെന്തിനോ?
കൈയ് പേരുമെന്നോ മരുണ കൈത്താരിലു-
മല്ലസ്തിതരണധം ചോരി വായിങ്കലും
എന്തിട്ടയാർദ്രയാ യെത്തുമപ്പൊന്നിനെ-
ല്ലാത്തിതൻ ദിഗ്യാവതാരമായ് കണ്ടു ഞാൻ.
പന്നിച്ചുണ്ടിടം ഞാനുമെൻസ്മിജന-
നിന്ദനോത്സാഹവുമായിട്ടല്ലാച്ചുമായ്.
ഉററുനോക്കിടുമകന്യാമുഖത്തുഞാൻ
മററാരുമില്ലാത്തനേരം മിന്നേലിനേ.
അററംചുരുണ്ടൊരക്ഷതളം, ബാലേന്ദു-
നെററിത്തടം, ചിലി, ചെല്ലാം മനോരമം!
രോഗംകൂമത്താൽ കരഞ്ഞു വന്നിടവേ,
മാഗമെന്നു കക്കാതിലോതി രഹസ്വമായ്:-
"ഏകനായെന്തിന്നു താങ്ങുന്നുയെഴുന്നേൽ?
ലോകത്തിനത്രയുണ്ടോണ്ടു, സിദ്ധാത്മരെ;
പുരുഷാധിപ്യം പുലർത്താ പവിത്രയാം
നാരിയെക്കൂടാത്ത ജീവിതം നീരസം."
വിസ്തർച്ചിപ്പുന്നതെന്തിനീയുള്ളവൻ
ശത്രുഹസ്തങ്ങളിൽ ചാഞ്ഞപോരാളിയായ്;
കട്ടികൾക്കുറ്റനായ് തൊട്ടിലാട്ടുന്നിതാ,
പൊട്ടിച്ചിരിക്കുവാൻ തോന്നുന്നിതിപ്പൊഴും.

സേതുപാർവ്വതിഭായി മഹാരാണി തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്.

നാസികളുടെ “ജീവിതലാളിത്യം.”

(രാജശ്രീ എൻ. കെ. മാധവൻനായർ ബി. എ.)

ഫിററ് ലർ ഉൾപ്പെടെയുള്ള നാസിനേതാക്കന്മാരുടെ ജീവിതലാളിത്യത്തെപ്പറ്റി നാം വളരെക്കുറേ കേൾക്കാറുണ്ട്. അതുകൂട്ട തഴമ്പിച്ചവർക്ക് ഈയിടെ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച ഒരു ജർമ്മൻഗ്രന്ഥത്തിലെ ചില വിവരങ്ങൾ രസാവഹമായിരിക്കും. കൈക്കൂലിയും കൊള്ളയും ജർമ്മനിയിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ഇടയിൽ നടന്നുവെച്ചു. ഫിററ് ലരുടെ പരിചാരകവൃന്ദങ്ങൾക്കുള്ള ചെലവുതന്നെ അത്ഭുതകരമാണ്. ചാൻസറിലുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുറികളുടെ രാമണീയകതയും, വിഭവസമൃദ്ധിയും, ഏതൊരു അമ്മേരിക്കൻകോടീശ്വരന്റെ കൊട്ടാരത്തിന്റെയും പാണി ലല്ല. മൂന്നിച്ചിനടത്തുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ മഹാസൗധം ലോകത്തിലെ മഹാശൃംഗങ്ങളിലൊന്നാണ്. ശാസ്ത്രകാരന്റെ ധീഷണാവൈഭവവും, കലാകാരന്റെ കലാപാതൂരിയും, അതിൽ സമ്മിച്ചിതസമ്മേളനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു. സംഖ്യയില്ലാത്ത ധനത്തിൽ മോട്ടോർകാറുകളും വിമാനങ്ങളും ഫിററ് ലരുടെ സ്വന്തം വശ്യത്തിനായി കരുതപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹത്തിന് യാത്രചെയ്യാനുള്ള സ്പെഷ്യൽട്രെയിനിനെപ്പറ്റി വണ്ണിക്കുപോയിട്ട് ചിന്തിക്കേണ്ടി വയ്യ. ക്വീൻസ്തോട്ടിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആജ്ഞയെ പ്രതീക്ഷിച്ച് ഒരു കപ്പൽ തയ്യാറായി കിടക്കുന്നു. ഈ സ്ഥലത്തെയും ഫ്റഞ്ചുപ്രസിഡണ്ടിന്റെ സ്ഥിതിയുമായി ഒരു സാമ്യവുമില്ല. പ്രസിഡണ്ട് എന്നുള്ള നിലക്ക് ഫിററ് ലർ 300,000 മാർക്ക് ശമ്പളം പറയുന്നുണ്ട്. ഇതിനു പുറമെ ‘മെയിൻകാംഫ്’ൽനിന്നുള്ള ആദായവുമുണ്ട്. പ്രസ്തുത പ്രസ്തകത്തിന്റെ കാപ്പികൾ സകല ഗ്രന്ഥശാലകളിലും വിദ്യാലയങ്ങളിലും കളുരികളിലും ആഫീസുകളിലും സൂക്ഷിച്ചിരിക്കണമെന്നാണ് ചട്ടം. പുതുതായി വിവാഹം കഴിക്കുന്ന ദമ്പതികൾക്ക് വിവാഹരജിസ്റ്റർ ആഫീസിൽനിന്ന് ഇതിന്റെ ഒരു പ്രതി സംഭാവന ചെയ്യുന്നു. ഈ പുസ്തകങ്ങളെല്ലാം പ്രസാധകന്മാരിൽനിന്ന് വാങ്ങിക്കണമെന്ന പ്രത്യേകിച്ച് പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ലല്ലോ. 12 ഷില്ലിംഗിന് വിലയുള്ള പ്രസ്തുത പുസ്തകത്തിന്റെ 70 ലക്ഷത്തിൽപരം പ്രതികൾ 1938 അവസാനംവരെ ചെലവായിട്ടുണ്ടെന്നറിയുമ്പോൾ ഇതിൽനിന്നുള്ള നമ്പാലും നമുക്കു ഹിഷാമല്ലോ.

ഫിററ് ലരുടെ വലത്തുകയായ ഗോറിംഗിന്റെ സ്ഥിതിയോ? 1932 വരെ ഒരു ദൈവം വ്യോമയാനസൈന്യ ഉദ്യോഗസ്ഥനായിരുന്ന അദ്ദേഹം ഇന്ന് ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ ധനവാന്മാരിൽ ഒരാളായിരിക്കുന്നു. ഈ സമ്പാദ്യം എവിടന്ന്? ഭാരിദ്രകാലത്തു നടത്തിക്കൊണ്ടി

രുന്ന പാരച്ഛാദ്യവസായത്തിൽനിന്നോ? അല്ല. ക്കാറിനോഹാരം എന്ന പേരിനാൽ അറിയപ്പെടുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ മോഹനസൗധം കാണുവാൻ കൂടക്കൂടെപാർട്ടികൾക്കു ക്ഷണിക്കപ്പെടുന്നവർക്കു ഭാഗ്യമുണ്ടു്. റോമൻചിത്രകാരന്മാരുടെ പാടാത്തെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്ന മുൻഗമത്തെ ഹാൾകടന്നാൽ നാം ഗംഭീരമായ സ്വീകരണമുറിയിൽ എത്തുകയായി. അതു് നയനമോഹനമായ ഒരു എടുപ്പാണു്. അതുകഴിഞ്ഞാൽ അതു പോലത്തെ പലമുറികളും കാണാവുന്നതാണു്. ഭക്ഷണശാലയിൽ ഇരുന്നാൽ ഒരു ഒന്നാംതരംതടാകം ദൃശ്യമാകുന്നതാണു്. ഭൂതന്മാരുടെ യൂണി ഹാറവും മററും ആദ്യമായി കാണുന്നവൻ വിസ്മയപരതന്ത്രനാകതന്നെ ചെയ്യും. ലോകത്തിലെ വിശിഷ്ടപാർവ്വതങ്ങൾ അവിടെ സുലഭമായി സംഭരിച്ചിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വന്തം ജിഹ്വാനും ഹൈന്ദവതയന്ത്രശാലയും കാണേണ്ടതെന്നതാണു്. മുകളിലത്തെ നിലയിലേക്കു കടന്നാൽ—ഒരു കൃത്രിമഭൂഭാഗം അവിടെ ദൃശ്യമാകുന്നതാണു്. അതിനിടയിൽകൂടി ഒരു എലക്ട്രിക് റെയിൽവേലൈനുമുണ്ടു്. മഴക്കാലത്തു് അദ്ദേഹം ഭാട്ടയാടു്തതു് അതന്നകത്താണു്. ഒരു ആണി അമർത്തുന്ന അവാസരത്തിൽ, വണ്ടികളും ട്രെയിനുകളും മലയുടെ മുകളിൽകൂടി ഓടിത്തുടങ്ങുന്നു. ഒരു ചെറിയ വിമാനം പറന്നുതുടങ്ങുന്നു. ഈ വിവിതനാധനങ്ങൾ എവിടെനിന്നു് വന്നു എന്തു് ജമ്നീയിലെ മ്യൂസിയം അധികൃതർക്കു് മാത്രമേ അറിയാവുള്ളു. ഭാഷാവിധാനത്തിൽ അതികൗതുകമുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ നയലത്തിൽ പട്ടാളക്കാർ ഉപചാരം ചെയ്യുന്നിരിക്കുന്നു.

എല്ലായ്പ്പോഴും ഒരു റിക്യൂണി ഹാറവും മെഡലുകളും ധരിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു് പ്രീതിമുണ്ടു്. ഒരിക്കൽ പലരും ഒന്നിച്ചു് ഒരു ഹാളി സന്ദർശിക്കാൻ അ റോ പോയി. പുറംനടന്നപ്പോൾ ഗോവിന്ദനെ കാണാനില്ല. ചർച്ചയ്ക്കുതക്കായി എല്ലാപേരും നോക്കിയപ്പോൾ അദ്ദേഹം മേല്പോട്ടുയരുന്നു. മുകളിൽ ഘടിപ്പിച്ചിരുന്ന ഒരു ആലങ്കരിക കാർത്ത അദ്ദേഹം ധരിച്ചിരുന്ന മെഡലുകളെ ആകാശിച്ചതാണു് കാര്യം.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജോലികൾ ബഹുമാണമു്. റീട്ട് സ്റ്റാഫ് എന്ന അനൗദ്വിതയുടെ അദ്ധ്യക്ഷൻ, പട്ടാളത്തിന്റെ ജനറൽ, പോലീസ് മേധാവികാരി, ഭാഗ്യമകാശമന്ത്രി, പ്രഷ്യയുടെ പുധാനമന്ത്രി, ജമ്നീയിലെ വനരക്ഷകർ, ട്രെയിനിങ്ങ് ഓഫീസർ, എന്നിങ്ങനെ പല ഉദ്യോഗങ്ങളും അദ്ദേഹം ധരിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെയൊക്കെ പ്രത്യേകപ്രത്യേകം ശമ്പളം വാറുന്നുണ്ടു്.

ഹിംലർ മുതലായ മറ്റു ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും പ്രമാണികളും ജീവിക്കുന്നതു് വാസ്തവ്യതയല്ലാത്തതു്. അവരുടെ ന്യായമായ ശമ്പളം അത്ര ആഡംബരത്തിന്നു് മതയോക്കയില്ല എന്നുള്ളതു് തീർച്ചയാണു്. ചിന്നെ എവിടെനിന്നു് ഈ പണം വരുന്നു? അതന്തരം, ദൈനംദിനം ജമ്നീയിൽ വളർന്നുവരുന്ന കൈക്കൂവിയും കള്ളത്തരവും കൊള്ളയുമാണെന്നു്.

• Средства массовой информации (журнал, газета, радио, телевидение).

[illegible]

താരതമ്യവും വാസ്തവത്തിൽ അർഹിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും ഗാന്ധിജി ശ്രീകൃഷ്ണനെപ്പോലെ മാഹാത്മ്യമേറിയ ഒരു അവതാരമാണെന്ന് പലരും ഗണിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് വീണ്ടും ഈ ചർച്ച ആവശ്യമായി വന്നത്.

ഗാന്ധിജി തന്റെ അന്തർമണ്ഡലത്തിൽ ഹിംസാമയനാണ്. അദ്ദേഹം അഹിംസയെ ദർശിക്കുന്നത് ഹിംസയാകുന്ന പശ്ചാത്തലത്തിൽ നിന്നാണെന്ന് പറയേണ്ടതില്ല. ഇരുട്ടാകുന്ന പശ്ചാത്തലമില്ലെങ്കിൽ വെളിച്ചത്തെ അറിയാൻ സാധിക്കയില്ലെന്നുള്ളതുപോലെതന്നെ മനസ്സിൽ ഹിംസാബോധമില്ലെങ്കിൽ അഹിംസയെ അറിയാൻ സാധിക്കയില്ല. മനസ്സിൽ ഹിംസാബോധം കടികൊള്ളുന്നിടത്തോളംകാലം ഒരു വൻ ഹിംസാലു തന്നെയാണ്. നേരേമറിച്ച് ശ്രീകൃഷ്ണൻ ഹിംസയേയോ, അഹിംസയേയോ കാണാതെ കർമ്മത്തെ മാത്രം കാണുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹം ഹിംസാലുവാല്ല, കർമ്മാത്മകൻ മാത്രമാണ്.

ബന്ധുജനങ്ങളെ “വധിക്കേണ്ടി വരുന്നു” എന്ന് അജ്ഞനന് തോന്നിയതുതന്നെയും, കർത്തവ്യം അറിയാതെ അദ്ദേഹം ഹിംസാഹിംസകളാകുന്ന ദണ്ഡഭാവങ്ങളിൽ ഭ്രമിച്ചുകൊണ്ടാണ്. ഈ ദണ്ഡഭാവത്തിൽനിന്ന് അജ്ഞനനെ ഉയർത്തുന്നതിന് ശ്രീകൃഷ്ണൻ വിശ്വരൂപം കാണിക്കേണ്ടിവന്നു. അവിടെ അദ്ദേഹമായ ഒരു നിയമത്തിനടിപെട്ട് ജീവികൾ ജനിക്കുകയും മരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ജനനത്തിനും മരണത്തിനും ചിലർ ഉപകരണങ്ങളായി ഭവിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് കാരവന്മാരുടെ മരണത്തിന് അജ്ഞനൻ ഒരു ഉപകരണമാകുന്നു എന്നല്ലാതെ അദ്ദേഹം ആരോടും ഹിംസയോ, അഹിംസയോ പ്രവർത്തിക്കുന്നതേയില്ല. വിശ്വരൂപദർശനത്തോടെ അജ്ഞനന് തന്റെ വിഡ്ഢിത്തം മനസ്സിലായി. അദ്ദേഹം ഹിംസാഹിംസകളെപ്പറ്റിയുള്ള ക്ഷുഭബോധത്തിൽനിന്ന് ഉയർന്നു. ഗാന്ധിജിയും ഒരു വിശ്വരൂപദർശനത്തോടെ കാർമ്മ മനസ്സിലാക്കുമായിരിക്കും.

ഹിംസയേയും അഹിംസയേയും വേർതിരിച്ച് പരിഗണിക്കാനും, അവയിൽ ഒന്നിനെ പുകഴ്ത്തിക്കൊണ്ട് മറുതന്നെ ഇകഴ്ത്താനും തത്വവേദികൾക്ക് സാധിക്കയില്ല. അജ്ഞനനും ഗാന്ധിയും തത്വവേദികളല്ല. നേരേമറിച്ച് ശ്രീകൃഷ്ണൻ തത്വവേദിയോ, തത്വതന്നെയോ ആണ്. ഇരുട്ടിന്റെ വില അറിയാത്തവർ വെളിച്ചത്തെ മാത്രമേ പുകഴ്ത്തുകയുള്ളൂ. അവൻ തത്വദാഷ്ട്യം മൂലനാണ്. കോലം സങ്കുചിതമായ തന്റെ ബോധമാണ് വെളിച്ചവും ഇരുട്ടും പരസ്പരപൂരകങ്ങളോ, പരസ്പരനിർവാഹകങ്ങളോ ആയ രണ്ടു ഭാവങ്ങൾ മാത്രമാണെന്നുള്ള അറിവിൽനിന്ന് അവനെ പിൻതിരിപ്പിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ക്രാന്തദർശികൾ വെളിച്ചത്തിന് ഇരുട്ടിനേക്കാൾ മേന്മ കല്പിക്കുകയാൽ സാധാരണ ലോകാരോപങ്ങൾക്ക് ഉപരിയായി വളാൻ അവരുടെ ബോധത്തിന് കഴിയില്ല.

കൃഷ്ണൻ്റെ തത്വശാസ്ത്രം ഒരുവൻ അവനെത്തന്നെ മറന്ന് കർമ്മത്തിനുവേണ്ടി ജീവിക്കാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നു. കർത്താവിനെപ്പറ്റി കൃഷ്ണൻ നോട്ടമില്ല, കർമ്മം മാത്രമാണ് പ്രപഞ്ചം. അതിൻ്റെ നിർവഹണത്തിനുള്ള ജീവികൾ ചെയ്യുന്ന കർമ്മങ്ങളിൽ അവയുടെ കർത്തൃത്വ ബോധം പാടില്ല. ആരു ചെയ്യുന്നു എന്നുള്ളതല്ല, എന്തു എങ്ങനെ എപ്പോൾ സംഭവിക്കുന്നു എന്നുള്ളതാണ് കൃഷ്ണൻ്റെ ചോദ്യം. അതിൽ ഒരുവനും “ഞാൻ അതു ചെയ്തു”, “ഞാൻ ഇതു ചെയ്തു”, എന്നു പറയാനുള്ള അർഹതയും അവകാശവും ഇല്ല. “അഹങ്കാരവിമുഖാത്മാ, കർത്താ ഹമിതിമന്യതേ”, എന്നാണ് അദ്ദേഹം പറയുന്നത്. താൻ കർത്താവാണെന്ന് ഒരുവൻ കരുതുന്നത് അവൻ്റെ മഴുവഴിയാകാമെന്നാണ്. ഒരു കുട്ടി പട്ടിയുടെ നേരെ കല്ലെറിയുമ്പോൾ ആ കല്ലിന് പട്ടിയുടെ ദേഹത്തിൽ ഏൽക്കുക എന്ന കൃത്യത്തിൽ എന്തൊരു കർത്തൃത്വമാണുള്ളത്? എല്ലാ ജീവികളും പ്രപഞ്ചനിർവഹണത്തിൽ ആ കല്ലിൻ്റെ സ്ഥാനം, അഥവാ വെറും ഉപകരണത്തിൻ്റെ സ്ഥാനം മാത്രമാണ് വഹിക്കുന്നത്. “നീ നിന്ദ ഞമാത്രമാണ്” എന്നേ കൃഷ്ണൻ്റെ സകല ജീവികളോടും പറയാനുള്ളൂ.

ഇങ്ങനെ കർത്താവും പ്രവൃത്തികളുടെ ഫലത്തിനൊന്നിനും ഉത്തരവാദിത്വമില്ലാതായിത്തീരുന്നു. കല്ല് പട്ടിയുടെ ദേഹത്തിൽ ഏറ്ററാലും ഇറപ്പുകിലും അത് അതിന് ഉത്തരവാദി വല്ല. കുട്ടിയുടെ നിയോഗപ്രകാരം പട്ടിയെ ലക്ഷ്യമാക്കി പറയുക എന്നുള്ളതു മാത്രമാണ് അതിൻ്റെ കർത്തൃത്വം. പട്ടിയിൽ കൊള്ളുന്നതിനും കൊള്ളാതിരിക്കുന്നതിനും ഉത്തരവാദി കുട്ടിതന്നെയാണ്. അതുപോലെ ഒരു ജീവിക്ക് അതിൻ്റെ പ്രവൃത്തി ഫലിക്കുമോ ഇല്ലയോ എന്ന് നോക്കേണ്ട കാര്യമില്ല. ഈശ്വരനിയോഗപ്രകാരം പ്രവൃത്തിക്കുക എന്നുള്ളതു മാത്രമാണ് ജീവിയുടെ കർത്തവ്യം. ഇവിടെ കർത്താവിൻ്റെ സത്ത തന്നെയും നിഷേധിക്കപ്പെടുന്നു. “ഞാൻ” എന്നു വിചാരിക്കാനുള്ള അർഹത തന്നെയും അയാൾക്കില്ല. അങ്ങനെയിരിക്കെ അയാൾ ഹിംസയ്ക്കോ, അഹിംസയ്ക്കോ ഉത്തരവാദിയാകുന്നതെങ്ങനെ?

നേരേമറിച്ചു ഗാന്ധിജിയുടെ ഉപദേശത്തിൽ എന്താണ് കാണുന്നത്? അവിടെ എല്ലാം കർത്തൃപ്രധാനമാണ്. കർത്താവിൽ “അഹം” എന്നുള്ള ഭാവം എപ്പോഴും ശേഷിക്കുന്നു. മറെറൊരാളിനുവേണ്ടി തൻ്റെ ജീവനെ ബലി കഴിക്കുന്നത് നിസംശനമാണെന്നുള്ള അനുഭവശൃംഖല അർത്ഥശൂന്യമായ ഒരു തോന്നൽ, ഒരു അഭിമാനം, ശേഷിക്കുന്നു. തൻ്റെ ജീവനേക്കാൾ മഹാത്മ്യം എതിരാളിയുടെ ജീവന് ഉണ്ടെന്ന് കരുതുന്നത് തന്നെയും “അഹം”ഭാവത്തിൻ്റെ ലക്ഷണമാണ്. താൻ എതിരാളിയിൽനിന്ന് ഭിന്നനാണെന്നുള്ള ബോധം വീണ്ടും തുടരുന്നു. കൃഷ്ണൻ്റെ അഭിപ്രായം, അയാൾ്ക്ക് ജീവനേക്കാൾ മഹാത്മ്യം കരുതുന്നതെങ്ങനെ?

ജീവിക്കുന്നത് വിചാരിക്കാൻ വഴികൊടുക്കുന്നില്ല. ഇതുകൊണ്ടും ജീവൻ തുല്യമാണെന്നും അതിനാൽ, താൻ മരിക്കുമോ ജീവിക്കുമോ, അതോ കഴുതവന്മാർ മരിക്കുമോ ജീവിക്കുമോ, എന്നും മറ്റും ചിന്തിക്കാതെ യുദ്ധം ചെയ്യണമെന്നും അദ്ദേഹം ഉപദേശിക്കുന്നു. ഇവിടെ താൻ ത്യാഗമനുഷ്ഠിക്കുന്നു എന്ന് അർത്ഥത്തുമായി അഭിമാനിക്കാൻ വഴിയില്ല. തന്റെ ജീവനെ ത്യജിച്ചാലും എതിരാളിയുടെ ജീവനെ നശിപ്പിച്ചാലും അത് ത്യാഗമാകയില്ല. താൻ മരിച്ചാലും എതിരാളി മരിച്ചാലും, തന്റെ കർമ്മം തന്റെതല്ലെന്നും, അത് പ്രപഞ്ചനിർമ്മാണപരിപാടിയുടെ ഒരു അംഗം മാത്രമാണെന്നും കരുതുമ്പോഴാണ് യഥാർത്ഥമായ ത്യാഗം പ്രത്യക്ഷമാകുന്നത്. അതിനു പകരം, താൻ ജീവനെ ത്യജിക്കുന്നു എന്ന് അഭിമാനിച്ചുകൊണ്ട് എതിരാളിയുടെ വെട്ടോട് വിഴാൻ തയ്യാറാകുന്നവൻ എതിരാളിയെ നിരന്തരമായി വലുതാക്കുകയും, തന്നെ നിസ്സാരനാക്കുകയും ചെയ്യവേതന്നെ, ഒരു ത്യാഗഭാസത്തിൽ ഭ്രമിക്കുകയുണ്ടാകുന്നു.

ക്രിസ്തു, ഗാന്ധി, ബുദ്ധൻ, അർജ്ജുനൻ എന്നിവരെല്ലാം മേൽനിലയിൽ വർത്തിക്കുന്നവരാണെന്ന് അവരുടെയെല്ലാം ത്യാഗബോധം വെളിപ്പെടുത്തുന്നു. ശത്രു ഇടത്തെ ചെങ്കിട്ടിൽ അടിച്ചാൽ വലത്തെ ചെങ്കിട്ട് കാട്ടിക്കൊടുക്കണമെന്ന് ക്രിസ്തു പറയുമ്പോൾ അത് ത്യാഗമാകുമെന്ന് തോന്നാം. മേൽപ്പറഞ്ഞ മാറ്റമുള്ളവരുടേയും ഉപദേശങ്ങൾ അതേനിലയിൽതന്നെ ശേഷിക്കുന്നു. അവരാരും എതിരാളിയും താനും ഒന്നുതന്നെയാണെന്ന് കൃഷ്ണനേപ്പോലെ ഉപദേശിക്കുന്നില്ല. എതിരാളിയും താനും ഒന്നുതന്നെയാണെന്നുള്ള ബോധമുണ്ടാകുമ്പോൾ മാത്രമേ താൻ എതിരാളിക്കുവേണ്ടി ത്യാഗമനുഷ്ഠിക്കുന്നു എന്നുള്ള അർത്ഥത്തുമായി തോന്നാൻ കൂടാതെ യഥാർത്ഥമായ ത്യാഗം അനുഷ്ഠിക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ഈ പരമാർത്ഥം ലോകചാര്യന്മാരിൽ ശ്രീകൃഷ്ണനാണ് ആദ്യം ഉപദേശിച്ചത് എന്നാണ് വിചാരിക്കേണ്ടത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉപദേശത്തിൽ ഞാൻ, നി, എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഭേദകല്പനതന്നെയും ഇല്ല, അഥവാ കർത്താവിന് കർത്തവ്യം യാതൊരു സത്തുമില്ല. തന്നിരിക്കത്ത ആർക്കും ത്യാഗത്തെപ്പറ്റി അർത്ഥത്തുമായി അഭിമാനിക്കാൻ വഴിയുമില്ല.

ലോകത്തിൽ സൃഷ്ടിക്കുകാരണമായ മൂട്, വെളിച്ചം, ജലം, കാറ്റ് മുതലായ ശക്തികൾതന്നെ സംഹാരത്തിനും കാരണമായിരുന്നതിനാൽ ഹിംസാഹിംസകളെ പ്രപഞ്ചശക്തി തന്നെയും പ്രത്യേകിച്ചു ചരിഗണിക്കുന്നില്ലെന്ന് വ്യക്തമാണ്. കൃഷ്ണന്റെ ഉപദേശംകൊണ്ട് ചാണ്ടപ്പോൾ ചാണ്ടപ്പോലെ ബേണ്ടത്തും ചെയ്യുന്ന കർമ്മമൊന്നും ഹിംസയോ അഹിംസയോ അല്ലെന്ന്. നിർവ്വചനമാണ്. ആസ്ഥിതിക്ക് പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ അംശമായ മനുഷ്യൻ കേവലം അഹിംസാപ്രാധാന്യമുള്ള മതിയാവുന്ന എന്ന് പറയുന്നത് തെറ്റാണ്. മനുഷ്യൻ അംശമായ ശക്തികളുടെ ഹിംസ

കാത്തികുതിരുന്നാൾ ഒന്നാമൻ രാജകുമാരി തിരുമനസ്സുകൊണ്ട്.

തിരുവിതാംകൂറിലെ ഭാരിഭൂമിവാദം.

(രാജശ്രീ കെ. ഇ. ജോബ് എം. എ., എൽ. റി.)

തിരുവിതാംകൂർ ഒരു ഭരിഭൂമിയാണ്. കഴിഞ്ഞ സെൻസസ് അനുസരിച്ച് തിരുവിതാംകൂർജനതയുടെ ശരാശരി ആളൊന്നുക്ക് അര ഏക്കർ സ്ഥലം വീതം തികച്ചു കിട്ടിയിട്ടില്ല. ഇപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതി അതിലും ശോച്യനീയമാണെന്ന് തീർച്ചയാണ്. ആകയാൽ ഈ നാട്ടിലെ കൃഷിവക വരുവുകൊണ്ട് സുഖമായിട്ടുപജീവനം ചെയ്യുവാൻ ഈ നാട്ടുകാർക്ക് സാധിക്കുകയാല്ലെന്നു തീർച്ചയാണ്. ഇവിടത്തെ വ്യവസായങ്ങൾ

കൊണ്ട് ഈശ്വരൻ ചില കാര്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതുപോലെതന്നെ മനുഷ്യന്റെ ഹിംസകൊണ്ടും ചില കാര്യങ്ങൾ സാധിക്കുന്നുണ്ട്.

ഗാന്ധിജിയുടെ ഉപദേശം സ്വീകർച്ചാൽ ആ കാര്യങ്ങൾ അവതാളത്തിലാക്കുകയും, ലോകവ്യാപനമെന്ന താമരാനാകയും ചെയ്യും. അതുകൊണ്ടാണ് ഹിംസാഹിംസകളേപ്പറ്റിയുള്ള ബോധംകൂടാതെ എല്ലാവരും അവനവന്റെ കർത്തവ്യം അനുഷ്ഠിക്കണമെന്ന് കൃഷ്ണൻ ഉപദേശിക്കുന്നത്. ഈ ഉപദേശം എക്കാലത്തേയ്ക്കും ജീവിതത്തിൽ ഏതുനിലയിലുള്ള ആളിനും സ്വീകാർത്ഥമാണ്. നേരേമറിച്ച് ഗാന്ധിജിയുടെ ഉപദേശം ആത്മീയമായി ഒട്ടുയർച്ച പ്രാപിച്ചു. ചിലർ മാത്രമേ സ്വീകാര്യമായിരിക്കുന്നുള്ളൂ. പേണ്ടത്ര ഉയർച്ച പ്രാപിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ അതു സ്വീകാര്യമാണോ എന്ന് സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അന്ധവശ്യമായി ആളുകൾ ധാരാളം ഹിംസയിലേപ്പെട്ടെന്നെങ്കിൽ അതിനെ തടയാൻ അഹിംസാനിദ്ധാന്തം ആവശ്യമായിരിക്കുമെന്നല്ലാതെ പ്രാപഞ്ചത്തിൽ അതിന് അതിലുപരിയായ സ്ഥാനമൊന്നുമില്ല. കൃഷ്ണൻ പ്രാപഞ്ചത്തെ ആകെക്കൂടെ കാണുകയും, അതിന് അതീതമായ നിലയിൽ നിൽക്കുകയോ ചെയ്യുമ്പോൾ ഗാന്ധിജി നിരായുധമായ ഇന്ത്യയിൽ നിന്നുകൊണ്ട് ഇന്ത്യൻ ന്യായത്തെമാത്രം കാണുന്നു. അദ്ദേഹം തന്റെ സിദ്ധാന്തത്തിൽ പ്രാപഞ്ചതത്വങ്ങളെ പരിഗണിക്കുന്നില്ല. അതിന്റെ ആവശ്യം ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നുമില്ല. പക്ഷെ കാര്യം അവിടംകൊണ്ട് അവഗണിക്കുന്നില്ലെന്നുള്ളതാണ് നേരംമ്പോക്ക്. തന്റെ സിദ്ധാന്തം എന്നും, എല്ലാവർക്കും സ്വീകാർത്ഥമാണെന്ന് ഗാന്ധിജി പറയുമ്പോൾ അദ്ദേഹം ജീവിതത്തിന്റെ ഒരു ഭാവത്തിന് ജീവിതത്തെ മുഴുവൻ ഗ്രസിക്കാത്ത പരിപ്ലവനംകൊണ്ട് ജീവിതസമനില പാടേ തെറ്റിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നതെന്നു പറയാം.

കേവലം വിരളവുമാണല്ലോ. പിന്നെ എങ്ങനെ ഭാരിഭ്രം വർദ്ധിക്കാതിരിക്കും? ആകയാൽ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ഈ ഭാരിഭ്രമഹാമാരിയെ തടഞ്ഞു നിറുത്തേണ്ട മാർഗ്ഗങ്ങളേപ്പറ്റി നാം തല കാഞ്ഞു് ആലോചിക്കാതെ തരമില്ല.

ഇതിലേക്കു് ആദ്യമായി ചെയ്യേണ്ടതു് തരിശായി കിടക്കുന്ന ഭൂഭാഗങ്ങളെ കൃഷിക്കുപയോഗിക്കുകയാണു്. അങ്ങനെയുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ തീരപ്രദേശത്തും മലനാട്ടിലും ഇടനാട്ടിലുമുണ്ടു്. സക്കാരിന്റെ നിർബ്ബന്ധവും സഹകരണവും ഉണ്ടെങ്കിൽ തീരഭൂമിയിൽ ഒന്നിടവിട്ടു് പാഴായി കിടക്കുന്ന പുഞ്ചനിലങ്ങളിൽ തീർച്ചയായും ധാരാളം നെൽകൃഷി ചെയ്യാം. വളങ്ങൾ സംഭരിച്ചു് അവയെ പുറാധികം പുഷ്പിപ്പെടുത്തു തിന്നും സാധിക്കും. കർഷകരുടെ മാമൂൽപ്രിയവും ഐക്യമത്യുക്തവും സഹകരണശുന്യതയും കൊണ്ടു് ആ നിലങ്ങൾ പഴയപടി കിടക്കുന്നു എന്നേയുള്ളു. അവിടങ്ങളിൽ കുടുംകൃഷിസമ്പ്രദായങ്ങളും മത്സ്യം വളർത്തലും ശാസ്ത്രീയമായി ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കും. ഇക്കാര്യത്തിൽ ചൈനക്കാരുടെ ദൃഷ്ടാന്തം നമുക്കു പ്രോത്സാഹനകമായിരിക്കും. തന്മൂലം വേലക്കാക്കു് തൊഴിലും മുതലാളികൾക്കു് ആദായവും രാജ്യത്തിനു് ഐശ്വര്യവും വർദ്ധിക്കാതിരിക്കുകയില്ല.

ഇടനാടുകളിലാണു് സാക്ഷാൽ ഭാരിഭ്രം ഭൂതഗതിയിൽ പുരോഗമിക്കുന്നതു്. അവിടങ്ങളിലാണു് ഇടനിലക്കാരായ കാർഷികർ അധിവസിക്കുന്നതു്. ഈ ഭൂഭാഗത്തു് നെൽകൃഷി കുറയുകയും, മരച്ചീനിക്കൃഷി വർദ്ധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ജനാധിവാസനിബിഡതകൊണ്ടും, തെങ്ങിൻചുരയിടങ്ങളുടെ വർദ്ധനകൊണ്ടും ഇവിടെ ഭക്ഷ്യപദാർത്ഥമാൽപാദനം ക്രമേണ കുറയുകയും ചെയ്യാറുണ്ട്. അതിന്റെ ഫലമായിട്ടാണു് ഇവിടെ ഭാരിഭ്രം നടമാടുന്നതു്. മരച്ചീനിക്കൃഷി മണ്ണിന്റെ വീഴ്ചമെടുത്തുകളയുന്നതുകൊണ്ടു്, ഉള്ള സ്ഥലം തന്നെ തിരുപയോഗമായി ഭവിച്ചുവരുന്നു. ഇതിനു് എന്തു പ്രധിവിധിയാണു വേണ്ടതു് എന്ന് ആലോചിക്കുന്നവർ ചുരുക്കമാണു്. എനിക്കു തോന്നുന്ന പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ താഴെ കുറിക്കുന്നവയാണു്

(1) കുന്നുകാലിവളർത്തൽ വർദ്ധിപ്പിക്കണം. ചാണകമാണു് കൃഷിക്കു മുഖ്യമായി വിജ്ഞം കൊടുക്കുന്ന വളം.

(2) അതിനുവേണ്ടി, പുരയിടങ്ങളുടെ കച്ചാലപ്പറ്റങ്ങളിലും വയലരികിലും മറ്റും കൃഷിക്കു ഹാനികരമല്ലാത്ത വിധത്താൽ, പേന്ത്രപ്പൂല്ല്, ഗിനിപ്പൂല്ല്, നേപ്പിയർപ്പൂല്ല് ഇവ ഓരോ കർഷകനും വച്ചുപിടിപ്പിക്കണം.

(3) സക്കാർസഹായത്തോടുകൂടി കുത്തരി ഇറക്കുമതി നിറുത്തണം.

(4) നെല്ലുകളെ വ്യവസായം പ്രവർത്തിപ്പിക്കണം. കഴിയുന്നത്ര തുറ

സഹായത്തോടുകൂടിയുള്ള നെല്ലുകൾ നിർമ്മാണിപ്പിക്കുകയും, മനുഷ്യകരങ്ങളാലുള്ളത് പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യണം.

(5) കന്നുകാലികൾക്ക് ഭക്ഷണത്തിനു തവിടും പിണ്ണാക്കും ധാരാളം കിട്ടത്തക്ക വിധത്തിൽ നാട്ടിൻപുറങ്ങളിൽ നെല്ലുകൾ എണ്ണത്തുടും പൂർവ്വം നടപ്പിലാക്കണം.

(6) ഗവണ്മെൻ്റ് സഹകരണത്താൽ വിത്തുകൾക്കുള്ള നാട്ടിൻപുറങ്ങളിൽ പുലർത്തണം.

(7) നാട്ടിൻപുറങ്ങളിൽനിന്ന് നിരപയോഗമായി ഒലിച്ചുപോകുന്ന കരികില മുതലായവ ഉപയോഗിച്ച് കൂട്ടാളമുണ്ടാക്കുന്ന സമ്പ്രദായം പ്രചരിപ്പിക്കണം.

(8) വിലയ്ക്കു വിൽക്കുന്ന സ്ഥിരവിലവുകൾ കൃഷി ചെയ്യുന്നതിന് മേലാൽ ഇടനാട്ടിലെങ്കിലും നിയന്ത്രണം ഏല്പിക്കേണ്ടതാണ്.

മലനാടുകളിൽ കൃഷിക്കുപറ്റിയ പല ഭാഗങ്ങളും റബ്ബർ, കാപ്പി, തേയില ഈ കൃഷികൾക്കു വിനിയോഗിക്കപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ബാക്കിഭാഗങ്ങൾ റിസർവ്വായിട്ടും കിടക്കുന്നു. റിസർവ്വേഷൻ സ്കാർഷ് ഡിനത്തിൽതന്നെയാണ് കിടക്കുന്നത്. അതിൽ എത്രത്തോളം രാജ്യത്തെ മഴയ്ക്കും മറ്റും അത്യാവശ്യമെന്ന് വിദഗ്ദ്ധശാസ്ത്രകാരന്മാരുടെ സഹായത്തോടുകൂടി നിർണ്ണയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. രാജ്യരക്ഷയ്ക്കുത്യാവശ്യമല്ലാത്ത ഭൂഭാഗങ്ങൾ ഏതെല്ലാമെന്ന് നിർണ്ണയിച്ചശേഷം, അവയെ ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾ കൃഷിചെയ്യുന്നതിനുവേണ്ടി വിനിയോഗിക്കുന്നപക്ഷം തന്മൂലവും ഭാരതീയ നഗരസഭ സംരക്ഷണം ചെയ്യാവുന്നതാണല്ലോ.

മേൽവിവരിച്ച വിവിധവിധങ്ങളിൽ നാട്ടിലെ കൃഷിവിൽക്കുന്നതിനെ മാത്രം പരാമർശിക്കുന്നവയാണല്ലോ. എന്നാൽ കൃഷിക്കൊണ്ടു മാത്രമല്ല, ധനാഭിവൃദ്ധിയുണ്ടാകുന്നത്. കച്ചവടം, വ്യവസായം, ഇവയും ധനോൽപാദകമാഗ്ഗങ്ങളാണ്. പക്ഷേ വിപുലമായ തോതിൽ വ്യവസായം നടത്തുന്നപക്ഷം, അങ്ങനെയുണ്ടാക്കുന്ന ചലാരത്നങ്ങൾ റിലേഴ്സവിപണികളിൽ അയച്ചു വില്പിക്കേണ്ടിയിരിക്കണം. അത് എത്രത്തോളം ശ്രമനാശ്യമാണെന്ന് വിദഗ്ദ്ധസഹായത്തോടുകൂടി സ്കാർഷ് ഡികാരികൾ നിർണ്ണയിക്കേണ്ടതാണ്. അതിനാൽ നമ്മാൽകഴിയുന്ന സകലകാര്യങ്ങളിലും പരസ്പരവിലയും രാഷ്ട്രാധികാരികളും തൊഴിലാളികളും പരിശ്രമിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇത് വ്യക്തിപരമോ, മതപരമോ ആയിരുന്നെങ്കിലും പ്രത്യേക അത് നിർമ്മാണവും സഹകരണപരവുമായ ഒരു ക്രമീകൃതപദ്ധതിയായിരിക്കണം. അതിനുവേണ്ടി ഒരു ദശവത്സരപദ്ധതി രൂപീകൃതമായാൽ അത് ശ്രേയസ്കരമായിരിക്കും. രാജ്യത്തിൽ സമാധാനവും സൗഹൃദവും യോജിപ്പും ഉണ്ടാക്കുന്നതിന് ഇതിനേക്കാൾ പറ്റിയ വേറൊരു മാർഗ്ഗം കാണുകയില്ലാൻ അസാധ്യമാണ്.

കാമിനിമുഖം.

(രാജശ്രീ തങ്കശി ശിവശങ്കരപ്പിള്ള)

അയാൾ ഇങ്ങിനെ മൊഴികൊണ്ടു.

“ഞാൻ മരിച്ചുപോയേക്കും. ഇത് എന്റെ വിശ്വാസമാണ്. ആരുടെയും പ്രേരണയില്ല. ഈശ്വരൻ സാക്ഷിയാണ്. എനിക്കു നല്ല ബോധമുണ്ട്. സ്വമനസ്സാലെ ബോധിപ്പിക്കുന്ന മൊഴിയാണിത്.” ഇങ്ങിനെ ആരംഭിച്ച ആ പ്രഥമ വിവരവിപ്ലാവ് കൃത്യത്തെക്കുറിച്ച് ഇങ്ങിനെ പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നു. “പപ്പക്കുറുപ്പിനോടു് എനിക്ക് പ്രത്യേക വൈരാഗ്യമൊന്നുമില്ല. അയാൾക്കു എന്നോടുണ്ടോ എന്നറിഞ്ഞുകൂട. മേല്പടി പാപ്പിഅമ്മയുമായിട്ടു എനിക്കുള്ള ബന്ധം നാലഞ്ചുകൊല്ലമായി. പപ്പക്കുറുപ്പ് പാപ്പിഅമ്മയെ സംബന്ധം ചെയ്തതിന് ശേഷമാണ്. ഞാൻ അവിടെ കൂടെക്കൂടെ പോകാറുണ്ട്. പപ്പക്കുറുപ്പിനു എത്രയോ ഉായി സംശയംതോന്നിയിട്ടു് എന്നു എനിക്കറിഞ്ഞുകൂട. അയാൾ എന്നോടു വഴക്കുണ്ടാക്കാൻ തക്കുന്നോക്കുകയായിരുന്നിരിക്കാം.....എന്നു ഞ്ഞാൻ കുറുപ്പ് എവിടെയോ പോകുന്നു എന്ന് പറഞ്ഞു വീട്ടിൽനിന്നു വരങ്ങി. പാപ്പിഅമ്മ പറഞ്ഞു് “ആ വിവരം ഞ്ഞാ അറിഞ്ഞു. പറഞ്ഞതു് ഇന്നു ലെയാണ്. ഇന്നു ലെ ഞാൻ അവിടെ പോയി. പാതിരാ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ കുറുപ്പ് പുറത്തുവന്നു കതകുൽമുട്ടി ‘പാപ്പി’ എന്നു വിളിച്ചു. ഞങ്ങൾ ഉണർന്നു. കുറുപ്പു കതകിനിട്ടു ചവിട്ടി കതകുതുറക്കാൻ ഞാൻ പാപ്പിഅമ്മയോടു പറഞ്ഞു. അവർ കതകുതുറന്നു. ഞാൻ പുറത്തേയ്ക്കുചാടി. ഓടിക്കളയാമെന്നു വിചാരിച്ചാണ് ചാടിയതു്. എന്നാൽ പപ്പക്കുറുപ്പ് എന്നെ കടന്നുപിടിച്ചു..... എന്റെ കൈയ്യിൽ ആയുധം ഒന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്റെ പാത്താണ് ആക്രമണത്തിയതു്. ഞാൻ നിലവിളിച്ചു. പിന്നീട് ഒന്നും ഓർമ്മയില്ല. ഇവിടെ വന്നതിനുശേഷമാണ് ഓർമ്മവന്നതു്.”

ഡാക്ടർ വളരെ ശ്രദ്ധിക്കുന്നതിനോടെ ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ട്. പാപ്പി ഉണ്ടായില്ലെങ്കിൽ രക്ഷപെടും. കിടപ്പിട്ടയുടെ ജ്യേഷ്ഠനും അയാൾ അടുത്തുണ്ട്.

പ്രതിയെ പടികിട്ടിയില്ല. ഉള്ളിൽത്തന്നെ ആദ്യത്തെ അന്വേഷണങ്ങൾ നടന്നുവരുന്നു. ആ ഭോരമായ കൃത്യത്തിനുശേഷം അയാൾ എവിടെ പോ കടന്നുകളഞ്ഞു.

ഇത് ഒരു സാധാരണ സംഭവം മാത്രമാണ്. ഈ കഥയിലെ നായിക നാട്ടിൽ കണ്ടാൽകൊള്ളാവുന്ന കൂട്ടത്തിലാണ്. ഹൃദയംഗമമായി സ്നേഹിക്കപ്പെടുക എന്ന ഗുണം അവർക്കുണ്ടായിരുന്നു. ചെറുപ്പത്തിൽതന്നെ അവർക്ക് ചുറ്റുമായി ഒരു ഹരിതം സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. അവർക്ക് അതിൽ നേരിട്ട ഒരു പങ്കുമില്ല. പല വിവാഹാലോചനകൾ നടന്നു. സ്നേഹിതന്മാർ അതിൽറാച്ച് പരസ്പരം ശത്രുക്കളായിട്ടുണ്ട്. അടികലശലുകൾ നടന്നിട്ടുണ്ട്. അവരുടെ 19-ാം വയസ്സിൽ ബന്ധുക്കളിൽ ഒരാളായ പപ്പക്കുറുപ്പ് കല്യാണവും കഴിച്ചു.

കുറുപ്പ് പാപ്പിഅമ്മയെ അത്യധികം സ്നേഹിച്ചു. അങ്ങിനെ അവരെ നോക്കിനോക്കി ഇരിക്കുന്നത് അയാൾക്കു ബാഹുത്സാഹമാണ്. പാപ്പിഅമ്മ അത് അറിയുന്നുമുണ്ടായിരുന്നു. ഒന്നിനൊന്നിന് അന്ധർ ഒരുങ്ങിപ്പോയെ. ഒരിക്കലും മുഷിഞ്ഞു ഇരിക്കയില്ല. പൊട്ടിപ്പോകാത്ത പല ചികിത്സകളും അടുക്കളജോലിക്കു ഏറ്റെടുത്തുവെച്ചുണ്ട്. അവരുടെ സംസാരത്തിന് ഒരു കൊഞ്ചലിന്റെറ മായമുണ്ട്. കണ്ണുകൾ പൂർവ്വാൽ ചഞ്ചലങ്ങളായി. ചിരിക്കു മുഖമില്ലാത്ത ഒരു മധുരിമയുമാണു. അവരെ ആരാധിക്കാൻ ഒരാൾ ഉണ്ട്!

ആ കൃഷിക്കാരന്റെ സിരാചക്രം അവളുടെ കടാക്ഷത്താൽ സ്തോഭപൂർണ്ണമാകും. അവൾ പുഞ്ചിരി തൂകുമ്പോൾ അയാൾ അങ്ങിനെ പകുതിവായ് പൊളിച്ചു തുറിച്ചുനോക്കി നിന്നുപോകും. അവളെ വിടുപിരിയാൻ അയാൾക്കു മനസ്സില്ല. നിഴൽപോലെ പിൻതുടരും. എന്നാൽ ഭരക്ഷരം ഉരിയാടാനുമില്ല. അപ്പോൾ പാപ്പിഅമ്മ ചോദിക്കും.

“ഇതെന്തുകൃത്ത്? നാണമില്ലോ ഇങ്ങനെ നടക്കാൻ!”

എന്നിട്ട് മാധുര്യം തുളുമ്പുന്ന ഒരു ചിരി! കുറുപ്പ് ഒരടി പിന്നിലേയ്ക്കു വയ്ക്കും.

അയാളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അവൾ സന്തോഷസാക്ഷാത്കാരമാണ്. അയാൾക്കു അവളെ നോക്കിനോക്കി നിന്നിട്ടു മതിവന്നിട്ടില്ല. ഓരോ നിമിഷവും അവൾക്കു പുതുമയുണ്ട്. മനംമടിപ്പു വരില്ല; ചെടിപ്പില്ല, തീർച്ചതന്നെ. അങ്ങിനെ നോക്കിനില്ക്കുമ്പോൾ അവളെ ഒന്നു തൊടാൻ അറിയാതെ കൈനീട്ടിപ്പോകും. എന്നാൽ തൊടുകയില്ല. കൈ താന്നെ വലിഞ്ഞുപോകും. അവൾ മുമ്പിൽ ഇരിക്കുമ്പോഴും കുറുപ്പ് കണ്ണുമടച്ച് ധ്യാനിക്കാറുണ്ട്. അവൾ അനുസരിക്കുന്നത്, ചോരവിളമ്പിക്കൊടുക്കുന്നത്, ‘എന്തോ’എന്നു വിളിക്കേറക്കുന്നത്— ഇതെല്ലാം കുറുപ്പിന് ഒരു അതുളതമാണ്. അവൾ തനിക്കുള്ളതല്ല?

കുറുപ്പിന് ഒരിക്കലും മനഃസുഖമില്ല. അകാരണമായി അയാൾ ചെവിപാക്കും. അവളുടെ ദൃഷ്ടി എവിടെയെല്ലാം പായുന്നുവോ അവിടെ

ടെയ്ക്കല്ലാം അയാളും നോക്കിപ്പോകും. അവർ എന്താണ് കാണിനി-
ക്കുന്നത്? രാത്രിയിൽ കറുപ്പ് ഉറങ്ങാതെ ഉറക്കംഭാവിയ്ക്കുകയും. അയാൾ
പക്കത്തുള്ള പല ചെറുപ്പക്കാരനായി, കാരണമൊന്നും ഇല്ലാതെ വഴക്കു
ണ്ടാക്കും. അയാൾ അവളെ വിലക്കി, ചിരിച്ചുകൊണ്ട്. അപ്പോൾ
അവർ പൊട്ടിച്ചിരിച്ചുപോയി. ആരും ആ വീട്ടിൽ കയറിത്തന്നെ
ശത്രുക്കളായി അത് ഒരു പരിഹാസകഥയായിത്തീർന്നു. അയാൾ ഒരു വീടു
വെച്ചു; മുറികൾക്കെല്ലാം ഒറ്റവാതിൽ മാത്രം.

എങ്കിലും അവർക്കു അയാൾക്കാർവേണം. അയാൾക്കാരെ പി-
ന്നെക്കിട്ട് എങ്ങിനെ കഴിയാനാണ്? അവർ ആരുമായിട്ടും സംസാ-
രിക്കും; കളിപറയും; ചിരിക്കും. എന്നാൽ ഒരിക്കലും അയാൾ അവളെ
ശാസിച്ചിട്ടില്ല. അവിടെ ഗൃഹകലഹം എന്നൊന്നും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. പ-
ക്ഷേ അയാൾ അയാൾക്കാരായി നിത്യം വഴക്കും വക്കാണവുമാണ്.

വിവാഹം കഴിഞ്ഞിട്ട് കുറെ കൊല്ലങ്ങളായി. ഒരു കഞ്ഞിനെ
എടുത്തു താലോലിക്കുവാൻ ഭാഗ്യമുണ്ടായില്ല. അവർ പരസ്പരം മന-
സ്സിൽ ആകർഷകമായ ഒരു ചിരിയോടെ ഭർത്താവിനെ പരിഹസിക്കും.

“ഇങ്ങിനെ നമുക്കുണ്ടു കെളവനും കെളവായും ആകാം.”

അതിന്റെ പൊരിം എന്തെന്നു കറുപ്പിനു മനസ്സിലാകാറില്ല.
ഒരു ഭാവഭേദവും കൂടാതെ അയാൾ അങ്ങിനെ നോക്കിയിരിക്കും. അയാ-
ൾക്കു അതിനെക്കുറിച്ചൊന്നും ഒരു ചിന്തയുമില്ല.

ഇങ്ങിനെ ഇരിക്കെയാണു കിട്ടുപിള്ള ആ ജീവിതത്തിൽ ഇടപെ-
ടുന്നത്. ആ ഇടയ്ക്കു അയാൾ കുടുംബഭാഗം വാങ്ങി വിറ്റു ആളാണ്.
രൊക്കും ആയിരത്തഞ്ഞൂറു കൈവശമുണ്ട്. അവിവാഹിതനാണ് എ-
ങ്കിലും അയാളെപ്പോലെതന്നെ ഒരു കട്ടിയെ നാട്ടിൽ ഒരിടത്തു ഒരു സ്ത്രീ
അക്കാലത്തു പ്രസവിച്ചു. ആ സ്ത്രീയും വന്ധ്യയെന്ന് വിധിക്കപ്പെട്ടതാ-
യിരുന്നത്രേ!

കിട്ടുപിള്ള നടയിൽകൂടി നടന്നുപോയപ്പോൾ പാപ്പിഅമ്മയെ
ലിക്കുപ്പാത്തുനന്നു എന്ന മന്ദഹസിച്ചുപോയി. കിട്ടുപിള്ളയും അവർ ചി-
രിച്ചു. ഉത്തരക്കുഞ്ഞിൽ പാപ്പിഅമ്മ അകത്തേയ്ക്കു ഓടി കയറിക്കയ-
ഞ്ഞു. എന്നാൽ അത്ഭവത്തെക്കുറിച്ച് കിട്ടുപിള്ളയ്ക്ക് വിചാരിക്കാൻ സാ-
ദ്ധ്യമുള്ള ഒരു കടാക്ഷത്തിന് അയാൾ ശ്രവ്യമായിരുന്നു.

അടുത്തദിവസം കിട്ടുപിള്ള കാച്ചു വെള്ളംകുടിക്കാൻ അയാൾ
കയറിച്ചെന്നു. അടക്കപ്പെട്ട ചിരിയോടെ പാപ്പിഅമ്മ വെള്ളം
കൊണ്ടു കൊടുത്തു. കിട്ടുപിള്ള ചിരിച്ചു. പാപ്പിഅമ്മയുടെ ചിരിയും
പൊട്ടിച്ചുപോയി.

“എന്ത്? എന്ത്?” കിട്ടുപിള്ള ചോദിച്ചു “എന്താതെ?”

അടുത്തദിവസം പാപ്പിഅമ്മ പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ ആ കഞ്ഞിനെ കണ്ടു.”

അമ്മിനെ ആ ബന്ധം വികസിച്ചു. അത് ആത്മാത്മതയുള്ളതായി. പാപ്പിഅമ്മ കിട്ടുപിള്ളയെ പ്രതീക്ഷിച്ചു. കിട്ടുപിള്ളയ്ക്ക് പാപ്പിഅമ്മയെ കാണാതെ ഇരുന്നുകൂട. വിശുദ്ധങ്ങളായ പല വാശാനങ്ങൾ ഈശ്വരനെ മുൻനിർത്തി കൊടുക്കുകയും സ്വീകരിക്കുകയും ഉണ്ടായി.

“ഞാനെന്തിനു ഇങ്ങിനെ സ്നേഹിച്ചു! നിങ്ങൾ എന്നിക്കുള്ളതല്ല” എന്നു പാപ്പിഅമ്മ നിരാശയായി പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ എന്നും എന്റെ ഓമനയുടേതാണ്” എന്നയാൾ സമാധാനപ്പെട്ടു.

സംതൃപ്തയായ കാമുകി കാമുകനെ ശുശ്രൂഷിച്ചു. കാമുകൻ അവളെ തിരിച്ചുസന്തോഷിപ്പിച്ചു. സ്വന്തംവകയെന്നുവിശ്വസിച്ചു. ഒത്താവ് അപ്പോഴും അവളെ ആരാധിച്ചു.

ആ ബന്ധം അമ്മിനെ കത്തിലും വെട്ടിലും അറസാനിച്ചു.

II

കിട്ടുപിള്ള ഒന്നരമാസക്കാലം ആശുപത്രിയിലായിരുന്നു.

അത് വളരെ പ്രമാണമായ ഒരു കേസായി വളർന്നു. ഒളിപ്പോടി പോയ പ്രതിയെ പിടികിട്ടിയില്ല. കറെപണം കിട്ടുപിള്ള ചെലവാക്കി. അല്പസ്വല്പമൊക്കെ തങ്ങിനിന്നിരുന്നത് അമ്മിനെ അവസാനിച്ചു. പിന്നെയോ?

പാപ്പിഅമ്മ തന്നെ ഉത്തരം പറയണം. മുഴുത്തരൂപകൾ അട്ടിയട്ടികളായി അയാൾ വാരികൊടുത്തിട്ടുള്ളതാണ്.

വിഷാദമായ കലൻ ഒരു പുഞ്ചിരിയോടെ പാപ്പിഅമ്മ കിട്ടുപിള്ളയെ സ്വാഗതം ചെയ്തു. ആ പുഞ്ചിരി പഴയതിലും ആകർഷകമായിരുന്നു.

“എങ്കിലും ദൈവം കടുക്കെ ഒന്നും ചെയ്തില്ല. ആ.ഉടുപ്പ് ഒന്നു മാറിയോ?”

“ആയുസ്സുണ്ടായിരുന്ന”

അയാൾ ഉടുപ്പു മാറി.

“എങ്കിലും ആരും പറഞ്ഞില്ല തിരിച്ചുണ്ടെന്ന്”

അത് ആശുപത്രിയിൽ വെച്ചു. അയാൾക്കുള്ള മറ്റൊരു കവിതയുടെ പരിഭാഷണം ഉണ്ടാക്കിയിരുന്നു.

അയാൾ തിണ്ണയിൽ ആ കുട്ടിലിൽ കയറി ഇരുന്നു. അവർ മുറുക്കാൻചെല്ലും തുറന്ന് മുമ്പിൽ വെച്ചുകൊണ്ട് താഴത്തും. ആ സംസാരത്തിൽ ഗ്രാഗാരം ഒട്ടു കലന്നിട്ടില്ല. അവർ അയാളുടെമുഖത്തു സൂക്ഷിച്ചു നോക്കുന്നുണ്ട്. വെററില നൂറുതേച്ചു തെറുത്തു അവർ അയാൾക്ക് കൊടുത്തു. അപ്പോൾ അവർ കാമുകിയും കാമുകനുമല്ല; ഭാര്യയും ഭർത്താവും. അയാളുടെ സുഖത്തിലും ദുഃഖത്തിലും പങ്കുകൊള്ളാൻ അവർ സന്നദ്ധരാണ് അയാൾക്കുതോന്നി. അങ്ങിനെ ഔധികനേരം വർത്തമാനം പറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ അയാൾ പോയി.

“അതൊക്കെയിരിക്കട്ടെ, കറെ പണം വേണ്ടിയിരിക്കുന്നല്ലോ. വിഷമിച്ചു. ഈ പോലീസുകാർ കിടത്തിപ്പൊറുപ്പിക്കുന്നില്ല”.

“പണമോ? എന്റെ കൈയിലൊന്നുമില്ല. ഒറ്റക്കാശില്ല”.

“കാശില്ലെന്നു ഞാൻ സമ്മതിച്ചു.

“അല്ല, സത്യം” അവർക്കു ചിരിവന്നുപോയി.

“ആ താക്കോൽ ഇങ്ങു തന്നാട്ടെ”

“എന്റെ കൈയിലൊന്നുമില്ല” അവർ എഴുന്നേറ്റു മറിക്കുള്ളിലേയ്ക്കു പോയി.

“നില്പ്. പിണങ്ങിപ്പോകാതെ”

അയാൾ അവളുടെ പാന്നാലെ മറിക്കുള്ളിലേയ്ക്കു കയറി.

അങ്ങിനെ ഗുഹങ്ങളിൽ നടക്കാറുള്ള ഒരു സർപ്പസാധാരണമായ രംഗം അവിടെയും അഭിനയിക്കപ്പെട്ടു.

ആ പണം എന്തിനെന്നു അവർ ചോദിച്ചു. പ്രതിയെ പിടിക്കാനാണെന്നു അയാൾ സത്യംപറഞ്ഞു. അതിനു അവർ കൊടുക്കുകയുമില്ല. എന്നാൽ ആ കാര്യത്തിനു ഇതിൽ ഒരുകാത്തും ചെലവാക്കേണ്ടില്ലെന്ന് ചിരി അമർത്തിക്കൊണ്ടയാൾ പറഞ്ഞു. എന്തിന്, നിലവറയിൽ പുല്ലുവട്ടിയിൽ വെച്ചു സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന മടിശ്ശികയിൽനിന്നും പണം പുറത്തുവന്നു.

“ഒക്കോത്തന്നു നിരക്കാത്തതാണു ഞാനു ചെയ്യുന്നത്” എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു പാപ്പാ അമ്മ പണം എണ്ണിക്കൊടുത്തു.

ഈജ്ജിതമായ അനേപക്ഷണത്തിനുശേഷം വടക്കുപാശ്ചാത്യർ വെച്ചു പ്രതിയെ പിടികിട്ടി. കറുപ്പിനുവേണ്ടി കറുപ്പിന്റെ ശ്വേദനം പണം ചെലവാക്കി. ഹൈക്കോടതി പ്രതിയെ ജാമ്യത്തിൽ വിട്ടു.

ലാക്കപ്പിൽനിന്നും പറത്തിറങ്ങിയനിമിഷം ഒരു വലിയ ചോദ്യം ഉയർന്നു എങ്ങോട്ട്?

സ്വന്തമെന്നു പറയാൻ യാതൊന്നുമില്ലെന്നു അയാൾക്കുതോന്നി. അവർ തങ്ങളെത്തല്ലാതായിത്തീർത്തു. ഉണ്ടായിരുന്ന വസ്തുവകകൾ അവ ഉടേതായി.

അല്ല, അവർ തന്നെത്തല്ല. താൻതന്നെ അങ്ങനെ ആക്കി തീർത്തു എന്നാണു കറുപ്പൻ തോന്നുന്നത്. അവർക്കുണ്ടാൽ മിണ്ടുമോ? കണ്ടാലും നടിക്കുമോ? ജീവിതത്തിൽ തേടിയതെല്ലാം കൈമോശംവന്നു.

അതോ ചുവടു മുന്നോട്ടു വയ്ക്കുന്നോരു അയാളുടെ നെഞ്ചിടിപ്പു കൂടുതൽ ദൃഢതരമായി. എങ്ങനെ അവളുടെ മുഖത്തു് നോക്കും? എന്തു സമാധാനമാണു് അവളോടു് പറയാനുള്ളതു്? ഒരു വാദമുഖത്തിനും വിശ്വാസ്യത മതിയാകുന്നില്ല. അവളെ കാണുമ്പോൾ കരൾ അങ്ങു പറിഞ്ഞുപോകുമെന്നു തോന്നി. അവളെകാണാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടിയാലോ? പക്ഷേ, അതിനു നിവർത്തിയുമില്ല.

തീവ്രമായ ഒരു അശാസ്ത്രബോധം അയാളുടെ അന്തരാത്മാവിനെ കരണ്ടുകാണ്ടിരുന്നു. വഴിയിൽ പലതും കശലപ്രസ്തം ചെയ്തു. പക്ഷേ ഒന്നും മിണ്ടിയില്ല. ഒരു ഭ്രാന്തനെപ്പോലെ അവർ നടക്കുകയുണ്ടു്.

വീട് കണ്ടുതുടങ്ങി. അയാൾക്കു ധാരാളംമുട്ടുന്ന എന്നു തോന്നുന്നു. തല പൊറുന്നു. എങ്കിലും മുന്നോട്ടുനില്ക്കുന്നുണ്ടു്..... പടിക്കൽ അവർ കാത്തുനില്ക്കുന്നു! വിഷാദാർത്ഥമായ ഒരു ചിരി, നനവുള്ള ഒരു നോട്ടം — അവളുടെ മുഖത്തുനിന്നും അക്ഷികളെ നിവർത്തിക്കാൻ അയാൾക്കു കഴിഞ്ഞില്ല. ഒരു പാറയെപ്പോലെ മുന്നോട്ടു നീങ്ങി. അവർ ഇരുകരങ്ങളും നീട്ടി അയാളെ സ്വീകരിച്ചു.

“അയ്യോ! ഇതെങ്ങനെ പ്രാകൃതമായി! എന്റെ ഈശ്വര!”

അവളുടെ കണ്ണിൽനിന്നും ബാഷ്പമണികൾ അടൻവീണു. അവളുടെ തൊണ്ടയിടി.

ആ ഭാഗ്യ ഇതിനായിരുന്നിരിക്കാം, ഭർത്താവിനെ എത്രയുംവേഗം തിരിച്ചുകിട്ടുവാൻ ആയിരുന്നിരിക്കാം, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശത്രുവിനു പണം കൊടുത്തതു്. എന്തോ! സുഹൃദയെ എന്തുകൊണ്ടു്?

അയാൾ വീട്ടിനുള്ളിലേയ്ക്കു പോയി. പാപ്പിഅമ്മ അയാൾക്കുവേണ്ടി കാത്തിരുത്തി; ഇഞ്ചകീറി വെച്ചിരുന്നു; ഓടത്തിൽ എണ്ണയും എണ്ണയും വെച്ചു തിരുത്തുവാനായിരുന്നു.

അതും ഭാര്യയും ഭർത്താവും അവിടെ കഴിഞ്ഞു.

കറുപ്പനത്തിൽ നാലാലി വസ്ത്രം അതിഭയങ്കരമായ ഒരു അടിയെടുത്തു നടന്നു. കറുപ്പൻ അയാളുടെ പക്ഷക്കാരനും ഒരുവശം. മറുവശം കറുപ്പൻ അയാളുടെ പക്ഷക്കാരനും. അവർക്കായ മറ്റൊരു നാലാലി വസ്ത്രം

III

രണ്ടുകേസു മാത്രമല്ല, അതിനെത്തുടർന്ന് ചില്ലറ ക്രിമിനൽകേസുകൾ, സിവിൽകേസുകൾ, പോലീസിൽ ഹർജി ഇങ്ങനെ വളരെ കാര്യങ്ങൾ ഉരുവിട്ടു. കക്ഷികൾ ആർക്കെന്തെന്ന വീട്ടിൽ ഇരിക്കാൻ നേരമില്ല. പ്രത്യേകിച്ചു കിട്ടാത്ത കേസുകൾ കൂടിയും. കൂപ്പ് ഒന്നോ, രണ്ടോ ദിവസങ്ങൾ ഒരു മാസത്തിൽ വീട്ടിൽ കണ്ടെത്താൻ. ഭാര്യയും ഭാഗ്യമെഴുതിയ വസ്തുക്കളിൽ രണ്ടുനമ്പർ വിവരകഴിഞ്ഞു.

എന്നാൽ കൂപ്പിനു പണമുണ്ട്. എഴുതുവാൻ വസ്തുവില്ല. കൈയെഴുത്തു ലഭിക്കാത്ത പണം എല്ലാം പാപ്പി അമ്മയുടെ പാദത്തിൽ കാണിക്കുകയും ചെയ്തു എന്നാണ് കേൾവി. അമ്മയുടെ ധനാഗമമാത്രം ഒരു രഹസ്യമായിരുന്നു. മോഷ്ടിക്കുന്നതാണെന്ന് കൂപ്പിന്റെ കൂട്ടുകാർ പറഞ്ഞു പോന്നു.

ആദ്യത്തെ കുത്തുകേസിൽ പാപ്പി അമ്മ ഒരു പ്രധാന നാക്കുവെക്കയാണ്. കൃത്യം കണ്ടു നാക്കുവെക്ക അർത്ഥമാത്രമേയുള്ളൂ. കേസിന്റെ ജഡപഞ്ചനങ്ങൾ അതിനെ ആശ്രയിച്ചായിരിക്കുന്നത്.

കൂപ്പിന് ഇതിനോട്. എന്നാൽ അത് അവരോട് പഴയ അയാൾക്കു ഡൈയറും ഇതാണെന്ന് വന്നിട്ടില്ല. ആ അപരാധബോധം ഇന്നും കാരണമല്ല. വാക്കിൽ എന്ന് ഭാര്യ എങ്ങനെ മൊഴികൊടുക്കുമെന്ന് ചോദിക്കാറുണ്ട്. ഒരു ദിവസം വളരെ ഡൈയറും സംഭരിച്ച് അയാൾ ഭാര്യയോടു പറഞ്ഞു.

“കേസിൽ നിന്നെ റിസ്കുരിക്കും”

“റിസ്കുരിക്കട്ടെ”

“നി മൊഴി കൊടുക്കണം”

അയാൾ പെട്ടെന്നു സംസാരവിഷയം മാറിക്കളഞ്ഞു.

മറ്റൊരു വസരത്തിൽ ഒരു ചില്ലറ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിനിടയിൽ അയാൾ കോപിഷ്ടയായി പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ സത്യമെല്ലാം മൊഴികൊടുക്കും”

കൂപ്പു നടുങ്ങിപ്പോയി.

എങ്കിലും അയാൾ പിന്നീടൊരിക്കൽ ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. ഭാര്യയോട് ഭാര്യയോട് അയാൾ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് പൂതിക്കൊള്ളിയെ മൊഴി കൊടുക്കുകയുള്ളൂ എന്ന്. അയാൾ അപ്പോഴും കൂപ്പിനെ ചൂഷണം ചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു. ഭർത്താവായി അംഗീകരിക്കണമുണ്ട്. അയാളുടെ അപരാധം മറന്നിട്ടുണ്ട്. സത്യത്തിൽ അയാൾക്കു അനാകാശമല്ല. അയാൾക്കു മറ്റൊരു അപരാധമുണ്ടെന്നു വധിക്കുന്ന വസ്തു എഴുതിക്കൊടുക്കുന്ന മറ്റൊരു അപരാധം. അയാൾക്കു മറ്റൊരു അപരാധമുണ്ട്. അയാളെ കണ്ടിരിക്കുന്നത് മറ്റൊരു അപരാധം.

അന്നു കറുപ്പുകേസിന്റെ അവധിദിനമാണ്. ഇരുട്ടുതും ആലുപ്പുഴയാണ്. പിറന്നും കേസുണ്ട്. അലർച്ചയായാൽ പുരമുറിയിൽ ഉള്ളിൽ ഇരുന്നു കിട്ടുപിള്ളയും പാപ്പി അമ്മയുംതമ്മിൽ താഴ്ന്നുസമരത്തിൽ സംസാരിക്കുന്നു.

“ഞാൻ ഈ വെട്ടും കുത്തും ഏറ്ററുത്ത് എന്തിനാണ്?”

“എന്തിനാണ്?” ബാലിശമായ ഒരു ചോദ്യം!

“ഞാൻ നിന്നെ സ്നേഹിച്ചുകൊണ്ടല്ലേ?”

പാപ്പിഅമ്മ അവനതമുഖിയായി, അതെ എന്ന സമ്മതിച്ചു. ഒരു ക്ഷണംകഴിഞ്ഞു കിട്ടുപിള്ള തുടന്നു.

“ഞാൻ നിനക്കു തന്നതാണെങ്കിലും അതിൽ ഒരു കാശുപോലും എനിക്കു തരിച്ചതൊന്നുമില്ല. എങ്കിലും ഞാൻ പോലിക്കുന്ന എന്തിനു എനിക്കു പണം തരുന്നു? എന്നോടുള്ള ഇഷ്ടംകൊണ്ട് അല്ലേ?”

അതും മൗനംകൊണ്ടു പാപ്പിഅമ്മ സമ്മതിച്ചു. കിട്ടുപിള്ള വളരെ വളരെ കാഴ്ചക്കാരൻ പറഞ്ഞു. “സത്യംമാത്രം അവിൻ പറഞ്ഞാൽമതി. അതിനു വളരെയൊന്നും പറയേണ്ടതായിട്ടില്ല. കോടതിയിൽ ഈശ്വരനെ സാക്ഷിയാക്കി രാമായണം എടുത്താണ് മൊഴി കൊടുക്കേണ്ടത്. എനിട്ടു കള്ളംപറയുന്നത് മഹാപാപമാണ്.” അവിസാനം അയാൾ പറഞ്ഞുനിൽത്തു.

“അതുകൂടെ ചെയ്തുകഴിഞ്ഞാൽ—അപ്പോൾ നമ്മുടെ സ്നേഹം പൂർത്തിയായി. പിന്നെ നമ്മുടെ മുമ്പ് തീരുമാനിച്ചതുപോലെയാകാം. എന്റെ ഓമന, എന്റെ സ്വന്തമാകും. ആ കിഴവൻ തന്നത്താൻ പിണങ്ങിപ്പോകും. ഇല്ലെങ്കിൽ ജീവിലാൽ പോകും.”

“എന്നിരിക്കട്ടെ അതെങ്ങനെ എന്ന് പറയണം? അയാൾ പറഞ്ഞതൊന്നും എനിക്ക് മനസ്സിലാക്കാനാവില്ല. അയാൾ പറഞ്ഞു.”

“മൗനം അവിനെയെപ്പറ്റി പറയേണ്ടതല്ലേ?”

“എന്തിനാണ് അങ്ങനെയൊരു ചോദ്യം? എന്റെ തലം വിചാരിച്ചാൽ എന്തിനാണ് കടമോ? ആ കഴുത വക്കിലാഫീസിൽ കിടന്നു കൂക്കുവാലിച്ച് മൗനം കണ്ടേയ്യോണ് ഞാൻ പോന്നത്. അവൻ രാവിലെയേ മൗനം. അപ്പോൾ ഞാനുണ്ടവിടെ”

“നീ മിടുക്കൻതന്നെ”

“അതാണ് ഈ മൗനം കണ്ടതൊന്നും എന്റെ ഓമന— ഓർമ്മിപ്പിച്ചു?”

അതുകൂടെ മൗനം സമാധാനത്തിലായി കിട്ടുപിള്ള പറഞ്ഞു. “എന്തിനാണ് അങ്ങനെയൊരു ചോദ്യം? എന്റെ തലം വിചാരിച്ചാൽ എന്തിനാണ് കടമോ? ആ കഴുത വക്കിലാഫീസിൽ കിടന്നു കൂക്കുവാലിച്ച് മൗനം കണ്ടേയ്യോണ് ഞാൻ പോന്നത്. അവൻ രാവിലെയേ മൗനം. അപ്പോൾ ഞാനുണ്ടവിടെ”

അവർ അങ്ങു ചിരിച്ചുപോയി. ആ ചിരി അത്ഭുതമായിരുന്നു. കിട്ടുപിള്ള നടന്നു പോയി. അവർ അയാളുടെ കഥയില്ലായ്മയിൽ അയാളെ പരിഹസിക്കുന്നു!

“പാവം!” അവർ പറഞ്ഞു.

“പാവാമോ?” അയാളുടെ നാമം അല്പം പരപ്പായിരുന്നു. ഒരു ക്ഷണം മിണ്ടാതിരുന്നിട്ട് അവർ പറഞ്ഞു.

“അത് അങ്ങേയുടെ വകയല്ലേ?”

അവർ മൊഴികൊടുക്കേണ്ടുന്ന ദിവസംവന്നു. കളിച്ചു കറിയും തൊട്ട് നല്ല വേഷത്തിൽ അവർ പോയി. പലരും അവളെനോക്കി പതുക്കെ എന്തൊക്കെയോ പറഞ്ഞു. അവർ അതൊന്നും വകവെച്ചില്ല.

ക്രിസ്തുമസ് അവർ മൊഴികൊടുത്തു. ആരും പ്രതീക്ഷിക്കാത്ത വിധം കഥകളൊക്കെയാണ് അവർക്കു പറയാനാണു് ഉണ്ടായത്. വാദിയുടെയും പ്രതിയുടെയും മുഖം മൃഗമായി. വായിട്ട് തിരിച്ചുവന്നപ്പോൾ അവർ ഭർത്താവിനോടു ചോദിച്ചു.

“വാദിയുടെ കേസുപോലെ പറഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ പ്രതിക്കല്യാണം? ഞാൻ വാദിയുടെ കേസുപോലെല്ല പാഞ്ഞത്.”

കുറുപ്പിന് അതു ബാധമായി. അവളുടെമൊഴി ഓർത്തുനോക്കി. അതു വാദിയുടെ കേസുപോലെല്ല. അയാളുടെ മൃഗത നിങ്ങൾ.

മെലരാത്രിയിൽ അവർ കിട്ടുപിള്ളയുടെ പുറം തലോടിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

“ഞാൻ അങ്ങയുടെ ഭാര്യയല്ലേ. അതുകൊണ്ട് ഞാൻ കറച്ചൊക്കെ പറഞ്ഞാലും മതിയല്ലോ. നിങ്ങളു പറഞ്ഞതുപോലെ ഞാൻ പറഞ്ഞിരുന്നെങ്കിലും ആരും എന്തൊഴി വിശ്വസിക്കത്തില്ല. ഞാൻ നിങ്ങളുടെ കക്ഷിയാണെന്നു വരും”

ആ ലാചിട്ടപ്പോൾ അതു ശരിയാണെന്നു കിട്ടുപിള്ളയ്ക്കു ബോദ്ധ്യമായി. ഒരു ഭാര്യ ഇതു മറയ്ക്കുകയും ഭർത്താവിൽ കുറുപറഞ്ഞു സ്ഥിതിയുണ്ട്. വാദിയുടെ കേസു സത്യമെന്നു വിശ്വസിക്കാൻ യുക്തിയുണ്ട്. തന്റെയുമല്ല, അവർ ഭർത്താവിന് ഗുണമായി മൊഴികൊടുക്കാൻ മനസ്സു ഉണ്ടെന്നും മൊഴിയിരുനിന്നും മനസ്സിലാക്കും. അവർ മനസ്സറിയാതെ ഭർത്താവിനെതിരായി ഇത്രയും കാര്യം പറഞ്ഞുപോയതുമാണ്. അയാളുടെ മൃഗതയും മാറി.

IV

കിട്ടുപിള്ളയേയും കുറുപ്പിനേയും മുമ്മൂണകൊല്ലം തടവുശാക്ഷയ്ക്കു പാത്രം. അതു പാത്രം ചെയ്തു, പിന്നീടുണ്ടായ അടി പലശലിൽ. കത്ത

തിരുവിതാംകൂർ ടിവാൻ സചിവോത്തമൻ
സർ സി. പി. രാമസ്വാമിഅയ്യർ കെ. സി. ഐ. ഇ; എൽ. എൽ. ഡി.

ആ ഉന്നതമായ മതിൽക്കെട്ടിനുള്ളിൽ കയറിയപ്പോൾ ഇരുവരും നെടുന്തായി വീണു. അവർ പരസ്പരം മുഖത്തു നോക്കിപ്പോയി. അങ്ങിനെ ആദ്യമായി ഓരോരുത്തർക്കും ഒരു അമളിയെക്കുറിച്ച് അസ്സപ്പിച്ചമായ ഒരു ബോധം ഉദിച്ചു.

രണ്ടു കെട്ടിലാണ് ഇരുവരേയും ഇട്ടിരിക്കുന്നതെങ്കിലും മിക്കവാറും ഒരു സ്ഥലത്താണ് പോല. അവർ പരസ്പരം ഉരിയാടാറില്ല. എന്നാൽ ഒരു മൂന്നാമൻമുഖാന്തരം ആശയം വിനിമയം ചെയ്യും. അതെങ്ങിനെ എന്നാൽ കിട്ടുപിള്ള ആരോടെങ്കിലും ഒരു ചോദിച്ചാൽ, കറുപ്പിനു ഉത്തരമുണ്ടെങ്കിൽ അയാൾ ആ മൂന്നാമനോടായി അതു പറയും.

ഒരു പ്രായംചെന്ന ജയിൽപ്പുള്ളി അവിടെയുണ്ട്. അയാൾക്കു നന്നാം പ്രാവശ്യമാണ് അവിടെ വന്നിരിക്കുന്നത്. വളരെയാണോ അയാൾ സംസാരിക്കുകയല്ല. മുചത്തിനു ഒരു ചൈതന്യം കൈയെടുത്ത്. കർമ്മ ഭോഷംകൊണ്ട് അവിടെ വന്നതാണെന്നേ ആരും പറയുകയുള്ളൂ.

ജയിൽപ്പുള്ളികൾ എല്ലാം അയാളെ വന്ദിച്ചുപോന്നു. പല കലാപങ്ങളും നിയമലംഘനങ്ങളും അമൽത്താൻ അയാൾക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അയാൾ അവരെ ഏറാരുടേയും ആശ്വാസദാതാവാണ്.

അയാൾക്കു സ്വന്തമായ ഒരു തത്വശാസ്ത്രമുണ്ട്. ജയിലിന്റെ നിയമങ്ങൾ അയാൾ ജീവിച്ചുവന്നാണ്, യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ അറിഞ്ഞുവന്നാണ്. ഒരുദിവസം കിട്ടുപിള്ള ഒരു വൃക്ഷക്കായയിൽ തലകമ്പിട്ടിരുന്നു കരയുകയായിരുന്നു. അപ്പോൾ അകലെ കറുപ്പു മമ്മട്ടിചാരി നില്ക്കുന്നു. ആ വൃക്ഷൻ സാധാരണക്കാരൻ കിട്ടുപിള്ളയെ സ്മരിച്ചു.

“നീ എന്തിനാ കരയുന്നു?”

കിട്ടുപിള്ള തലമുറയ്ക്കിപ്പറ്റത്തു “ഞാൻ ഇങ്ങനെ കഷ്ടപ്പെടേണ്ടവനല്ല.” വൃദ്ധന്റെ മീശകൾക്കിടയിൽക്കൂടി ഒരു പുഞ്ചിരി പ്രസരിച്ചു. അമ്പ! അതു് ഒരു ലോകവിഭേദനയുടെ വിരിയായിരുന്നു. കിട്ടുപിള്ള തലമുറയ്ക്കിപ്പറ്റത്തു.

“ഞാൻ ഒരുവളെ സ്നേഹിച്ചു. അതിന്റെ പ്രായശ്ചിത്തമാണിതു്” അപ്പോഴും വൃദ്ധൻ ചഴയപോലെ ഒരു മന്ദഹസിച്ചു.

“അതെല്ലാം ഇവിടെ വരുമ്പോൾ ആരും പറയുന്നതാണ്. പോകാനായി വിശ്വസിച്ചിരുന്നതിന്റെയെല്ലാം അത്ഭുതമില്ലാത്ത ബോധ്യമാണ്. ഭയത്തേ! ജയിലിൽ വരുന്നത് നല്ലതിനാണ്. അവിടെ വെച്ചു മാത്രമേ ഭയത്തൻ യാഥാർത്ഥ്യം പഠിക്കൂ. ഷുറത്തുവെച്ച് വരിച്ചതെല്ലാം, വിശ്വസിച്ചതെല്ലാം അതാണ്.”

അപ്പോഴേയ്ക്കും കറുപ്പും അടുത്തുചെന്നു.

കിട്ടുപിള്ള സുദീർഘമായ ആ കലഹപരിതം വിവരിച്ചു. കറുപ്പ് അതിൽ ഫലഭംഗം നേടി. കിട്ടുപിള്ളയെ വെച്ചു അയാൾ ആളെ പൊതിച്ചു. “അയാൾ വെട്ടി. അവർ അയാളെ വെട്ടി.”

മുഖൻ ആ പശ്ചാത്തോടെ വിരഹിതനായി. "ജയിൽ വാലിലില്ല. അന്ധനായ വാലി, എന്താവാൻ ശത്രു, ഈ സമയമായ

നാളുകൾ വീണ്ടും കഴിഞ്ഞു. ഒരുദിവസം കിട്ടപിള്ളയും മറ്റു നാലുപേരുംകൂടി വാൽമാനം പറഞ്ഞു കൊണ്ടിരുന്നു. തിരികെ ഒരു കഥ കേൾപ്പിക്കാൻ. കിട്ടപിള്ളയുടെ പ്ലാൻറെ ഓർമ്മപ്പെഴുതുക തിരുത്തി.

പിന്നീടൊരുദിവസം അന്ധൻ ഒന്നോ രണ്ടോ വാക്കുകൾ പറഞ്ഞു. "എന്തിന്", ജയിലിലെ തത്വശാസ്ത്രം ആ ആജീവനം താമസിക്കുന്നതിനായി. കേൾപ്പിക്കുക കിട്ടപിള്ളയോട് പറഞ്ഞു.

"ഞാനിതോർത്തില്ല, നമ്മളെ തമ്മിൽ മിണ്ടുമെന്ന്", ഇതാണ് കിട്ടപിള്ളയുടെ മറുപടി പറഞ്ഞു. "നമ്മളെന്തിനാ മിണ്ടാൻ വന്നു? നന്മയ്ക്കിന് നമ്മൾ മണ്ടാകാൻ പോയി. എല്ലാം നമ്മുടെ കഷ്ടതയുടെ ഭാഗമാണ്."

ഇന്ന് അന്ധൻ വിലപ്പോഴെല്ലാം പാപ്പി അമ്മയെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കും. നിശ്ചിതമായ ഇരുപതും അന്ധനെ വിമർശിക്കാൻ കഴിയുന്നു.

...

മുൻ സന്ധ്യയുടെയും കഴിഞ്ഞു. ഒരു സുപ്രഭാതത്തിൽ ഇരുപതോളം പുറത്തിറക്കി. വിശാലമായ ലോകത്തിൽനിന്നും ശുദ്ധമായ പ്രകാശം വന്നു നിൽക്കുന്ന വീടുകളിൽ ഇരുപതും ഉൾക്കൊണ്ടു. അവർ നേരെ നാട്ടിലേയ്ക്കായിരുന്നു.

സന്ധ്യകഴിഞ്ഞാൽ അന്ധൻ സ്ഥലത്തെത്തിയത് ഹെൻറിക്ക് ചെന്നപ്പോൾ. ഒരു കത്തു വന്നു. കിട്ടപിള്ളയുടെ കൈപിടിച്ചു. ഇരുപതും പത്രം കൈമാറ്റം ചെയ്തു. കടന്നു. തിന്നുന്നതിൽ ഒരു പുരുഷൻ ഇരുപതും അന്ധൻ 'ആരാണ്' എന്ന് ചോദിച്ചു. ഇരുപതും മിണ്ടിയില്ല. അന്ധൻ തിന്നുന്നതിലേയ്ക്കു കയറി. ആ പുരുഷൻ ചാടി എഴുന്നേൽക്കുക. ചെങ്കിടത്തിൽനിന്നും ഒരു സ്ത്രീ കിട്ടിയേയും എടുത്തുകൊണ്ടു വന്നു. അത് ഓർമ്മയോട്!

ഒരുനിമിഷം ആരും ഒന്നും മിണ്ടുന്നില്ല. ആ സമയം നാലാം പുഞ്ചിരി വരില്ല! കടക്കിക്കൊണ്ട് സാധിക്കുക ശിശുപ്രതിമപോലെ നില്ക്കുന്നു. ഓർമ്മയ്ക്കിടയിൽ പക്ഷേ ശബ്ദം പുറത്തുവന്നില്ല.

'ഹ ഹ ഹ' കിട്ടപിള്ളയുടെ കൂപ്പും ഒരു മാതിരി പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു. അന്ധന്റെ കണ്ണുകൾ തിരികെ ഉണർന്നു. അന്ധൻ

3.103.0012.0000

മേലോട്ടു മാർത്തിക്കോട്ടത്തിടുവാനൊരു മഹാ-
നീലക്കൽപ്പരക്കവും കൊണ്ടുണ്ടാഞ്ഞിടുംനിന്നെ,
സോല്ലാസമിതാ! കണ്ടു പുഞ്ചിരി പൊഴിച്ചു പൂ-
വല്ലികൾ വിലസുന്നു നന്തനവീദ്യുലോലം.

ഭാരതോദ്യമോഹനമായ സംഗീതനാടകംകൊണ്ടും,
മാതൃഭൂമിയും പല ലീലാറാസംകൊണ്ടും,
സുനന്ദഭാഗവതം പ്രാപ്തമാക്കിയ ശാസ്ത്രം
പ്രകാശമാക്കിയതിനും കാരണമാകുന്നതിനും
പ്രാപ്തമാക്കിയതിനും കാരണമാകുന്നതിനും
പ്രാപ്തമാക്കിയതിനും കാരണമാകുന്നതിനും
പ്രാപ്തമാക്കിയതിനും കാരണമാകുന്നതിനും,
പ്രാപ്തമാക്കിയതിനും കാരണമാകുന്നതിനും,
പ്രാപ്തമാക്കിയതിനും കാരണമാകുന്നതിനും
പ്രാപ്തമാക്കിയതിനും കാരണമാകുന്നതിനും
പ്രാപ്തമാക്കിയതിനും കാരണമാകുന്നതിനും.

“കൊച്ചിരാജ്യ”ത്തിലെ “കൊച്ചി.”

(രാജ്യത്ത് പുഴതടയ്ക്കൽ താമിൻകേണേൻ. ബി. എ. ബി. എസ്.,

കൊച്ചിരാജ്യത്തിന്റെയും, കൊച്ചി രാജവംശത്തിന്റെയും ആദ്യ ചരിത്രം ഐതിഹ്യപദങ്ങളിൽ കൂടിക്കിടക്കുന്നതുപോലെ, 'കൊച്ചി'യുടെ പൂർവ്വകമായ അല്ലാഹുവിന്റെയും നാടോടികൾക്കിടയിലും മനുഷ്യകുടുംബത്തിലും ഇന്നു കാണുന്ന ഈ കൊച്ചി, അറബിക്കടലിന്റെ അഴകിയന്ന മഹാസാഗരിയായി വ്യാപാരസാമ്രാജ്യം എല്ലാം ആകർഷിക്കുന്ന കൊച്ചി, ലോകോത്തരമായ ഒരു മനോഹരതരമുഖത്താൽ പ്രകീർത്തിതയായ കൊച്ചി, എന്നുണ്ടായി, എങ്ങിനെയുണ്ടായി, അത് ആദ്യം ആരുകയായിരുന്നു എന്ന് തുടങ്ങിയ ന്യായമായ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഇന്നു ന്യായമായ ഒരു ന്യായമായ കോട്ടക്കുന്നതിനു അശക്തയായിത്തന്നെ വർത്തിക്കുന്നു. "ഞാൻ സ്വയം ഒരു മനുഷ്യസ്വരൂപമോ എന്തെങ്കിലുമായിക്കൊള്ളട്ടെ; കാലവലുതിയിലിവിടെ എനിക്ക് സംഭവിച്ചിട്ടുള്ള ഉച്ചനീചത്വങ്ങൾ എത്രകാലമെല്ലാമെങ്കിലും ഇരിക്കട്ടെ, ഞാൻ ഇന്നു സ്വർഗ്ഗാശ്വാസിയും, സ്വന്തം സുഖവും സമസ്തകളാൽ സമാധാനിയുമാകുന്നു" എന്നാണ് കൊച്ചി ഉള്ളപ്പോൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നതു്.

ക്രിസ്താബ്ദം 1341-ൽ ഉണ്ടായതായി പറയപ്പെടുന്ന ഒരു വലിയ കൊടുങ്കാറ്റിന്റെ പേരാണ് കൊച്ചിത്തറ. തുറന്നതൊക്കെ തോടുകൾ ഉണ്ടായ ഒരു ഭൂകമ്പത്താലോ മറ്റോ ആണ് കൊച്ചിത്തറയിൽനിന്നും ഉയർന്നുണ്ടായതെന്നും ആ മലമ്പൊട്ടത്തിൽ കൊച്ചിത്തറയിൽ—അല്ലാപ്പാഴ്—അടിച്ചുകയറിയ മണൽപീണാണ് തുറന്നതെന്നുവെക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പ്രശോഭിച്ചിരുന്ന മകോരുമാലയുടെ താഴെ എവിടെയും, കൊടങ്ങല്ലൂർ—സരിച്ചതെന്നും പറയപ്പെടുന്നു. 1499-ൽ നടന്ന മലമ്പൊട്ടക്കരകളിൽ നഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വിദേശീയരായ നാവികരികൾ ആരും അവരുടെ വിവരണപ്രദങ്ങളായ യാത്രാവിവരണപ്രദങ്ങളിൽ കൊച്ചിയെക്കുറിച്ചെല്ലാന്നും രേഖപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല. കൊച്ചിയുടെ കേരളം ആധുനികം 1502-ൽ വാസ്കോ ഡ ഗാമ എന്ന പോർച്ചുഗീസ് നാവികനും കൊച്ചിയെ ചേക്കേറിയപ്പോൾ കൊച്ചിയെക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹം പലതും എഴുതിയതും ആവക വിവരങ്ങൾ ഇന്ന് ഇല്ലാതായതും കൊച്ചിയിൽനിന്നും കൊച്ചിയിലെ നാവികാധിപതികൾ എഴുതിയതിലും വിവരങ്ങൾ ഇല്ലാതായതും.

കവടിയാർകുന്നുകൊട്ടാരം.

കാണുന്നത് കൊച്ചിയെക്കുറിച്ചാണെന്നു വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നതുകൊണ്ട് പതിനാലാംശതകത്തിനു മുമ്പ് ‘കൊച്ചി’ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു തീർത്തു പറയാൻ വയ്യ. ചെറിയ ഒരു പുഴയുടെ വക്കത്തു സ്ഥിതി ചെയ്തിരുന്ന പട്ടണമായിരുന്നു കൊച്ചി എന്നും, അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നത് ഒരു “കൊച്ച് അഴി” ആയിരുന്നതിൽനിന്നാണ് ‘കൊച്ചി’ ഉണ്ടായതെന്നും മേൽപറഞ്ഞ വെള്ളപ്പൊക്കകാലത്തു അഴിമുഖം വിസ്താരപ്പെട്ടതുകൊണ്ടാണ് ചിന്നീട് തുറമുഖത്തിന് പ്രാധാന്യം നിലിച്ചതെന്നും ഒരു പക്ഷം കാണുന്നുണ്ട്.

ആ വെള്ളപ്പൊക്കത്തോടുകൂടിയാണ് ‘വസ്തിൻ’കര ഉണ്ടായതെന്നും അതിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യമായിട്ടാണ് “പുതുവസ്തി” വാഴ്ന്നതെന്നു ആരംഭിച്ചതെന്നും പറയുന്നത് അത്ര സാധ്യമാണെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അങ്ങിനെ ആണെങ്കിൽ, കൊച്ചി അഴിമുഖം മുതൽ കൊടുങ്ങല്ലൂർ അഴിമുഖം വരെ യാതൊരു കരയും ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നും സമുദ്രം കിഴക്കേക്കു വരെ തുടർച്ചയായുണ്ടായിരുന്നു എന്നും വാദണം. അപ്പോൾ അറബിലോകപ്രസിദ്ധി സമ്പാദിച്ചിരുന്ന കൊടുങ്ങല്ലൂർതുറമുഖം, ശരിയായ ഒരു തുറമുഖമേ ആയിരുന്നിരിക്കാൻ വഴിയില്ല. ഇരുപത്തും കരകളുടെ തടവോടുകൂടി ഉള്ളിലേയ്ക്കു കടന്നുകിടന്നിരുന്ന സമുദ്രബന്ധംകൊണ്ടാണ് ആ അഴി കപ്പലുകൾക്കു സുഖകരമായ ഗതാഗതത്തിനും നങ്കൂരമിട്ടു കിടക്കുന്നതിനും തുലോം സൗകര്യമുള്ളതായി വീക്ഷിച്ചത്. കൊടുങ്ങല്ലൂർ അഴിക്കു തെക്കുഭാഗത്തു കരയുണ്ടായിരുന്നു എങ്കിൽ ആ കര വസ്തിൻതടത്തു തന്നെ ആയിരുന്നിരിക്കണം. ‘പുതുവസ്തി’ അബ്ദത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനം, ആ കരയെ കണ്ടെഴുതി നികരിച്ചതിന്റെയൊ, അവിടെ ഞാറയ്ക്കൽ ഒരു കോവിലകംതീർത്തു രാജാവ് എഴുന്നള്ളിയിരുന്നതോ, അഥവാ മകോതയപട്ടണത്തിന്റെ നാശത്തോടുകൂടി പെരുമ്പടപ്പിന്റെ രാജസ്ഥാനം കൊച്ചിയിലേക്കു മാറ്റിയതോ ആയ ഏതെങ്കിലും വലിയ ഒരു സംഭവമായിരിക്കണം. “ഞാറയ്ക്കൽ കോവിലകത്തുനിന്നുള്ള” എന്നു പഴയ തീട്ടൂരങ്ങളിൽ കാണുന്നതുകൊണ്ടും, ആ കോവിലകത്തുവെച്ച് ഇന്നും ഒരു ‘പട്ടണാനം’ നടന്നുവരുന്നതുകൊണ്ടും, ഒരു കാലത്തു ഞാറയ്ക്കൽ രാജസ്ഥാനമായിരുന്നു എന്നു ധാരാളം അനുമാനിക്കാവുന്നതുമാണ്.

‘മകോതയപട്ടണം’ മൺമറഞ്ഞതുവരെ “പെരുമ്പടപ്പി”ന്റെ തലസ്ഥാനം അവിടെത്തന്നെ ആയിരുന്നു എന്നും എട്ടാംശതകത്തിലെ “ശുകസന്ദേശ”ത്തിൽ മകോതയപുരത്തെ രാജസഭസ്സു വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നും, പ്രസ്തുത ജലപ്രളയാനന്തരം കൊച്ചിഅഴി തെളിഞ്ഞതോടുകൂടിയാണ് ‘പെരുമ്പടപ്പുകാർ’ കൊടുങ്ങല്ലൂർവാട്ടു കൊച്ചിക്കു മാറി അവിടെ തലസ്ഥാനം ഉറപ്പിച്ചു ‘ശരിയായ കൊച്ചിരാജാക്കന്മാർ’ ആയതെന്നും ചില ഗവേഷകന്മാർ വാദിക്കുന്നുണ്ട്. അതു് അത്ര അടിസ്ഥാനരഹിതമാണെന്നും തോന്നുന്നില്ല. ഏതായാലും, എങ്ങിനെ ആയാലും, പോതു്

ശ്രീരാജന്റെ ആവിർഭാവകാലത്തു കൊച്ചി ഒരു നല്ലതരമുറയും കൊച്ചി രാജാവിന്റെ തലസ്ഥാനപട്ടണവും ആയിരുന്നു.

പതിനാലാം നൂറ്റാണ്ടിൽ—1341 ൽ—ഉണ്ടായ ആ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽ പലപല നാടുകളും നശിച്ചു സാഗരസമമായിത്തീരുകയും ചില താഴ്ന്ന സ്ഥലങ്ങൾ മണൽവീണു കരയായുയരുകയും, മറ്റും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു നിർദ്വിഷമാണ്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ കുറെ അത്ഥംഗർഭമായി തോന്നുന്ന ഒരു സംഗതി പ്രസ്താവ്യമാകുന്നു. “കെഴുപ്പനച്ചാലു” എന്നൊക്കളുംകാരലിൽ വളരെ അഗാധമായ ഒരു ഭാഗമാണ്. “കെഴുപ്പനച്ചാലിൽ കെട്ടിത്താത്തുക” എന്നു് പഴയപ്രദേശങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾ തുറന്നുളളവർ “തെക്കെഗോപുരം തെക്കൊട്ടുകടത്തിവിടുക” എന്നു പറയാറുള്ളതുപോലെ, വലിയ ഒരു ശിക്ഷയാശി, സാധാരണ പറഞ്ഞുവരാറുണ്ട്. ശക്തൻതമ്പുരാന്റെ കാലത്തു് അക്രമികളായ അനേകപേരെ അങ്ങിനെ കെട്ടിത്താല്പിച്ചുള്ളതായും കഥകളുണ്ട്. “കെഴുപ്പനച്ചാലിൽ കെട്ടിത്താത്തുന്ന” ക്രിയയ്ക്കു ഭംഗ്യന്തരേണ “മനസ്സിൽ കൊണ്ടാക്കുക” എന്നു പറയാറുണ്ടെന്നു വിവരസ്മാരകങ്ങളിൽതന്നെ കാണുന്നതിന്റെ താല്പര്യത്തെക്കുറിച്ചു് അന്വേഷിച്ചതിൽ, “കെഴുപ്പന” എന്നൊരു “മന”തന്നെ (നമ്പൂരിള്ളം) ചണ്ടു് അറയുടെ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നും ആ ഇല്ലമിരുന്ന സ്ഥലം അന്നത്തെ ആ വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽ നശിച്ചു് അവിടെ മുഴുവൻ അഗാധമായ കായലായിത്തീർന്നു എന്നും അതുകൊണ്ടാണ് “കെഴുപ്പന”ച്ചാലു് എന്ന പേർതന്നെ ഉണ്ടായതെന്നും, തന്നിമിത്തമത്രെ കെഴുപ്പനച്ചാലിൽ താത്തുന്ന കമ്മത്തിനു മനസ്സിൽകൊണ്ടാക്കുന്നതിന്റെ അനുഭാവം സിദ്ധിച്ചതെന്നും അറിവാൻ ഇടയായിട്ടുണ്ട്. വിനോദപ്രദമായ ഒരു ജ്ഞാനശകലം എന്ന നിലയ്ക്കു് ആ സംഗതിയ്ക്കുകി ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുന്നതാകുന്നു.

“കൊച്ചി”യിൽ തലസ്ഥാനമുറപ്പിച്ചതു് എന്നായാലും “കൊച്ചി” കൊച്ചിരാജാവിന്റെ ആയതു് ഏതുകാലത്താണെന്നും എങ്ങിനെയാണെന്നും ഉള്ള ചരിത്രകൂടി ശ്രദ്ധേയമാണല്ലോ. “കൊച്ചിത്തുരുത്തു്” ആദ്യകാലത്തു് എടുപ്പിച്ചിരുന്ന രാജാവിന്റെ, എളങ്ങല്ലൂർ സ്വരൂപത്തിന്റെ—സ്വന്തമാകയാലിരുന്നു. അദ്ദേഹം എങ്ങിനെ കിട്ടി എന്നു ചോദിച്ചാൽ, കേരളത്തിലെ ഏതു കേരളം പറഞ്ഞിരുന്നുപോലെ, ചേരന്മാരുടെ പാലം പങ്കൊച്ചു തമ്പുരാട്ടു് എന്നുതന്നെ പറയുമായിരിക്കുമ്പോൾ അതിന്നു നാലുനാഴിക വിസ്തീർണ്ണം എന്നാണ് കാണുന്നതു്. ചേരന്മാരൻ പതിനഞ്ചാംശതകത്തിന്റെ ആദ്യത്തിലും, “കൊച്ചി” എന്ന പേർ ആദ്യം ആ ശതകത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിലും കൊച്ചിരാജാവിനു വിസ്തരിച്ചുഴുകിട്ടുണ്ട്.

“കൊച്ചി” ആദ്യത്തിൽ ‘എളങ്ങല്ലൂർ’ന്റെ ഭൂമി മനസ്സുകൊണ്ടു്, അതിന്റെ പൂർവ്വപ്രാകാരത്തിൽ, എളങ്ങല്ലൂർ

തെ തരമില്ലല്ലോ. ‘എളുപ്പല്ലർ’ ഒരു ആധുനികനുമായിരിയ്ക്കണം. പെരുമാറ്റം തോന്നിയായിരുന്ന വഴിക്കാണത്രെ ‘ഭാഗക്കാലത്തു’ രാജ്യവും മറ്റു സ്വത്തുക്കളും കിട്ടിയതു്. മൂന്നു ശീമയിലും സ്വത്തുക്കളും അനവധി ക്ഷേത്രങ്ങളും ഉണ്ടു്. സാമൂതിരിയുടെ ആക്രമണകാലത്തൊക്കെ കൊച്ചിയ്ക്കു് എതിരായി സാമൂതിരിയെ കലശ്ശലായി സഹായിച്ചിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ‘രാജ്യ’മായിരുന്ന ഈ കൊച്ചിത്തുരുത്തു് ഇപ്പോഴത്തെ “പുത്തൂർ” തമ്പുരാന്റെ പഴയ ഒരു പുറമ്പടിക്കായിരുന്ന “മാനവിക മകലശേഖരപ്പെരുമാൾ” അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വന്തം രാജ്യമായിരുന്ന ‘മധുര’യിൽനിന്നു “തൊങ്ങിമാന്റെ” ആക്രമണകാലത്തു രാജ്യഭ്രഷ്ടനായി കടന്നുവന്നപ്പോൾ കൊല്ലം ദിനം കേരളത്തിലേക്കു വന്നു പലേടത്തും പലനാൾ കഴിച്ച് ഒടുവാൽ എളുപ്പല്ലരിന്റെ അനുമതിയോടുകൂടി എടുപ്പള്ളിയിൽ വന്നുകൂടിയത്രെ. രാജാവ്—നമ്പൂതിരി—ആ കടന്നുവന്നതായ്ക്കു വാധി സംരക്ഷിച്ചുപോന്നു. കുറെ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആ പെരുമാളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യയും അന്തരിച്ചതുകൊണ്ടു സന്താനങ്ങൾ മുൻസ്ഥിതിപ്പോലെ എടുപ്പള്ളിരാജാവിന്റെ രക്ഷയിൽതന്നെ വാങ്ങിക്കൊണ്ടു് ചെയ്തു. എടുപ്പള്ളിയിൽ എത്തിക്കൂട്ടുന്നതിന്നു മുമ്പു് ആ പെരുമാൾ പാലക്കാട്ടു ക്കാരിക്കാട്ടുഗുമത്തിലും, ആക്കുപുറംനമ്പൂരി ഇല്ലത്തും, വന്നെരിയിലും മൂന്നു നമ്പൂരി ഇല്ലത്തും മറ്റും താമസിച്ച കഥകളൊന്നും വിസ്തരിക്കുന്നില്ല.

പെരുമാളും ഭാര്യയും മരണപ്പെട്ടതിന്റെശേഷം, സന്താനങ്ങളെ എടുപ്പള്ളിരാജാവു തന്റെ വകയായിരുന്ന കൊച്ചിയിൽ പ്രത്യേകം ഒരു സ്ഥലത്തു താമസിപ്പിച്ചു. മൂന്നുനമ്പൂരിയെ അവരുടെ വാല്യനായും അക്കൂട്ടുപുറം നമ്പൂരിയെ ‘തോവാരി’യായും കല്പിച്ചാക്കുകയും ചെയ്തു. ആ സന്താനങ്ങളിൽ ഒന്നു് ഒരു പെണ്ണായിരുന്നു. ആ പെൺകുട്ടിയെ ഒരു ‘ആർച്ചപ്പട്ടം’ കൊണ്ടു് താലികെട്ടിക്കൊണ്ടു് എടുപ്പള്ളിരാജാവുതന്നെ സംസ്കാരം ചെയ്തതും ഉണ്ടായി. ഇങ്ങിനെ അവർ, പരമേശ്വരക്കത്തായികൾ, മലയാള മരുമക്കത്തായക്കാരായിത്തീർന്നു! പന്ത്രണ്ടു കാലത്തിനുശേഷം ആ എടുപ്പള്ളിരാജാവു് അന്തരിച്ചു. അന്നുമുതൽ ആ പെരുമാൾ പരമ്പരക്കു് വീണ്ടും ആപത്തുകാലം നേരിട്ടു.

‘പെരുമാൾ പെണ്ണിനെ’ ബാധിച്ച എടുപ്പള്ളി രാജാവു തിടുപ്പത്തിനുശേഷം ചിത്തുടച്ചുക്കൊന്നായിരുന്ന രാജാവു് ആ വാഴ്ത്താക്കാരോടു വളരെ വിദ്വേഷമുള്ളവനായി സ്വഭാവം. അവർക്കു കൊച്ചിയിൽ ഇരിക്കു പൊരുതി ഇല്ലാതായി. സ്വയരക്ഷയ്ക്കു നല്ലതു രാജ്യം വിട്ടു പോകുന്നതാണെന്നു തോന്നി. അവർ കൊച്ചിയിൽ അവർക്കുണ്ടായിരുന്ന സകലതും “മണ്ഡലമുതലിയാർ” എന്ന ആൾക്കു വില്പിക്കു വിറ്റു തെക്കോട്ടുപോയി, ‘തെക്കുകൂറി’ന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി, അതിനിടയ്ക്കു് അന്യം നിന്നു പോയ പുത്തൂർ രാജ്യത്തെ, ആ രാജ്യവാസികളുടെയും മറ്റും സമ്മതത്തോടെ, “പുത്തൂർ രാജാവായി”. ആ തീർന്നുള്ള പെ

സ്വപത്മയത്തിൽ എടുപ്പള്ളി, വഞ്ഞിപ്പഴ, വെടിയൂർനമ്പൂരി, മുത്തമന ഭട്ടതിരി ഇവരെക്കൊക്കെ സാക്ഷികളാക്കുന്നു. പണം കിട്ടിയത് അധികവും തെക്കുംകൂർ ആദിത്യവർമ്മക്കാണ്. അങ്ങനെ പാണ്ടിക്കാരൻ മാന വിക്രമകലശേഖരപ്പെരുമാളുടെ സന്തതികൾ, മലയാളത്തിലെ 'പുത്താർ' വംശക്കാരായി! പുത്താർസ്വരൂപത്തിലേക്ക് ഇന്നും മുദ്ര "മധുരമിനാക്ഷി സഹായം" എന്നാണെന്നുള്ളതു പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ്യമാകുന്നു. ഈ ക്ഷേത്രം രണ്ടുമൂന്ന് തലമുറകൾ ചെന്നപ്പോൾ കുറുകിയിരുന്നു. അന്ന്, ബഹുജനങ്ങളുടെ ആനുകൂല്യപ്രകാരം കൊടുങ്ങല്ലൂർ രാജവംശത്തിന്റെ ഒരു താഴ്ന്നസ്വരൂപമായ "ശാക്കരകോവിലക"ത്തുനിന്ന് ഒത്തുവെച്ചു. തെക്കുംകൂറും, വടക്കുംകൂറും 1756-ൽ തിരുവിതാംകൂറിൽ ലയിക്കുന്നതു വരെ "പുത്താർ"മിക്കവാറും സ്വതന്ത്രനായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ നല്ല ഒരു ജന്മിയാകുന്നു.

മണ്ഡലമുതലിയാക്കി റിററ് "പുത്താർക്കാർ" പുറത്തുപോയ തിന്നശേഷം "കൊച്ചി" റീണ്ടും എടുപ്പള്ളിരാജാവിന്റെ രാജ്യമായ്ത്തന്നെ നിലനിന്നു. പിന്നീടാണത്രെ എടുപ്പള്ളിത്തമ്പുരാൻ കൊച്ചിരാജ വംശത്തിലെ ഒരു തമ്പുരാട്ടിയെ സംബന്ധം ചെയ്തത്. ആ തമ്പുരാൻ ആ തമ്പുരാട്ടിക്ക് കൊച്ചിയെ നല്കിയത്രെ. അന്നത്തെ കലിദിനമാണ് "കൊടുത്തു ബ്രാഹ്മണാവധൂൻ" എന്നുള്ളതിൽ കാണുന്നത്. നീലേശ്വരത്തും കടത്തനാട്ടുംമറ്റും അങ്ങനെ "അപ്പൻതമ്പുരാക്കന്മാർ" മക്കൾക്കു "രാജ്യം" കൊടുത്തിട്ടുള്ളതായിക്കാണുന്നതുകൊണ്ട് "ബ്രാഹ്മണാവധൂൻകൊടുത്ത" കഥ അടിസ്ഥാനമില്ലാത്തതാകണമെന്നല്ല. (കൊല്ലം 324-ാം ക്രിസ്താബ്ദം 1149 ആകുന്നു ആ കലിവർഷം).

ചെന്നത്തെ എടുപ്പള്ളിരാജാവിന് ഈ ഭാഗവും പത്മയായിരുന്നു. ഏറിയ ഉപദ്രവങ്ങൾ അദ്ദേഹവും "കൊച്ചിക്കാരു"ടെ നേരെ ആരംഭിച്ചു. എന്നാൽ, അനാഥരായ മധുരക്കാരുടെ കൂട്ടത്തിലല്ലായിരുന്നവല്ലോ പെരുമ്പടപ്പിലെ "കൊച്ചിക്കാരു"ടെ കഥ. ബലവാനായ പെരുമ്പടപ്പു റിട്ടുകൊടുത്തില്ല. വലിച്ചെറിഞ്ഞുമില്ല. തന്നിമിത്തം എടുപ്പള്ളി കൊച്ചിയുടെ പാമ ശത്രുവായിത്തീർന്നു. കൊച്ചിയുടെ ആജ്ഞ പൊർത്തായ സാമൂതിരിയെ കൂട്ടുപിടിച്ചു. പിന്നീടുണ്ടായിട്ടുള്ള നാമുതിരിയുദ്ധങ്ങളിലെല്ലാം സാമൂതിരിയുടെ "തീണ്ണമിട്ടക്കും" ഓരും എടുപ്പള്ളിയായരുന്നു. "എടുപ്പള്ളിക്കാരിലെ യുദ്ധം" കേരളചരിത്രത്തിൽ—കൊച്ചിരാജവരിത്രത്തിൽ തീർച്ചയായും—പ്രഖ്യാതമായ ഒരു യുദ്ധമായിരുന്നു. സാമൂതിരിക്കും എടുപ്പള്ളിക്കും കാലവക്രത്തിൽ ചുറ്റിൽ അവരുടെ രാജാധികാരം പോകയും കൊച്ചിയുടെ മാത്രം നിലനല്ലുകയും ചെയ്തു. "മണ്ഡലമുതലിയാർ" സ്ഥാനം ഇന്നും നിലനിന്നുപോരുന്നുണ്ട്. കൊച്ചിമാരാജാവു അത്തച്ചമയത്തിന് "പുത്താർ"കൊടുക്കുന്ന സ്ഥാനികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ മുതലായരുടെ പേർ ഇന്നുമുണ്ട്.

പോത്തുഗീസ്സുകാരുടെ കാലത്ത് എടപ്പള്ളിയുടെ നാമധേയം നഷ്ടപ്പെട്ടിരിക്കിലും ശ്രവിച്ചിരുന്നു. അന്നു എടപ്പള്ളി ശക്തിയുള്ള ഒരു രാജാവ്—സാമൂതിരിയുടെ ഉററതുണക്കാരൻ—പെരുമ്പടപ്പിന്റെ പെരുന്തു ശത്രു—കൊച്ചിപട്ടണം വീണ്ടെടുക്കുന്നതിനു എപ്പോഴൊക്കെയും സന്നദ്ധനായിരുന്ന ഒരു പരാക്രമി—ഇങ്ങിനെ ആയിരുന്നു. സാമൂതിരിയുദ്ധത്തിൽ ഒരിക്കൽ പോത്തുഗീസ്സുകാർ എടപ്പള്ളിരാജ്യം കൊള്ളയിടുകയും മുട്ടുപൊട്ടിക്കുകയും ചെയ്തു. ഒടുവിൽ 1504-ൽ പോത്തുഗീസ്സുകാർ “പച്ചിക്കോ”വും എടപ്പള്ളിയും തമ്മിൽ ഒരു സന്ധിയെഴുതി. 1536-ൽ ‘മാർട്ടിൻ’ വീണ്ടും എടപ്പള്ളിയെ ആക്രമിച്ചു. അതിനുശേഷം എടപ്പള്ളിയുടെ ശബ്ദം കേൾക്കുന്നതു ഡച്ചുകാരുടെ ആധിപത്യസ്ഥാപനത്തിനു ശേഷമാത്രമാണ്. അന്ന് എടപ്പള്ളി, യുദ്ധവിജയമായ ഒരു പരാക്രമിയല്ല; ചൊടികുറുത്തിയിൽ ബാലശ്രദ്ധനായ ഒരു ആഡ്യബ്രാഹ്മണനാകുന്നു.

“നമ്പൂരി” എന്ന ബഹുമാനം ഏറ്റെക്കാലം നിലനിന്നു. ആരും ഉപദ്രവിച്ചില്ല. ആരെയും ഉപദ്രവിച്ചതുമില്ല. ചുന്നരാജ്യത്തും സ്വത്തുക്കളും ക്ഷേത്രങ്ങളും ഉള്ളതൊക്കെ നോക്കി രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. കൊച്ചിയെ ആക്രമിച്ചതിരുവിതാംകൂറുപോലും എടപ്പള്ളിയെ പിടിച്ചുപറ്റിയില്ല. ഒരു കീഴ്‌രാജ്യം ആക്കുക മാത്രം ചെയ്തു. “മൺ‌ട്രോ”സായ്യിന്റെ കാലംവരെ അങ്ങിനെ കഴിഞ്ഞു. ശക്തൻ‌തമ്പുരാന്റെ കാലത്തും എടപ്പള്ളിരാജാവുമായി ഒരു വഴക്കുണ്ടായതായി കാണുന്നില്ല. അന്നു എടപ്പള്ളി ഏറക്കുറേ ശക്തനായ ആളായിരുന്നു കഴിഞ്ഞുവന്നത്. 1820-ൽ എടപ്പള്ളിയെ തന്റെ കീഴടക്കുന്നതിനു കൊച്ചിരാജാവ് എഴുത്തുകത്തുകൾ നടത്തി. അന്നത്തെ മതിരാശിഗവർണ്ണർ, റസിഡണ്ടിന്റെ ശുപാർശ അനുസരിച്ച്, ആ അപേക്ഷ അനുവദിച്ചുകൊടുത്തു. കറേ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ, കൊച്ചിയിൽനിന്നു വിട്ടുതൽപെയ്തു കിട്ടുന്നതിന്നു പല കാരണങ്ങളും കാണിച്ച്, എടപ്പള്ളി അപേക്ഷിച്ചു. “വയ്ക്കുന്നു” റസിഡണ്ടു പറഞ്ഞുനോക്കിയെങ്കിലും, ആദ്യത്തെ തീർപ്പിന്നു കാരണമായതു എടപ്പള്ളിക്കു കൊച്ചിക്കീഴിലിരിക്കാൻ സമ്മതമാണെന്നു കാരണകൊണ്ടാണെന്നും അങ്ങിനെ സമ്മതിച്ചതായി റസിഡണ്ടു റിക്കാർഡുണ്ടാക്കിത്തന്നത് ഉത്തരവിശ്വാസമില്ലാതെയും അസത്യമായും ആണെന്നും തെളിഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് മുൻ‌തീർപ്പിനെ മാറിയിരിക്കുന്നു എന്ന് ഒടുവിൽ ഗവർണ്ണർ ഒരു തീർപ്പുകല്പിച്ചു. 1824 മുതൽപ്പകുതിനേരം എടപ്പള്ളി വീണ്ടും തിരുവിതാംകൂറിന്നു കീഴിലായി. ഇപ്പോൾ എടപ്പള്ളിക്കു നികുതിപിരിവധികാമുള്ളതുകൊണ്ടു രാജാപ്രകാരത്തിന്റെ ഒരു ശമുളണ്ടിയിലും, മറ്റൊന്നുമില്ല. ആ അധികാരം ഒരു ഭാരം മാത്രമായി പരിണമിക്കുകയാൽ ഇതിന്റെ വേണ്ടെന്ന് വെച്ചുപേക്ഷിച്ചതായും അറിയുന്നു. എഴുപത്തിനെ അമ്പലങ്ങളോടുകൂടിയ നല്ലത്തിനാലു ഭോസപ്പങ്ങൾ ഉണ്ടത്രെ ഇടപ്പള്ളിക്കു. അതിൽ രണ്ടെണ്ണം മാത്രമേ കൊച്ചിരാജ്യത്തുള്ള.

“കൊച്ചി”യെ ദൂരെ റിട്ടെറിഞ്ഞിട്ടാണു നാം “എടുപ്പിച്ചിട്ടു”ക്കു് ഓടിയതു്. പക്ഷെ, നമുക്കു് നമ്മതിച്ചതന്ന കൊച്ചിയെ തിരിയെ കയ്യുലാക്കാൻ കഥയില്ലാതെ കല്പിച്ചുകൂട്ടി പറപ്പെട്ട എടുപ്പിച്ചിട്ടുയുടെ കഥ കഴിക്കുന്നതിൽ ഔചിത്യക്കുറവിലെന്നു കരുതിയതുകൊണ്ടു് മാത്രം ആ വ്യതിയാനം വന്നുപോയതാണു്. പെരുമ്പടപ്പു രാജസ്വരൂപത്തിൽ “ബ്രഹ്മനം”ക്കുറേക്കുറേ പേർ ടുണ്ടെന്നു നിരക്ഷേപമാണു്. പെരുമ്പടപ്പനമ്പൂരിയും എടുപ്പിച്ചിനമ്പൂരിയും പെരുമ്പടപ്പിന്റെ ക്ഷത്രിയത്തേജസ്സിന്നു ബ്രഹ്മദീപികൊണ്ടുള്ള പുണ്യവും, പൊലിമയും വലിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

1341-നു അടുത്തകാലം മുതൽക്കു പെരുമ്പടപ്പിന്റെ തലസ്ഥാനം “കൊച്ചി”തന്നെയായിരുന്നു എന്നുവേണം വിചാരിക്കുവാൻ. ഇന്നു കാണുന്ന കോവിലകം പിന്നീട് പണിയിച്ചിട്ടുള്ളതുതന്നെയാകുന്നു. അറിവിടത്തെ “പഴയന്നൂർ ഭഗവതി”യുടെ സ്ഥാപനം അവിടം ഒരുക്കാലത്തു രാജകുടുംബത്തിന്റെ സ്ഥിരം സ്ഥാനം തന്നെ ആയിരുന്നു എന്നു തെളിയിക്കുന്നുണ്ടു്. “തൃപ്പൂണിത്തുറ”യിൽപോലും ഇത്രയും സ്തംഭവും, സമ്പന്നവും ആയ ഒരു “പഴയന്നൂർക്കാവി”ല്ല. നാല്പ്പത്തിഒന്നുദിവസത്തെ “മഹാഗണപതിഹോമം” മുതലായ വലുതായ വഴിപാടുകൾ തളർച്ചയും തടവാകൂടാതെ ഇന്നും അററിച്ചൊച്ചുതന്നെ നടത്തപ്പെടുന്നുണ്ടു്. ‘കിരീടധാരണം’, ‘കൊച്ചിരാജാക്കന്മാർക്കു്. കൊച്ചിക്കോവിലകത്തു ചെല്ലുതന്നെയാണു്, ഇക്കാലവും നടത്തപ്പെടുന്നതു്. അററിയുള്ള കോവിലകം കാണേണ്ടതായ ഒരു വമ്പിച്ച കെട്ടിടമാകുന്നു. പണികളുടെ സമ്പ്രദായവും, കനവും, നിലവറകളുടെ സ്വഭാവവും, ഭിത്തിവണ്ണവും ചുവർചിത്രങ്ങളും എല്ലാം അതുളതകരങ്ങളാകുന്നു

ശക്തൻതമ്പുരാൻ പലപ്പോഴും കൊച്ചിക്കോവിലകത്തു് എഴുന്നള്ളിത്താമസിക്കാറുണ്ടു്. ‘കൊച്ചി’യെ അററിയു് വളരെ കാഴ്ചമായിരുന്നു. അന്നധി ഭൂസ്വത്തുക്കൾ—അററിയെ ഇന്നുള്ള പണ്ടൊരാകയും പള്ളിറേമുതൽ പിടിവകയും ആയ സ്വത്തുക്കൾ മിക്കവാറും മുഴുവനും—ശക്തൻതമ്പുരാൻ ദ്രാഗ്ധംകൊടുത്തും ‘വകാപറഞ്ഞും’ വാങ്ങിച്ചിട്ടുള്ളവയാണു്. “വെള്ളാരപ്പിള്ളി”യൽ വെച്ചു തീർപ്പു്—984 ൽ—മഹാരാജാവിന്റെ കാലത്തിനുശേഷം—അക്കാലത്താണു് പാലിയത്തു ചുറ്റും തെങ്ങു തമ്പിള്ളിയും പേൻ ഇംഗ്ലീഷുകാരെ എത്തിത്തതും കോട്ടയെ പണിമിച്ചതും ചുറ്റും—കൊച്ചി മഹാഭാഷക്കാർ നിയമേന കൊച്ചിക്കോവിലകത്തു് എഴുന്നള്ളിത്താമസിക്കുക എന്ന നടവടി ഇല്ലാതായിത്തീന്നു.

സമൃദ്ധകാരുടെ വകയായുണ്ടായിരുന്ന കൊച്ചിയിലെ ഭയങ്കരമായ കോട്ടയും ചുറ്റും ഇംഗ്ലീഷുകാർ അവരോടു് ആ സ്ഥലം കൈവശപ്പെടുത്തിയതിന്നുശേഷം, തിരികെ കൊടുക്കേണ്ടിവന്നാലൊ എന്നു ശങ്കിച്ചു് കൊടിയമണിട്ടു തകർക്കുവാണുണ്ടായതു്. ഇപ്പോൾ അററിയെ ബ്രിട്ടീഷുകൊച്ചിയൽ, “കോട്ട”തന്നെ ഇല്ല. കൊച്ചിയുടെ “സ്ഥലമഹാത്മ്യം” മറെറായ മാറ്റത്തിൽകൂടി, പുതിയ ഹാർബർ പ്രസ്ഥാനത്തോടുകൂടി, പുറംധികം വർദ്ധിച്ചുവരുന്നു. രാജവംശത്തിന്റെകീർത്തി കൊച്ചിയെക്കൂടിയിട്ടുണ്ടു് പുകൾച്ച രാജവംശത്തേയും ചരസ്തരം ആദ്യേ പറ്റു് അററിയെ കമാലം ഒരു ആറ്റുറ്റം ഉളവാക്കുന്നു!

ആശംസ.

(രാജശ്രീ: പാലാ നാരായണൻനായർ)

(അന്നു)

കനകരശ്മിയിൽ കളിച്ചുനില്ക്കുന്നോ-
രനഘമേഘരമിനാത്തമഞ്ജിമേ!
മുക്തിൽപ്പതാകയും വഹിച്ചുനില്ക്കേതു-
മഹത്തിരുമുഖിലകമ്പിനിൽപൂ!
കളുത്തതെന്നലേ! കണ്ഠത്തിങ്കൊണ്ടു നീ
കൊള്ളത്തുവതേതിൻ ശുഭൈകദർശനം?
പറന്നുപൊങ്ങുന്നപാതംഗജാലമേ!
പറഞ്ഞിടുന്നതെന്തിടയ്ക്കിടനിഷ്ഠരോ?...
നിരന്നുനില്ക്കു മരങ്ങൾ, നിങ്ങള-
നന്മയെപ്പറ്റിപ്പോ തരച്ചു തെരഞ്ഞു?
കണ്ഠത്തിങ്കൊണ്ടു മൃഗങ്ങൾവെട്ടുന്നതെന്തി-
നെന്നയൊരിക്കലും മുഴങ്ങിപ്പിടിക്കുക.
വീളുംബമില്ലാതേ കടലിരമ്പുനീ-
വീളുംബരത്തിന്റെ പൊരുമ്പറകളാൽ
തമിരത്തിൽ രത്നപ്രകാശംവീശുവാൻ
തകച്ചുവന്നുവരിച്ച ഭൂമിപൻ
തന്മുഖിതാമ്രനിൻ ഹൃദയക്ഷേത്രത്തിൽ
തളങ്ങിനില്ക്കുന്നു ഹിരണ്യഗർഭിതൻ!
ഭഗങ്ങളും കടന്നുലിപ്പുപൊങ്ങുന്ന
നിഗമവേദാന്തനിഗ്രഹനീതികൾ!
അനന്തശായിതന്നടുത്തു നമ്മൾക്കും-
മനത്തെളിഞ്ഞിനു മഹീശനെക്കൊണ്ടു യ!
കൃത്യഗമുടലെടുത്തു കാലേയ-
കൃതാപരാധത്തിൻ നടുക്കുമിന്നും.
സമത്വശാന്തികൾ നശിച്ചുപാരിന്റെ
സമീപത്തെത്തിയ സുവർണ്ണതപമേ!
ഭൂവനസമുദാഗ്രം കഷ്ടതകിട്ടിയ
നവനവനീത ധ്വജാലമേ!
പിളർക്കുക, തമൊന്നിവിധതയ്ക്കു പൊൻ
വീളംകൊണ്ടു മൃഗങ്ങൾവെട്ടുന്നതെന്തി!

[illegible][illegible][illegible]

തിരുവനന്തപുരം ശ്രീപത്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രം.
(പത്മതീർത്ഥക്ഷേത്രം ഈ ചിത്രത്തിൽ കാണാം.)

തിരുവനന്തപുരത്തെ ഫജർകച്ചേരി.

മുൻപായിട്ടുണ്ടായ ചെറിയൊരു കയ്യെഴുത്തു നിലവിലുള്ളതും ചെറുനാണു
ജനിച്ചിട്ടു. പടന്നാൻ മുമ്പിൽ അവനെ അച്ഛൻ അമ്മയിലൂടെ ന
ടത്ത. അവന്റെ കണ്ണുകൾ നിവേദ്യവസ്തുക്കളായ അവൻ മലർ അട
വഴികളിൽ അപരശിശുക്കളേതെന്നൊപ്പം തറച്ചുനിന്നു. നാലുവയസ്സു
തികയായ ആ ബാലനെ പുജനയായ ഒരു വൃദ്ധൻ മടിയിലിരുത്തി,
ഒരു സ്വണ്ണമോതിരംകൊണ്ട് അവന്റെ നാക്കിൽ ഹരിയെന്ന രണ്ടു ചുവപ്പാ
ക്ഷരങ്ങളെഴുതുവോൾ അവന്റെ പിതാവ് സരസ്വതീസ്തോത്രങ്ങൾ ഉരു
വിട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. ഗുരുവിനെ അനുസരിച്ച് ആ കൊച്ചുകൈ ഒരു താ
ലത്തിൽ നിറഞ്ഞിരുന്ന ഉണക്കലരിയിൽ അൻപത്തൊന്നക്ഷരങ്ങൾ
വരച്ചു. ഉന്മേഷമുള്ള ആ കുട്ടി അത്രയും ഉച്ചരിക്കയും ചെയ്തു. അച്ഛൻ
കൊടുത്ത ചെററിലയും, പാക്കും ചെളിനാണരവും അവൻ ആശാന്റെ
കൈത്തലത്തിലേയ്ക്കു നൽകിപ്പിച്ചു. ആ കരകാര്യക്കാരനായ ഗുരുനാഥൻ
പുതിയ ശിഷ്യനെ അനുഗ്രഹിക്കാൻ കൈപാടുന്നതിനു മുൻപുതന്നെ
ആരുംകാണാതെ നാണയം പരിശോധിച്ചു. അയാളുടെ മുഖത്തു തൃപ്തി
യായ അതൃപ്തിയോ കാണപ്പെട്ടില്ല.

പഴയോ അല്ലെങ്കിൽ കിട്ടിയെന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് വിദ്യാരംഭം
കഴിഞ്ഞുചെല്ലുന്ന മകന്റെക്കയ്യെഴുത്തുനിന്ന മാതാപിതാക്കളോടുകൂടി ചെ
ന്നത്. 'എഴുത്തുപഠിച്ചോ? എന്തെല്ലാം പഠിച്ചു. ഒന്നു പറയൂ' എന്നു
മകനോടു കേൾക്കുന്ന ഒരു സ്റ്റേറ്റ് മകിച്ച് കൊടുക്കണം എന്നു ഭർത്താവ്
നോക്കും ആവശ്യപ്പെടുകയാണ് ഒന്നാമത് ആ അമ്മ ചെയ്തത്. പൂജ
ചെയ്തിരുന്ന സ്ഥലത്തെ വിശേഷങ്ങൾ പറഞ്ഞത് ഇന്ദിരയാണ്. അ
ടുത്തദിവസം സ്റ്റേറ്റ് വാങ്ങുന്നതുവരെ താമസിച്ചിട്ടില്ല; അന്നുമുതൽ ഇന്ദി
രയുടെ സ്റ്റേറ്റിൽ അവനെ എഴുതിച്ചുതുടങ്ങി, അമ്മയും അച്ഛനും ചേ
ർച്ചയും. ചന്ദ്രൻ എളുപ്പം പഠിക്കുമെന്നുവർ കരുതിയിരുന്നത് തെറ്റി
യില്ലെന്നുവെക്കും ബോധപ്പെട്ടു.

അഞ്ചുവയസ്സു കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അവനെ രണ്ടാംക്ലാസ്സിൽ ചേർത്തു.
ചന്ദ്രനെ പള്ളിക്കൂടത്തിൽ ചേർത്ത ദിവസം ആ ചെറുകുടുംബത്തിൽ ഒരു
വിശേഷംതന്നെയായിരുന്നു. സ്കൂളിൽചെന്നാൽ ഓർമ്മിക്കേണ്ട അഞ്ചാറു
കുടുംബം അമ്മ പറഞ്ഞു. വഴിയെ നടക്കുമ്പോൾ ഗണിക്കേണ്ട അ
ഞ്ചാറു കുടുംബം അച്ഛൻ പറഞ്ഞു. അതിന്റെയൊക്കെയുമുതല ഇന്ദി
രയിൽ നിക്ഷേപിക്കപ്പെട്ടു. ചന്ദ്രൻ കൂടെചെന്നപ്പോൾ ഇന്ദിര ഒരു
വലിയആളായി. അവൻ അവനു പല ഉപദേശങ്ങളും കൊടുത്തു. പ
ള്ളിക്കൂടം അവനു വളരെ പിടിച്ചു. വലിയ കെട്ടിടം, ധാരാളം കുട്ടികൾ.
ചന്ദ്രൻ പ്ലാസിലേക്ക് ചെന്നുകേറിയപ്പോൾ ചില കുട്ടികൾ അവനെ
അടുത്തേക്കു കൈകൊണ്ടിച്ചാലിച്ചു; ചിലർ താടികൊണ്ടും. ചില കിട
യിൽപ്പുമാർ തങ്ങളുടെ അടുത്തിരുന്നവരെ മാറ്റിയിരുത്തി സ്ഥലമുണ്ടാ
ക്കിയപ്പോൾ ആ ചന്ദ്രൻ കൂടുകാരനെ കുറച്ചു പുത്തിൽ കണ്ടിപ്പോ. അവനെ
അടുത്തു നടന്നപ്പോൾ അവൻ അവനെക്കുറിച്ചു ചോദിച്ചു. അവനെക്കുറിച്ചു

തങ്ങളെക്കുറിച്ചും ഒരു പഴയ കൈക്കെഴിപ്പിച്ചു തന്റെ
 ഇടത്തുപാർപ്പത്തിലിറങ്ങി. ആ നേതാവ് 'രണ്ടാംപാർപ്പിനോട്' എന്ന
 ചന്ദ്രനോടു ചോദിച്ചിട്ട് 'രണ്ടാംപാർപ്പ്' മേടിച്ചുകൊടുക്കണം. കൈക്കെ
 ബുക്കുഡിപ്പോയിലുണ്ടു എന്നും അവന്റെ അച്ഛനോടുപറഞ്ഞു. ചന്ദ്രൻ
 വളരെ പിടിച്ചു. പത്തൻപതു കട്ടികൾ, എല്ലാവർക്കും തന്നോടുകൂടി
 ആകപ്പാടെ ആയുധമെന്നിറങ്ങി അന്തരീക്ഷം. അന്നുകാലത്തെ പീരിയ
 ഡുകളെല്ലാം കഥകൊണ്ടും ഉച്ചയ്ക്കുള്ള പീരിയഡുകളെല്ലാം കാ
 ണ്ടും കഴിഞ്ഞു, ചന്ദ്രൻ ബഹുദൂരം. ദിവാസം കഴിയുമ്പോൾ ചില ക
 ണ്ടുകളും കറേറ്റർ വായനയും എഴുത്തും ഇടക്കിടയ്ക്കു മിഡ് ശിക്ഷ
 നടുപ്പിലായിത്തുടങ്ങി. ആ കൂടത്തിന് ചന്ദ്രന്റെ ഉന്മേഷം ചില
 അറൻ കൂടെക്കൂടെ സന്ദർശിച്ച് അടുത്തുവെന്നു പറയും— സാർ, ഞ
 ങ്ങളിൽ. കട്ടി പാഞ്ഞുകഴിയുന്നതിന് മുൻപ് അദ്ധ്യാപകൻ അററിയി
 ട്ടും. അന്നു ദിക്കുനേരിനു മുൻപുതന്നെ ചന്ദ്രൻ ക്ലാസിനുപുറത്തിറങ്ങും.
 പിടുന്നടയ്ക്കുമ്പോഴേക്കുതന്നെ അയാളുടെ പാർപ്പും. മട്ടു മാറിത്തുടങ്ങി. അവൻ
 തോന്നുവാൻ കഴിഞ്ഞുപോകുന്നതന്നു ചോദിച്ചു. പാർപ്പും
 പാർപ്പിനെ ചുറ്റിക്കൂട്ടത്തിൽ വെമ്പാൻ ചെറിയ ശിക്ഷകൾ കിട്ടും.
 ഉന്മേഷവാനായ ചന്ദ്രൻ ക്ലാസുമറിയിൽ ചുറ്റും കഴിയുമ്പോൾ വരുന്നതു
 ഒരു മുപ്പിറപ്പാലായെന്നി.

ഒരുദിവസം ഉച്ചയ്ക്കു സ്കൂളിലേക്കു പുറപ്പെടാൻ പോകുമ്പോൾ അയാൻ
 വായു അടർത്തുവാൻ കഴിയാതെ കരയുന്നതു കണ്ടുകയും ചെയ്തു. അമ്മ നിർബു
 സ്സിച്ചു ചോദിച്ചപ്പോൾ അയാൻ വളരെമടിച്ചു ഒട്ടാകിൽ പറഞ്ഞു— വായു
 നോവുവെന്നും. രീരെ നമ്മുടെ വായനയെക്കുറിച്ചും ആ ബാലൻ കള
 വുപറഞ്ഞു. അന്നു മാതാവ് മകനെ സ്കൂളിലെത്തിച്ചു. അസത്യംപോ
 ള്ളാൽ അറന്നൊരു രക്ഷാമാർഗ്ഗമായി ക്രമേണ ഇതു പതിവായി
 വായുവേദന, തലവേദന കാര്യകൾ, യേച്ചിയുടെ പുറമ്പോൾ, ചായൽ
 പാർപ്പിനെ കല്യാണം, വാല് പാഴ്, ചേക്കുത്തലൈ ഉത്സവം— അതു സ്കൂ
 ലിൽ ചോദിക്കാതെ കാരണമുള്ള മാർഗ്ഗം ചോദിച്ചായിരുന്നു. അവൻ യാതൊ
 ദിക്കിലും ചികിത്സ തെളിഞ്ഞുവന്നു. കളവാറായോടുകൂടി അയാൻ
 ആവശ്യമായിത്തീർന്നു കാലത്തിന്റെ ഗതിക്കു മാതാവ് കണ്ടുപിടിച്ചു
 തീക്കുന്ന പട്ടികകൾമായി അയാൻ പഠിത്തത്തിൽ പാർപ്പോടെ നോക്കി
 ചന്ദ്രൻ ക്ലാസിലെ ശാശ്വതപ്രകാശം പുകിലായിരുന്നെങ്കിലും മകന്റെ
 നെറു ശാശ്വതോട് അദ്ധ്യാപകന്മാരുടെ സൗജന്യം
 അടുത്തുവന്നു, അയാൻ മൂന്നാം വർഷമായി. ആ ക്ലാസിലെ പാർപ്പും
 അയാൻ ഭാരമായി. അവൻ അദ്ധ്യാപകനെ തൃപ്തി
 കള പാർപ്പുകൾ കണ്ടെടുത്തുകയും മറ്റും വെണ്മ
 പാർപ്പിലു. അയാൻ തീരെ മുങ്ങിപ്പോയെന്നി.

കണ്ട ചന്ദ്രൻ ആ ഐ. സി. എസ്സുകാരനോടു അല്പമൊരധികം തോന്നി. അധ്യക്ഷന്റെ രാജസമാധേയവും, സംതുഷ്ടമായ മുഖഭാവവും, സദസ്സിൽ സിദ്ധിച്ച ബഹുമാനവും, അവനെ നല്ലപോലെ ആശ്വസിപ്പിച്ചു. ഉപക്രമത്തിൽ പ്രസ്തുത പാഠശാലയോടു തനിക്കുള്ള ബന്ധത്തെ അദ്ധ്യക്ഷൻ സ്മരിച്ചു. ആ സൂക്ഷിലാണ് അദ്ദേഹം നാലാംക്ലാസ്സിൽ പഠിച്ചത്. അന്ന് പഠിത്തത്തിൽ പിന്നോക്കമായിരുന്നു. സത്യം, സഹോദരസ്നേഹം, ഗുരുഭക്തി, ഇവയിൽ അദ്ദേഹം ഒന്നാംതരക്കാരനായിരുന്നു. പഠിത്തത്തിന്റെ അവശ്യവും ഗൗരവവും മനസ്സിലായത് പിന്നീടാണ്. അന്നു മുതൽ സ്ഥിരമായി പഠിശ്ശിയിൽക്കൊണ്ടു ഞാനിന്നിവിടെ വരാതിടയായി. എന്നതുകൂടി അദ്ദേഹം സരസമായി റ്റുഭയസ്സർകമയായിടം സംസാരിച്ചു. കട്ടികൾക്കുണിതു വളരെ രസിച്ചത്. നാലാംക്ലാസ്സുകാർക്കു പ്രത്യേകിച്ച് രെടിമാനം തോന്നി. ചന്ദ്രൻ അത്തരപ്പെട്ട കൂട്ടക്കൂട്ടം. അവൻ സാറിനോടു ചോദിച്ചു, 'ഇദ്ദേഹത്തിനെന്താ ജോലി'. അധ്യാപകൻ പറഞ്ഞു—'കളക്ടർ; ആയിരത്തത്തുറുപതുവയസ്സു ശമ്പളം! ചന്ദ്രൻ ആലോചിച്ചു—'കളക്ടറോ!' മീറിംഗിൽ ഒരു പ്രഹസനമുണ്ടായിരുന്നു. ചന്ദ്രനാണ് അതിലെ കലകളുടെ പാർട്ട്. സദസ്സർ അഭിനയംകൂടി അത്ഭുതപ്പെട്ടുകിതമായി.

ഉപനയനത്തിൽ അധ്യക്ഷൻ ചന്ദ്രനെ ആകാശത്തോളം ഉയർത്തി. ഭാവിയിൽ ഒരു കലക്ടറാകാൻവേണ്ടിയല്ലേ ഒരോരം ഈ കട്ടിയെ സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നുരുന്നെത്തു? എന്നു പറഞ്ഞു ആ ഭാഗം അഭിസംസാരിപ്പിച്ചു. മീറിംഗ് കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അധ്യക്ഷൻ അവനെ അടുത്തുവിളിച്ച് പേരും മറ്റും ചോദിക്കയും ഒന്നുകൂടി ആശീർവദിക്കയും ചെയ്തു. അടുത്തദിവസം അവൻ അപ്പുറത്തോടു ചോദിച്ചു 'ഇന്നലെത്തെ അധ്യക്ഷൻ എന്തുമാത്രം പറിച്ചതാ?' അപ്പുറൻ പറഞ്ഞു 'ഇംഗ്ലീഷു പത്തുപതിമൂന്നു ക്ലാസ്സു പഠിച്ചു; ചന്ദ്രൻ— 'അത്രയേക്കോ?' അന്നു സൂക്ഷിൽവെന്നപ്പോൾ ഒരു കട്ടി അവനെ 'കലക്ടറോ!' എന്നു വിളിച്ചു. ചന്ദ്രൻ ചിരിച്ചു. അധ്യാപകൻ പറഞ്ഞു—'അവൻ അത്രയുമായില്ലെങ്കിലും കലകളുടെ പാർട്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും. അവന്റെ മടുപ്പിനുള്ളിൽ. അക്കാലം അദ്ധ്യാപകന്മാർക്കു അത്തരം ജനിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ചന്ദ്രൻ നാലാംക്ലാസ്സിൽ പഠിച്ചു. പ്രൊഫസർമാരിൽ വാത്സല്യവും നന്ദിയുമായിട്ട് സ്നേഹവും, മതപരതാക്കളിൽ ആനന്ദവും തന്നിൽത്തന്നെ അഭിമാനവും ജനിപ്പിക്കുന്നതായിടം അഭിമാനം തിരുവനന്തപുരം ആർട്ട്സ് കോളേജിൽ ബി. എ. ക്ലാസ്സിൽ പഠിക്കുന്നുണ്ട്. കളക്ടറാകയില്ലെന്നുരുന്നെത്തു!

മുകുന്ദപദ്യം.

(രാജശ്രീ എം. ആർ. മുഹമ്മദുൽ ഖാ. എ. എസ്. റി. തിരുവല്ല)

ഒണ്ടു മുഖം!

പിത്തമെ, നീയൊരിത്തിരി
ശുദ്ധവായു ശ്വാസിക്കെടോ.
ഒത്തൽ വിട്ടൊട്ടു പശ്രമ കാമി-
പ്പുൽത്തകിടി മെത്തമേൽ
ആരറ്റനിക്കണം പേറിവന്നെത്തും
കാറ്റിനെത്തൊരു കാരണ്ണം!
തപ്പിർക്കു നിശ്വാസമല്ലതു
സ്പഷ്ടിതൻ കണ്ഡം.

വിശ്വാസികളൊക്കെയും
വിട്ടൊഴിക്കും വിവിധതേ.
തപസ്സു മിഥ്യമെന്നും മത്സ്യനേ-
ത്രസ്തവം നരകനില്ല നീ?
മുകുന്ദയെ നീമുളമി-
ന്ദ്രാഗതോഷിതൻ മായുരീ,
എകനായ നരകാത്മശാന്തിക്കു
പുകിനേൻ നിന്ദിതൻ ഞാൻ.
വീടിലെ

മുഹൂർത്തം, മൗന-
സൂര്യം
മുഹൂർത്തം പക്ഷെത്തലം വിത-
തമുളമിരുന്നതും.
ആനന്ദമുളവാല

വിനേശനെന്നൊ-

കാൽച്ചിലമ്പു കിലങ്ങിലുവ-
ളൊച്ചു പച്ചതില്ലുവം
നിശ്ചലാംഗം മാർച്ചന്നിതു
പച്ചിലച്ചേലത്തുണ്ടിനാൽ.
കുന്തളാവലി പിന്നിലാക്കിയെ-
ന്നതികത്ത നന്ദിതാമലം.
കാട്ടുപുഷ്പം കൊത്തണിഞ്ഞതു
കാട്ടിനാളരം കണ്ഠത്തിൽ.
വിണ്ണിനെക്കടക്കുന്നുകൊണ്ടു
വെണ്ണിലാപച്ചിലപ്പൂശിച്ചും,
മിറുതമംഗസുഗന്ധം കൊണ്ടാ-
ളത്തരീക്ഷം കളിപ്പിച്ചും.
മിന്നിനിന്ന തൂമിന്നലേൻപോൽ
മുനിലാജാറു മോഹിനി.
ഒന്നമൊന്നമുരച്ചിടത്തതെ-
ന്നെന്തെന്താൻ കേണറിയിക്കെ,
മട്ടെഴും മന്ദമാസംകൊണ്ടവരം
പാട്ടിലാക്കി മനാനസം.

താരൂന്ന നിർഭാസിതാംബരം
മാറിത്താമരപ്പായ്കയായ്;
ഞാനഭനിടം നന്ദനാരാമ-
സുനമഞ്ജരിക്കഞ്ചമായ്;
പൂവിരിപ്പണിപ്പുൽത്തടമെല്ലെ-
ക്കാഴ്ചത്തിൻ കേളിരംഗമായ്;
താമസായം നീങ്ങി മാനസം
പ്രോമസീമിനി പറഞ്ഞുപോയ്
കാമമാം കരയററ നിമ്ന-
പ്രേമത്തിൽ മുങ്ങി നവ്വരം
ഭക്തിപൂണ്ടു ഞാനാസ്വദിച്ചതു
മുക്തിയോ, മുകുന്ദപദ്യമോ?

ധർമ്മരാജ്യം.

(രാജശ്രീ കുന്നത്തു ജനാർദ്ദനമേനോൻ.)

പെരുമാൾവാഴ്ചയുടെ അസ്തമയകാലത്തു് കേരളത്തിന്റെ തെക്കേഅറ്റത്തു് ചെറുതായൊരു തീപ്പൊരി തെളിഞ്ഞുകാണുമാറായി. പല്ലവക്കൊടുങ്കാറ്റിന്നോ, വീജയനഗരപ്പേമഴയ്ക്കോ, ചോളപ്പെരുവെള്ളത്തിന്നോ, പാണ്ടിയക്കടലലയ്ക്കോ, തുടൻ തുടൻ തുനിഞ്ഞുനോക്കിട്ടും ഈ അഗ്നിസ്ഫുലിംഗത്തെ കെട്ടുപോൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അതു് ഉദയഗിരിയെ തെക്കിലുമുണ്ടാക്കി ഉജ്വലതേജസ്സോടെ വടക്കോട്ടേയ്ക്കു് ഉയന്നുതടങ്ങി. മലയാളാബ്ദം ആരംഭിക്കുമ്പോൾ കേരളത്തിന്റെ തെക്കേതിരുത്തു് കണ്ട ആ തീപ്പൊരി ഈസ്റ്റിൻഡ്യാക്കു് പരിഭ്രമം ആഗമനകാലത്തേയ്ക്കു് മഹാബലത്താൻ അജയ്യവിക്രമജ്ഞാന്റെ ഭാണമെന്ന വിശ്വാതി പുലസ് വളർന്നുൻ വർദ്ധമാനമായ തേജസ്സോടെ പുരാതനകാലം മുതൽ ക്രിസ്തുബ്ദം 13-ാം നൂറ്റാണ്ടുവരെ നിർമ്മലരൂപി പൂണ്ടു് അനന്തരം ഒഴുകി കടലാണ്ടിരുന്ന വേണാട്ടരൂപി ദൈവോദയാ നേന്തുനേന്തു് അദൃശ്യമായേക്കുമെന്ന നിലയിലായി. കേരളത്തിന്റെ തെക്കേഅറ്റത്തെ വടക്കേ അറ്റത്തോടു് ബന്ധിക്കേണമെന്ന ആ ദൈവോദയ അപ്പോൾ ഫലവത്തായി. കോലത്തുനാട്ടിൽ നിന്നൊരു കൈവഴി 480-മാണ്ടിൽ ചാണാട്ടിൽ ഇറങ്ങിയതോടുകൂടി വീണ്ടും ആ പുരാതനനദി ഉരക്കോടെ സമ്പൂർണ്ണ പ്രാപ്തിക്കുമാറായി. ഇതാണു പ്രഥമമായുണ്ടായ ഒത്തു്. ആ പരമ്പര 400 കൊല്ലത്തോളം മഹാ യശസ്സോടെ നീണ്ടുനിന്നു.

അന്നാണു് ആതതായികളായ എട്ടുവീടരുടെ പുറപ്പാടു്. അന്നാടിന്റെ ഉദരത്തിൽ അജിണ്ണ വിടിച്ചെടുത്തു. ആ രോഗം—പുറപ്പെട്ടാൽ ഉണ്ടായ അന്തഃ മിത്രം—ഏതാണ്ടൊരു നൂറുകൊല്ലത്തോളം ചാണാട്ടിൽ അനുഭവിക്കേണ്ടിവന്നു. പോത്തു നീടുകാൻ, ലന്തക്കാൻ, മറ്റും കാൻ എന്നീ വിദേശിയർ കച്ചവടപ്പകുട്ടൽ അകത്തേയ്ക്കു് കയറിക്കൂടിയതും അന്നാണു്. 885-മാണ്ടിൽ, അന്നു വേണാട്ടാണിരുന്ന ഉജ്വല കേരളവർമ്മയുടെ ഉദാരമായ സ്വാഗതത്തെ ഏറ്റുവാങ്ങി. ആദിത്യന്റെ അരുണകിരണങ്ങൾ കടൽ തീരത്തിൽ കയറാൻ തുടങ്ങി. വേണാട്ടിന്റെ ആ അജിണ്ണരോഗം ഓടൊഴുവായപ്പോഴേക്കും അതരൂപമാരായിത്തീർന്നു. ഒരുപക്ഷെ നെടുവിപ്പും ഒരു കോമള ബാലനാണെന്നു് വിശ്വസിച്ചു മാത്രം രാജകുടുംബത്തിൽ അവശേഷിച്ചു കിടന്നു നിൽക്കുന്ന ഒരു മഹാജനായാണു് ആ രാജാവിന്നി. വേണാട്ടിലെ

ഭൈരവ മുകിലപ്പട അങ്ങോട്ടുകൂടിയപ്പോൾ. വേണാടിനെ പരബലം നേടിയപ്പോൾ അഭിജ്ഞാനയായ ഉമയമ്മാണിക്കു് അതു ദുസ്സഹമായി. രക്ഷയ്ക്കായി മനസ്സെരിഞ്ഞുകൊണ്ടു് ആ ആതുര ചെല്ല അഭ്യർത്ഥന ഉടൻ ഫലിച്ചു. കോട്ടയത്തുകയറായ കേരളവർമ്മ വേണാട്ടാണിയുടെസാഹായ്യത്തിനായി മഹാബലത്തോടെ വന്നെത്തി. മുകിലപ്പട അടിയമൻ. എട്ടുവീടർ ഉള്ളിലേയ്ക്കു വലിഞ്ഞു. അങ്ങിനെ വേണാട്ടു വീണ്ടും അനന്യാധീനമായി അനാകലം തെളിഞ്ഞു. 16 വയസ്സുമാത്രം പ്രായമുള്ള രവി വർമ്മരാജാവിനു് എകനായി നാടുവാഴേണ്ടിവന്നു. പിന്നേയ്ക്കു് സന്തതി വിരോധം കണ്ടുതടങ്ങുകയാൽ 862ലും 898ലും വേണാട്ടരാജകുടുംബത്തിലേയ്ക്കു് തുടൻ തുടൻ ഒത്തു വേണ്ടിവന്നു. വററുവോഴെല്ലാം വേണാട്ടിനു് ഒഴിച്ചുകൊടുക്കുവാൻ കോലത്തുനാടു സംപ്രീതിയോടെ തയ്യാറായി.

എട്ടുവീടരെക്കൊണ്ടു് പൊരുതി കെട്ടുകയാൽ ആത്മരക്ഷയ്ക്കു വേണ്ടി 900-ാമാണ്ടുകാലത്തു് അന്നത്തെ മഹാരാജാവായ രാമവർമ്മ, മധുരയിലെ നായ്ക്കപ്പടയ്ക്കു് വേണാട്ടിനെ പണയപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. ശത്രുക്കളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അതു മിതവ്യാഭിഷന്നിയായിട്ടാണു് കലാശിച്ചതു്. മധുരയിലെ നായ്ക്കബലം വേണാട്ടിലെ ആ നായർബലത്തിനു്വെബ അല്പതേജസ്സായടങ്ങി. ഇനിയങ്ങോട്ടു നാം കാണുന്നത് ഉദയമാണു്. ശത്രുക്കളുടെ വൃശംസകർമ്മങ്ങളാൽ വേണാട്ടു് ഒരു നൂറുകൊല്ലത്തോളം തീവ്രതരം തപിച്ചപ്പോൾ, പ്രസാദം ദൈവാനുസീദ്ധമായി. മഹാ പരാക്രമനായ മാത്താണ്ഡവർമ്മരാജാവു് വേണാട്ടിൽ അവതരിച്ചു. ആ മാത്താണ്ഡവർമ്മന്റെ ഭരതേജസ്സിൽ സർവ്വ ശത്രുക്കളും എരിഞ്ഞു വന്നു.... തുടൻതുടൻണ്ടായ ലിഗ്ജയത്താൽ ആ ധനഞ്ജയപ്രതാപൻ വേണാട്ടിനെ ദിറകൊല്ലംകൊണ്ടു് മഹത്തായ തിരുവിതാംകൂർ സുഗ്രാജ്യമായി വർദ്ധിപ്പിച്ചു. പരവർവരെയ്ക്കു് അനേകദേശമായി അന്നു ഭിന്നിച്ചുനിന്നിരുന്ന നാടുവാഴികളോരും അവരവരുട നാട്ടിനെ കാല്ക്കൽ വെച്ചുകൊണ്ടു് മാത്താണ്ഡവർമ്മയെ നമസ്കരിയ്ക്കുമാറായി. കന്യാകുമാരി മുതൽ ചെരിയാറിനക്കരയോളം ആ മാത്താണ്ഡതേജസ്സ് ശത്രുക്കളെ എരിയിപ്പിച്ചും മിത്രങ്ങളെ കളുപ്പിച്ചുകൊണ്ടു് ഉജ്ജ്വലിച്ചു അതിന്റെ അനന്ത അർത്ഥം ഭാരതപ്പഴവരെ വ്യാപിച്ചുപോലും..... സ്വന്തം രാജധാനിയെ യോഗക്ഷേമത്തിനു് നിർബ്ബാധം അധീനമാക്കിയതിൽപ്പിന്നെ, അടുത്തുള്ള അറുവരോടൊന്നിനെ അനുനയിപ്പിച്ചു് ഇണക്കിനിൽക്കി ആ മാതാണ്ഡവർമ്മൻ എതിരേ ഇടഞ്ഞുകണ്ട ദേശങ്ങളൊന്നിനെ ആഞ്ഞൊന്നടി മുതോടുകൂടി അതു കാൽക്കൽ വീണു. അതിന്നപ്പുറത്തുള്ള കൊട്ടാരക്കരയെ സുസ്ഥിതത്താൽ ആ നയജ്ഞൻ വശഗനാക്കി. മാത്താണ്ഡവർമ്മയുടെ ഈ ഉദയം കണ്ടപ്പോൾ ലത്തക്കാക്കു് കെട്ടുവെണ്ടായി. അവർ പിമ്പുവെച്ചൊന്നു് ആ വിരോധത്തിനെ നന്നാക്കി. ഒരേ തട്ടുകൊണ്ടു് ആ ലത്തക്കാക്കു് അകൽത്തട്ടുകൾ മറഞ്ഞു. കാലം ചുറ്റും അമാന്തം

മാവിൽനിന്ന് അർജ്ജുനൻ ചുറ്റാത്തൊന്നെയെന്നപോലെ അകറ്റിത്തള്ളി. ലത്തപ്പടയിൽനിന്ന് മാത്താണ്ഡവർമ്മ ഡിലനായിട്ട് നേടി. ആ ലത്തയോധനശ്രേഷ്ഠൻ ഭോനാടക്കു ഭ്രമണമാകുന്നതായ എന്ന് മറ്റൊരാളുടേതായി. ഈ “വലയ കപ്പിത്താൻ” ഭേദഗതിപത്തിയ്ക്കു വിഭേദഗതിയും കലത്തിവളത്തിയപ്പോൾ ഒട്ടുമെടിയുന്നപോലെ രാജസൈന്യം ശ്രേഷ്ഠഫലപ്രദമായി.

ഇത്രയും കഴിഞ്ഞിട്ട് ആ ദുർന്നിരൂപമായ മാത്താണ്ഡവർമ്മൻ റാടക്കോട്ടേക്കു തന്നെ പ്രവേശിച്ചുതുടങ്ങി. പിൻപാറിട്ടിന്നായി ഇതിനുമുമ്പ് ഒട്ടൊന്നുനിന്ന അ തഞ്ചത്തിൽ വീണ്ടും വഴിതടഞ്ഞുയന്ന ഭേദഗതിനാടിയെ ഭോണാട്ടിൽ മരിക്കപ്പെത്തിയതിൽനിന്നു ആ ഉറക്കോടെ ഉണ്ടായ ഏറ്റത്തിൽ മഹാവിജയശാലിയായ കായങ്കളത്തിനു രണ്ടു രണ്ടു പെരിൽ പാതാളംകാണിച്ചിട്ടു പിന്നെയും മാത്താണ്ഡവർമ്മ പുരോഗതി തുടങ്ങിയ തേജസ്വിയുടെ ഭരണകാര്യത്തിൽ പെമ്പകത്തോളം അടിവഴങ്ങിയിരുന്നു. അങ്ങിനെ, കായങ്കളത്തിന്റെ ക്രിയാവിഹാരമായ അന ചപ്പുഴയും തന്നെ. അപ്രതിഫലമായ ഈ ഭോണാട്ടിൻപ്രാദേശം കണ്ടു വടക്കു തെക്കുകൂടും പേടിച്ചപ്പോൾ നൂറ്റാണ്ടുകളായിട്ടു വടക്കോട്ടു നോക്കിക്കൊണ്ടു അന്ന് ഓടിപ്പോയതാണ്. അപ്പോഴെപ്പോൾ മാടമന്നൻ കരപ്പറമ്പിൽ കാഴ്ചയായി വെളുത്തു കണ്ടു പ്രസാദത്തിനായി അത്ഭിഷേകമായ മാത്താണ്ഡവർമ്മയുടെ ക്രോധം ശമനോന്മുഖമായി. ആ അടങ്ങുവാൻപേരായ അഗ്നിയെ യുദ്ധമുഖനായ സാമ്രാജ്യം ഒരു ഉരുതിനോക്കി. തന്നെത്തന്നെ എരിഞ്ഞുയന്ന തിരേറ്റ മുഖം കരഞ്ഞിരിക്കുന്നോഴാണ് സാമ്രാജ്യം തിരിച്ചു ഹൈന്ദവരാജ്യത്തെ ഗർജ്ജനംകേട്ടു പതുങ്ങിയത്.

അനന്തരം താൻപിടിച്ചുക്കൊണ്ടു എല്ലാ നാടുകളേയും മാത്താണ്ഡവർമ്മരാജാവു ശ്രീപത്മനാഭസ്വാമിക്കു തുപ്പടി ദാനംചെയ്തു. കന്യാകുമാരി മുതൽ പാറവൂർ വരെയുള്ള നാലു ജനതയേയും ആ മഹാനാഭാവൻ ഒട്ടൊന്നായിത്തരാക്കി. കൊച്ചി വാങ്ങി ഇന്നത്തെ പെരിയ തിരുവിതാംകൂറായി വളർന്നുതുടങ്ങി. അന്നുമുതൽ തിരുവിതാംകൂർമഹാരാജാക്കന്മാർ ശ്രീപത്മനാഭസ്വാമിക്കു വിശ്രുതരായി.

സുഷ്ണ കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഭോണാട്ടു സ്ഥിതിയായ രാജ്യം വർദ്ധനവായ മാത്താണ്ഡവർമ്മയെ പത്മരാജാവായ രാമാർമ്മ പിൻതുടന്നു. രാമാർമ്മയുടെ ഭിന്നജനം തിരിയിൽനിന്ന് കൊളുത്തിയ പാലം പ്രകാശമു. സ്വപത്നം അമ്മാവൻ മുഖം കരിപ്പിച്ചുവിട്ടു, ഇടഞ്ഞുകയറ്റുന്ന ആ മാനിയായ സാമ്രാജ്യത്തെ രാമാർമ്മ മുറിച്ചെടുത്തിട്ടു വിട്ടയച്ചു. സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഭൂമി കൊടുങ്ങല്ലൂർ വരെയുള്ളതു മുഴുവൻ തിരുവിതാംകൂറിനായി കൊടുപ്പു രാമാർമ്മയുടെ സാമ്രാജ്യം ഉത്ഭവമായി.

നിർവ്വൃത്തി

(മാവേലി)

ഏകാനന്യാമയങ്ങളെയെത്ര
നാകിയസൗഭാഗ്യദായകങ്ങൾ.....
ഓമൽസ്സുരണങ്ങളോടിയെത്തി
മാമകമാനസവേലിയിങ്കൽ
ചെന്തളിർപാടങ്ങൾ വച്ചുവ
നന്തന ചെമ്മീൻ ചെപ്പാഴെല്ലാം.
സുന്ദർപ്രപന്നമാം ചെന്നാണിങ്ങു
സുന്ദരതല്ലിളം തന്നിപ്പേരി
മാവനാലോലമായിട്ടുമേന്തോ
നവ്യലോകത്തിൽ ബാങ്ക്നെയ്തമപ്പോൾ.
അങ്ങെന്റെ പിത്തം കുറന്നിട്ടുന
മണ്ണിലെരുപിന്നിയുണ്ടാരുത്തി
ഓമൽപ്രകൃതിയെന്നാണവർത്തൻ
നാമ;മാസുന്ദരനയന്റെതോഴി.
അമ്പുക്കുളശ്ശമാം പുഞ്ചിരിയർ
എന്നെയസ്സേഹിത സ്വീകരിക്കും.
അമ്പുണ്യമോരോ രഹസ്യമോത് -
ഭൂസ്വരറിയാത്തമട്ടിൽ ബാങ്ങൾ
അമ്പുണ്യമാധുരിയേറിട്ടുനേം
ജാനനമാംസുധ്യാസ്വപിഷം.
മന്മനോമോഹിനിലപ്പൊഴേതോ
നന്മാരിൻ പ്രൊന്നു പുത്തൻപൂക്കും.
മാമകമാധുരിയേറിട്ടുനേം
മാരിട്ടുചെപ്പാഴെൻജി
എന്നെയെന്നർപ്പുതി - ഏഴെന്റെ

രവിദ്രുനാഥാശ്വർ.

(രാജാജി പി. സിദ്ധരാമപിള്ള എം. എ. ഏൽ. എസ്. ബി., എം. എൽ. എ.)

ഏകദേശം ൨൨ആ വർഷങ്ങൾക്കു മുൻപ് ഒരു മകരമാസത്തിൽ ശാന്തിനികേതനത്തിലെ വിദ്യാർത്ഥിവിദ്യാർത്ഥിനികളായ ഞങ്ങൾ “ഉത്തരായനം” (കാശ്ചര്യം) വിദ്യയുടെ ശാന്തിനികേതനത്തിലെ താമസസ്ഥലം) ത്തിന്റെ മുൻപാൽത്തന്നെ വിശ്വാസം മനോഹരമായ മുറിയ്ക്കൽ മരംകുറിയുടെ വരവ് പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് നില്ക്കുകയായിരുന്നു ബംഗാളിൽ ശിതകാലം അവസാനിച്ചു വസന്തത്തിന്റെ ആരംഭിക്കുമായിരുന്നതിനാൽ പാരിജാതം, മുല്ല, ഇലഞ്ഞി മുതലായ പുഷ്പങ്ങളുടെ സൗന്ദര്യം ഇടകലർന്ന ഒരു ചെറുകുറുവ് വീശിക്കൊണ്ടിരുന്നു വളരെ അകലെയായ ഭൂമിയും അനന്യമായ അകാശവും കൂടി ഒന്നിച്ചെന്നതായി തോന്നുന്ന ത്വരാളരോ തെളിഞ്ഞുകാണാമായിരുന്നു. ആശ്രമത്തിലെ ചെറിയ പട്ട മേഞ്ഞു കെട്ടിയിട്ടുള്ളപ്പോൾ മനോഹരമായ വൃക്ഷലതാദികളുടേയും ഇടയ്ക്കു “ഉത്തരായനം” മാത്രം പാശ്ചാത്യചൈതന്യസംസ്കാരങ്ങളുടേയും ശക്തികളുടേയും ഫലമായി ഒരു പാശ്ചാത്യകളാണെന്നതിന്റെ നടുവിൽ മനോഹരമായി ഉയർന്നിരിക്കുന്നു. ഏകദേശം അഞ്ചു നിയായയപ്പാർ “ഗുരുദേവ്” “ഗുരുദേവ്” എന്ന് എന്റെ ചുറ്റും നിന്നിരുന്ന സ്നേഹിതന്മാർ ഹൈന്ദവ ശബ്ദത്തിൽ പറയുന്നതു കേട്ടു: പെട്ടെന്ന്. ന പ്രദേശമെല്ലാം ഒരു നിശ്ശബ്ദത വ്യാപിച്ചു. നമ്മൾ വെളിക്കമ്പിപ്പോലെ മനോഹരമായ നീണ്ട തർക്കി, വിശാലമായ നെററിത്തടം, പ്രശാന്തമായി വിശപ്പാൽ മുഴുവൻ കരുണാപ്രസരത്തിൽ മയമെന്നു കണ്ണുകൾ, ചുവന്ന പട്ട, നീണ്ട കാശ്ചര്യം, ഒരിക്കലും മാടവോൻ സാധ്യമല്ലാത്ത ഒരു ദിവ്യജ്യോതിസ്സ് — ഇപ്രകാരമാണ് കാശ്ചര്യം വിശ്വസിക്കുന്നതിന്റെ കണ്ടതും എന്റെ മനോമുദ്രത്തിൽ ഞാൻ ഇന്നും കാണുന്നതും എന്ന് ആർക്കുവേണ്ടുന്നതും.

ആശ്രമവാസികളായ ഞങ്ങൾ ആശ്രമത്തിലുണ്ടായിരുന്ന പ്രശാന്ത ഗംഭീരമായി അല്പം കനിഞ്ഞു മുന്നോട്ടു നടന്നുവന്ന മഹാകവിയെ ഒരു ചെറിയ പെൺകുട്ടി ഇലഞ്ഞി മാല അണിയിച്ചു സ്വീകരിച്ചു. മഹാരാജാവിന്റെ പെൺകുട്ടി ഒരു വെളുത്ത പൂവും കിളത്തിൽ മുക്കി നെററിയിൽ തലകുലാർത്തി. ശേഷമാകട്ടെ മുഴക്കം. ബുദ്ധസംസ്കാരം സിദ്ധാർത്ഥന്റെ ചില ഉപദേശസൂക്തികൾ ചൊല്ലി ഒരു ചിന്തവിദ്യാർത്ഥി കൺഹ്യയുടെ സിന്റെ ഉപദേശശരണങ്ങൾ മുഖാന്തിരം ഗുരുദേവൻ സ്വാഗതം. ഉ. ഉത്തരായനത്തിലെ പുഷ്പത്തിലെ മങ്ങിയ ചെളിച്ചത്തിൽ ഒരുയൻ പിടിക്കൽ മഹാകവി ആസന്നസ്ഥനായി വിദ്യാർത്ഥികളായ ഞങ്ങൾ ഞ

വിശ്വമഹാകവിയുടെ പാദംതൊട്ടു വന്ദിച്ചു. അദ്ദേഹം ഞങ്ങളുടെ തലയിൽ തൊട്ടു അനുഗ്രഹിച്ചു. ഞാൻ ഒരു സ്വപ്നലോകത്തിൽക്കൂടി സഞ്ചരിക്കുകയാണെന്ന് എനിക്കു തോന്നി. ഗുരുദേവന്റെ ദിവ്യസ്വർണിദ്ധ്യാകാശഗുഹങ്ങളുടെ ആകർഷണീയത, വസന്തകാലത്തെ ഇളംകാറ്റു, ഉത്തരായനത്തിന്റെ ചൂടുമുള്ള പാരമ്പരീകളാലും, നീലിമ നിറഞ്ഞ ആകാശം. പാശ്ചാത്യപൗരസ്ത്യദേശങ്ങളിലെ വിവിധ വിഭാഗങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ട വിദ്യാത്മീവിദ്യാത്മീനികളും അദ്ധ്യാപകന്മാരും അവരുടെ ദേശീയവസ്ത്രധാരണവിശേഷങ്ങളോടുകൂടി അവുടെ സമ്മേളിച്ചിരുന്ന ആരംഗം അവിസ്മരണീയമാണ്.

ഇതിനു പത്തു മാസം മുൻപ്, ഞാൻ ശാന്തിനികേതനത്തിലെ ശിക്ഷാഭവനത്തിൽ ഒരു വിദ്യാത്മിയായി ചേർന്ന് അവസരത്തിൽ ഗുരുദേവ് ഒരു ലോകസഞ്ചാരത്തെപ്പോലെയിരിക്കുകയായിരുന്നു. മറ്റു പല സ്നേഹിതന്മാരേയുംപോലെ മഹാകവിയുടെ ധൃഷ്ടിമാഹാത്മ്യത്താൽ ആകർഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന എനിക്ക് അദ്ദേഹത്തെ കാണുവാനും സംസാരിക്കുവാനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗതല്പജ്ഞാലോകം കേൾക്കുവാനും അത്യാകാംക്ഷയുണ്ടായിരുന്നു. ഗുരുദേവന്റെ ആഗമനം ആശ്രമാധികളായ ഞങ്ങൾക്ക് ഒരു നവജീവനെ പ്രദാനം ചെയ്തു. പ്രാധ്യാധികൃതരും അദ്ദേഹത്തിന് ആഗ്രഹാനുസരണം ആശ്രമത്തിന്റെ വിവിധ ജീവിതചക്രങ്ങളിലും പ്രാജ്ഞാതങ്ങളിലും പ്രവേശിക്കുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നില്ലെങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം ശാന്തിനികേതനത്തിലെ നിശബ്ദസുന്ദരമായ അന്തരീക്ഷത്തിൽ ഏറിടെയും ദൃശ്യമായിരുന്നു.

പ്രഭാതോളയിൽ സൂര്യൻ ഉദിച്ചുയരുന്നതിനുമുൻപ് മരത്തണലുകളിലിരുന്ന് ഞങ്ങൾ പഠിക്കുകയും വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ നടത്തുകയും ചെയ്യുന്ന ചില അവസരങ്ങളിൽ ഗുരുദേവ് സാധാരണത്തിൽ അങ്ങും ഇങ്ങും നടന്ന് ഞങ്ങളുടെ അഭ്യസനരീതിയും മറ്റും സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. ചെറിയ കുട്ടികളുടെ ക്ലാസുകളിൽ പോയി അവരെ ചെറുകഥകൾ പറഞ്ഞ് രസപ്പെടുത്തുന്നതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദിവ്യമോഹനമായ ഗാനങ്ങൾ പാടിക്കേൾപ്പിക്കുന്നതും ഞാൻ ഒർപ്പുറം ചില അവസരങ്ങളിൽ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. “ശാശ്വതവിഭാഗ”ത്തിൽ ഗുരുദേവ് വെല്ലുന്ന ദിവ്യസംകൗതുകങ്ങൾക്ക് ആനന്ദപൂർണ്ണമാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കലർന്ന മുമ്പോരാളന്മാർക്കു ഗുരുദേവന്റെ കഥകൾ കേൾക്കാനിരിക്കുന്ന ചെറിയ കുട്ടികൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിസ്തല്പങ്ങളായ നേരംപോലകൾക്കേട്ടു പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നതും അദ്ദേഹം അവരിലൊരാളെപ്പോലെ ചിരിച്ചുനിക്കുന്നതും സാധാരണമാണ്. ശിശുവിഭാഗത്തിന്റെ ചില യോഗങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം സംബന്ധിക്കാറുണ്ട്. യോഗസ്ഥലവും മറ്റും ഒരു പ്രത്യേകരീതിയിൽ അലങ്കരിച്ചു തയ്യാറാക്കിയിരിക്കും. ചെറിയ കാതകളും കഥകളും, ഉപന്യാസങ്ങളും രചിച്ചുകൊണ്ടു വന്ന് കുട്ടികൾ നാലുപേരും ഗാനകവി അദ്ദേഹം സ്വയം പാടുകയും ചെയ്യുന്നു.

കാശ്ചർമ്മാകവിയുടെ ചില നാടകങ്ങൾ അഭിനയിക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹത്തെ പാടുകയും രംഗവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിൽ നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൊടുക്കുകയും ചെയ്യാറുണ്ട്. ഒരുദിവസം ഞങ്ങളുടെ ആശ്രമത്തിന്റെ വാഷികദിനാഘോഷമായിരുന്നു. ഗ്രന്ഥശാലയുടെ മുൻവശത്തു് ലോകത്തിന്റെ നാനാഭാഗങ്ങളിൽനിന്നു് വന്നുചേർന്ന സന്സ്കാര സമ്പൂർണ്ണമായ ഒരു സദസ്സ് ഇരിക്കുന്നു. നടനവേദിയുടെ ഒരുവശത്തു് ഒരു മാർബിൾപീഠത്തിൽ പീതാംബരധാരിയായി ജ്യോതർപ്രസരം ചെയ്തുകൊണ്ടു് മഹാകവി ഉപവിഷ്ണമായിരുന്നു. ഒരു സുപ്രസിദ്ധ നർത്തകിയായ ശ്രീമതി ഫാത്തിസിംഗ് ഏറ്റവും മനോഹരമായ രീതിയിൽ നർത്തനം ചെയ്യുകയും മഹാകവിതന്നെ ഗാനാലാപം ചെയ്തുകൊണ്ടു് നിൽക്കുകയായിരുന്നു. ആ രംഗത്തിന്റെ അംശാനന്തിൽ ആനന്ദസമ്പൂർണ്ണമായിരുന്ന സദസ്സ് കരോലാഷം മുഴക്കി ശ്രീമതിയുടെ നർത്തനത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു. പെട്ടെന്ന് മഹാകവിയുടെമുമ്പം അരുണവണ്ണമായി കലാസാദനനിയന്ത്രണമില്ലാത്ത സദസ്സിന്നേ ശകാരിക്കുന്നതെന്നു് ചെയ്തു. ആ രംഗത്തിന്റെ കലാപരിപൂർണ്ണതം നിശ്ശബ്ദതകൊണ്ടുമാത്രം സാധിക്കേണ്ടതാണെന്നും അപകാരം നിയന്ത്രിക്കുവാൻ സാധ്യമല്ലാത്തവർ ആദിവൃഥോഹനമായ കലാവേദിയെ മലിനപ്പെടുത്തരുതെന്നും കാശ്ചർമ്മാകവി ശാസിച്ചു.

ഗുരുദേവനെ ചില അവസരങ്ങളിൽ കണ്ടു സംസാരിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം അധികൃതപ്രാപ്തമില്ലാത്ത അദ്ദേഹം കേരളത്തിലെ കലാസമ്പത്തിന്നു് കൊണ്ടു് വിശിഷ്ടാ കഥകളിൽ, കൈകൊട്ടിക്കളി മുതലായവയെ സംബന്ധിച്ചും വളരെ കൗതുകമായ ചോദ്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. അക്കാലത്തു് വള്ളത്തോൾ കേരളകലാമണ്ഡലം സ്ഥാപിക്കുവാനായി യത്നിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന കാലമായിരുന്നു. വള്ളത്തോളിന്റെ ഒരു കവിത "ശ്രീദേവി" എന്ന് മാസികയിൽ ഇംഗ്ലീഷിൽ തർജ്ജിമയെ പ്രസിദ്ധം ചെയ്തിരുന്നതിലേക്കു് ഞാൻ മഹാകവിയുടെ ശ്രദ്ധയേ ആകർഷിച്ചു. ഭാവനാസമ്പന്നനായ കവികളും കലാകാരന്മാരുമുള്ള കേരളത്തിനും ബംഗാളിനും പല സംഗതികളിലും ഐക്യരൂപമുണ്ടെന്നും ഈ രണ്ടു രാജ്യങ്ങളിൽ മുമ്പിൽ കൂടുതൽ സമ്പന്നമുണ്ടാകേണ്ടതു് ഭാരതീയസംസ്കാരത്തിന്റെ വളർച്ചയ്ക്കു് അനുപേക്ഷണീയമാണെന്നും ഗുരുദേവൻ പല അവസരങ്ങളിലും അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഗാന്ധിജിയെ, ഗാന്ധിദിനം, വഷംഗൽ, വസന്തോത്സവം മുതലായ എല്ലാ വാർഷികാവസരങ്ങളിലും എല്ലാ ബുധനാഴ്ചയും 'മന്ദിര'ത്തിൽ (ക്ഷേത്രം) വച്ചു നടത്താറുള്ള പ്രാർത്ഥനകളിലും മഹാകവി പങ്കുകൊള്ളുകയും സാസാരിക്കുകയും ചെയ്യാറുണ്ടായിരുന്നു. ലോകസഞ്ചാരത്തിനുശേഷം ശാന്തിനികേതനത്തിൽ മടങ്ങി എത്തിയതിന്റെ അടുത്ത ബുധനാഴ്ച 'മന്ദിര'ത്തിലേ പ്രാർത്ഥനയ്ക്കു് ഗുരുദേവനും സംബന്ധിച്ചിരുന്നു. അന്നു് ചെന്നു് ജപ്പാൻ യുദ്ധം (മഞ്ചുക്കിയോയുദ്ധം) ആരംഭിച്ചു.

തന്നു. കൂടാതെ ഇന്ത്യയിലെ രാഷ്ട്രീയലോകവും ഏറ്റവും പ്രഷ്ണമാക്കിത്തന്നു. മഹാകവി മന്ദിരത്തിൽ വരുമെന്ന് അറിഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ ആശ്രമവാസി കർമ്മം എല്ലാം രാവിലേക്ക് ചേർന്നുനാടും മുഴങ്ങിയപ്പോൾ മുതൽ സ്കോളർഷിപ്പുകളും മാർബിൾതറുമുള്ള മനോഹരമായ മന്ദിരത്തിൽ വന്നു കൊണ്ടിരുന്നു. സാമൂഹികസാഹോദര്യത്തിനും സമത്വത്തിനും വേണ്ടി നിലകൊള്ളുന്ന ശാന്തിനികേതനത്തിൽപ്പോലും പ്രഷ്ണബാധമായ ബാധിതലോകത്തിന്റെ പ്രതിച്ഛായ ഒരു നേരിയ തിരശ്ശീലയിൽ കൂടി ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. ഞങ്ങളെല്ലാവരും ഓഗ്രസ്കപ്പായും ധരിച്ച് ശുഭമായ തറയിൽ ഇരുന്നു. “വൈതാളികസംഘം” സംഗീതനാമഗ്രികളോടുകൂടി ഒരുഗംഗത്ത് നിന്നിരുന്നു. ഞങ്ങളുടെ മുൻഗംഗത്ത് ഒരു ചെറിയ പാവാടാണി വെച്ചിച്ച് അതിന്റെ മുൻപിൽ ഒരു ചെറിയ മാർബിൾപീഠത്തിൽ ഏതാനും പുഷ്പങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. മഹാകവി ഒരു നീണ്ട നീലകുപ്പായവും നീലതൊപ്പിയും ധരിച്ച് ആനന്ദനായപ്പോൾ ഞങ്ങൾ നിശ്ശബ്ദമായി ഏഴ്നേരമിന്ന് ഉപവാസവും സ്വീകരിച്ചു. “വൈതാളികസംഘം” ഗുരുഭാഷണാൽ വിരവിതമായതും വന്നുവന്നുകാലത്തിന്റെ മനോഹരമായ വർണ്ണിക്കുന്നതുമായ ഒരു ഗാനപാടി. അന്നത്തരം മഹാകവി ഞാനും ഗാളിഭാഷയെ ലോകത്തെ അഭിമുഖീകരിച്ചിരിക്കുന്ന വിനാശകപ്രവാഹങ്ങളെയും അതന്നു കാരണമായ ഭൗതികശക്തിയേയും കഠിനമായി എതിർക്കുകയും ഇന്ത്യയെപ്പോലെ ആത്മീയ പ്രഭാവമുള്ള ഒരു പൈതൃകപുഷ്പമെന്ന മൂലാത്തിന്റെ ചിന്താഗതയെ പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രസംഗിച്ച ആ പ്രസംഗം ചെയ്യുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ഏന്റെ സാധാരണ ഉച്ചിതകൾക്കും ചിന്താഗതിക്കും അതീതമായ ഒരു ലോകത്തിലേക്ക് എന്ന് അജ്ഞാതമായ ഒരു ശക്തി ആനയിക്കുന്നതുപോലെ തോന്നി. ലോകത്തെ ക്രൂരതയുടേയും ദുരാഗ്രഹത്തിന്റേയും അസന്മാഗ്നികത്വത്തിന്റേയും മോഹാലയങ്ങളിൽനിന്നു രക്ഷപ്പെടുത്തുവാൻ പരാശക്തിയുടെ ഒരു നവ്യനരേശ്വരവേദകനായ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട ഒരു പ്രവാചകനായി ആ പ്രഭാവത്തിൽ ഓഗ്രസ്കപ്പായെ ഞാൻ കണ്ടു. ഇന്നും അദ്ധ്യക്ഷമായ ആത്മീയ പ്രഭാവത്തോടുകൂടി പരോഗമിക്കുന്ന ഭാരതം ഒരു നവീന കാലഘട്ടത്തിലേക്ക് പ്രവേശിച്ചിരിക്കുന്നു. ലോകത്തെ മുഴുവനും ക്രൂരതയും ദുരാഗ്രഹവും അധികാരപ്രമത്തതയും ഗ്രസിച്ചുതുടങ്ങിയതിനെ സാമൂഹികസാഹോദര്യത്തിലും സമത്വത്തിലും അടിച്ചുനശിപ്പിക്കുന്ന ശാന്തിനികേതനത്തിലെ മഹാകവി രോഗശയ്യയിൽനിന്ന് മാനവമുഖമായതിന്റെ പരമ്പരസിലുമായ മഹനീയസഞ്ചാരത്തെ മുമ്പിരുത്തിയിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെട്ടവരായി മുഴക്കിയ കടമളധനി വെറും ചന്ദ്രോദനമായി കലാശിക്കുകയല്ലെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഹിറാലരുടെ രഹസ്യായുധം.

അവ മുങ്ങുന്ന റാങ്കുകളാണെന്നും പുകമറയാണെന്നും ആകാശവാണിയാണെന്നും അല്ലാ ഇനിയും പ്രത്യക്ഷപ്പെടാനിരിക്കുന്ന ഏതോ ഒരു നിഗൂഢവസ്തുവാണെന്നും അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ട്. എന്നാൽ നിങ്ങളുടെ വിശപ്പും ദാഹവും ക്ഷീണവും തീർപ്പാൻ കോട്ടയത്തു പാക്ക് കഫെയ്ക്കാരും പഠറിയ ഒരു സ്ഥലം വേരേയില്ലെന്നുള്ളതു നിസ്തർക്കമാണ്.

പാക്ക് കഫെ,

കെ. കെ. റോഡ്,

സമീപവാത്തമ പാക്കിനു പടിഞ്ഞാറുവശം,
കോട്ടയം.

Modern Tailoring House, KOTTAYAM.

Est: 1935.

High Class Tailors & Outfitters.

തയ്യൽസംബന്ധമായ എല്ലാ ജോലികളും ഭംഗിയായി കൃത്യസമയത്തു് ചെയ്തുകൊടുക്കപ്പെടും.

Proprietor,

K. C. MATHEW.

VISIT

GOMATHY TAXI GARRAGE.

New Cars & Lorries for hire. Available Day & Night.

Charges Moderate.

പുതിയ മോട്ടോർലോറികളും കാറുകളും രാത്രിയും പകലും വാടകയ്ക്കു കൊടുപ്പാൻ തയ്യാറുണ്ട്.

Gomathy Taxi Garrage.

Palai Motor Buildings, Kottayam.

**TRAVANCORE STATE TRANSPORT DEPARTMENT
OPERATES REGULAR DAILY PASSENGER BUS
SERVICES ON THE FOLLOWING ROUTES.**

TRIVANDRUM.

Trivandrum—Quilon.
Trivandrum—Nagercoil.
Trivandrum—Kottayam.
Trivandrum—Colachel.
Trivandrum—Nedumangad.
Trivandrum—Vizhinjam.
Trivandrum City Services.

Travel to Cape Comorin

"The Lands end of India
Where
The Three Big Oceans meet"

Comfortable seating arrangements"

Cheap Educational Tours for
Students at liberal concessions.
Buses available for private hire

NAGERCOIL.

Nagercoil—Cape Comorin.
Nagercoil—Anjugramom.
Nagercoil—Colachel.
Nagercoil—Azhakiapandi-
puram.

Proposed Services.

Quilon—Shenkotta.
Kottayam—Alwaye.
Kottayam—Deviculom.
Kottayam—Kumili.
Alwaye—Devicolam.
Alwaye—Parur.
Quilon—Alleppey.
Alleppey—Aroor.

FOR TERMS APPLY TO

The Director of
State Transport, Trivandrum
Travancore.

Travancore Government Ceramic Concerns.

KUNDARA, S. I. Ry.

SPECIALISTS IN

CHINA CLAY

for
Textile,
Paper,
Pottery,
Etc.

**SANITARY WARES
DRAINAGE PIPES**

Electrical
Insulators
of
All Types.

REFRACTORIES

for
Iron and Steel Works,
Furnaces
All Kinds of Boilers,
Fire-Bricks.

Fire-Clays,
Zircon Bricks,
Sillimenite Bricks, Etc.

STONEWARE

Acid containers,
Pickle Jars,
Household Utensils, Etc.